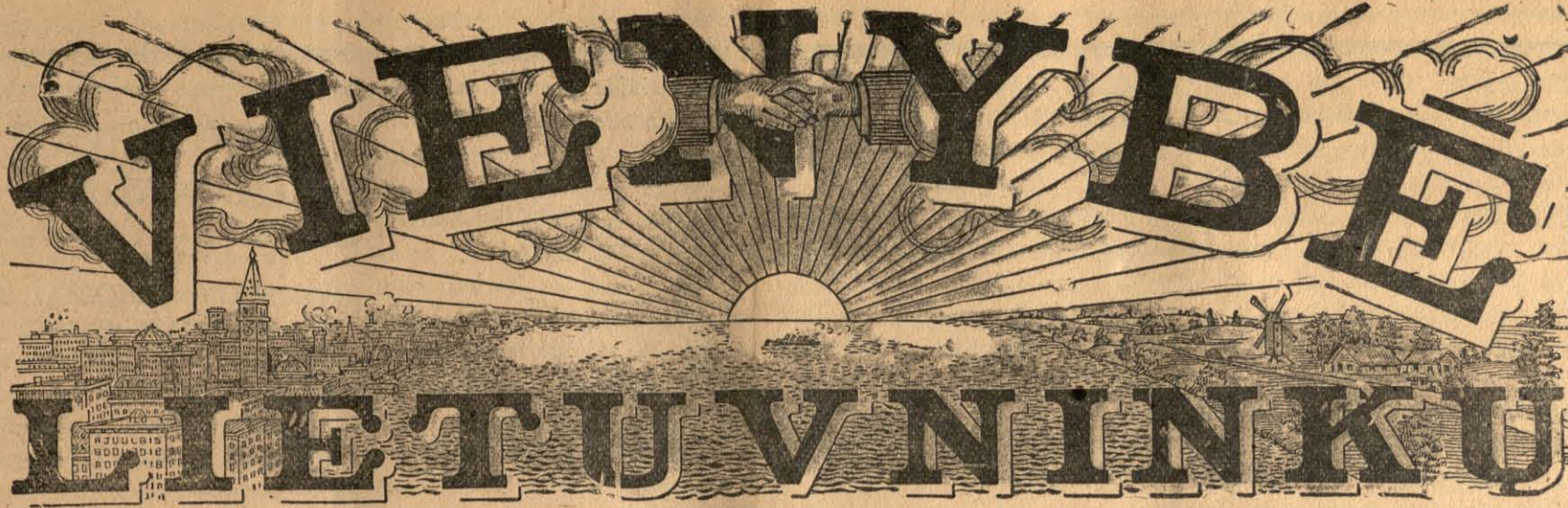

Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite raštu:

J.J. Paukštis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

NO. 22.
(Telefonas 2427 Greenpoint)

BROOKLYN, N. Y. GEGUŽIO (May) 30 d., 1917 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

METAI XXXI.
(Telephone 2427 Greenpoint.)

Norvegija apskelbsianti karą Vokietijai.

WASHINGTONE GAUTOS SLAPTOS ŽINIOS, KAD IR NORVEGIJA TUOJAUS PASKELBS KARĄ VOKIETIJAI.

RUSIJOJE KAIMIEČIŲ SUMIŠIMAI. DAUGELYJE VIETŲ KAIMIEČIAI KONFISKUOJA DVARUS IR DALINASI.

RUSIJOS IR VALDŽIA IR DARBININKŲ SU KAREIVIAIS TARYBA NUTARĖ NEAPLEISTI SAJUNGIEČIŲ IR TOLIAU KARIAUTI.

RUSIJOJE IŠTEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS PRASIDĖS 5 D. BIRŽELIO.

PER DVI IR PUSĖ KARĖS METŲ VOKIEČIAI PASKANDINO LAIVŲ SU 5,400,000 TONŲ. JAU POVANDENINĖ BLOKADA NUSILPNEJO.

AMERIKA NEISLEIDŽIA SOCIALISTŲ PASIUNTINIUS Į STOCKHOLMO KONFERENCIJĄ.

JAPONŲ LAIVYNAS VIDURŽEMĖS JURĖSE.

SAKO AMERIKOJE NEBUS ĮVESTA CENZURA.

FRANCUZAI KARĖS LAUKE TRUPUTĮ PIRMYN PASISTUMĖ.

Iš karės lauko

ATSINAUJINO KARIŠKAS VEIKIMAS RYTINIAME FRONTE.

Petrogradas. — Boguš srityje, į šiaurę nuo Kreyo's, vokiečiai mėgino užpulti rusų tranšėjas, bet liko atremti atgal. Keletas mažų susirėmimų atsituvo Volynijoje ir Galicijoje. Vokiečių orlaiviai bombardavo kaimą Jablonov, į šiaurę nuo Galiečio.

Karpatuose ir Rumunijoje apsirubežiuojama paprasta artilerijos dvikova.

MAŽI SUSIRĖMIMAI PALEI RYGĄ IR VOLYNIJOJE.

Berlinas. — Rygos srityje bei palei Dvinską atsituvo keletas susirėmimų tarpe vokiečių ir rusų žvalgų. Rusų užpuolimai tapo atmušti atgal. Taipgi tapo atnaujintas aktyviškas veikimas Stochod pakraščiuose, Galicijoje ir Rumunijoje.

MAKEDONIJS FRONTE VĖL RAMU.

Paryžius. — Palei Monastir bei Strumos srityje nuolat atsikartoja artilerijos veikimas ir lengvi susidurimai tarpe sąjungiečių ir vokiečių žvalgų. Bulgarijų vokiečių užpuolimai vis pasilieka be pasekmės.

VOKIEČIAI SKELBIA APIE SAJUNGIEČIŲ NUSILPIMĄ.

Berlinas. — Sąjungiečiai Ma-

kedonijoje keliose vietose mėgino atstumti bulgarus-vokiečius atgal, bet jų atakos tapo atmuštos su nepaprastu smarkumu; — jie panešė labai didelius nuostolius. Reikia pažymėti ir tą, kad sąjungiečiai jaučia nedateklių valgio ir amunicijos, — todėl galima spėti, kad jie greitai laiku bus priversti pasitraukti atgal. — Gen. Sarraill greit gali atsidurti visai kritiškame padėjime.

VOKIEČIAI STENGIASI ATSI-SPIRTI.

Londonas. — Vokiečiai, sutraukę dideles pajėgas, stengiasi atstumti anglus atgal Arras srityje bei palei Lens, Bullecourt ir Cambrai. Čia be sustojimo tęsiasi jau keletą savaičių atkaklus mušis. Vokiečiai neša didelius nuostolius. Keliose vietose, kaip pranešama nuo gegužio 24 d., jie tapo atstumti atgal. Taipgi atsinaujino veikimas palei Ypres ir Montieres.

FRANCUZAI SPAUDŽIA VOKIEČIUS AISNE PAKRAŠČIUOSE BEI ŠAMPANIJOJE.

Paryžius. — Gegužio 24 d. atsituvo keletas smarkių susirėmimų Soissons-Rheims srityje ir upės Aisne pakraščiuose. Francuzai po trijų atakų užėmė augštumas palei Ailette lygumą, paimdami apie 400 vokiečių nelaisvėn.

Apart to, gen. Petain kariu-

menė užėmė tris tranšėjų linijas į rytus nuo Craonne kalnynų. — Nuo gegužio 1 d. tarpe Soissons ir Auberive francuzai paėmė apie 8,600 priešų nelaisvėn. Gegužio 22-23 dd. vokiečiai smarkiai bombardavo Rheims.

Nuolat atsikartoja maži susirėmimai bei artilerijos dvikova Verduno srityje ir Vozeuose.

VOKIEČIAI ATMUSA FRANCUZŲ ATAKAS IR TVIRTAI LAIKOSI PRIEŠ ANGLUS.

Berlinas. — Francuzai, neatsižvelgdami ant milžiniškų nuostolių, deda visas pastangas, kad su lauzyti vokiečių eiles į šiaurę nuo Aisne. Gegužio 24 d. trijuose punktuose francuzai tapo atremti atgal. Apremont miške Rheimo kareiviai užpuolė francuzų stovyklas, paimdami tulą skaičių priešų nelaisvėn. Abelnai imant, visas veikimas dabar sukoncestruotas Šampanijoje.

Arras srityje bei anglų frontuose apsirubežiuojama artilerijos veikimu ir mažais susirėmimais. Anglai, panešę paskutinėmis savaitėmis milžiniškus nuostolius, tvarko savo eiles ir rengiasi prie naujų užpuolimų.

Paskutiniu laiku pastebiamas nepaprastas orlaivių veikimas. Taip geg. 23 d. tapo pašauta 10 sąjungiečių orlaivių. — Leit. Schaefer pašovė 28 ir 29 ori. ir leit. Boss 29 ori.

ITALAI MUŠA AUSTRUS KARSO LYGUMOJE IR TRENTINO FRONTE.

Roma. — Geg. 23 d. sukako du metu nuo įsikišimo Italijos karėn. Šitos sukaktuvės tapo paminėtos dideliais laimėjimais kaip Isonzo srityje, taip ir Trentino fronte. Karso srityje italai, tarpe Kastagnavizza ir Adriatiškos jūrės, užimdami Boseomolo ir Jamiano kaimus bei keturias sudrutintas augštumas. Kartu paimta virš 9,000 austrų nelaisvėn. Iki Triesto liko tik apie 9 mylias. — Orlaivių eskadronas numetė 10 tonų sprogstančios medžiagos ant austrų stovyklų.

Gan smarkūs susirėmimai atsitūvo taipgi Trentino fronte. Travignolo lygumoje italai atsikėmė neseniai užimtas pozicijas.

AUSTRAI PRIPAŽIŠTA ATSTRAUKĘ ATGAL.

Viena. — Palei Gorizia bei Karso srityje atsitūvo atkaklus mušis. Italai sutraukė čion didelį kariumenę ir tvirtą artileriją. Keliuose punktuose jiems pa-

sisekė atstumti austrus atgal. — tečiaus austrai laikosi tvirtai. Trentino srityje austrai atrėmė keletą priešų atakų.

MAŽI SUSIRĖMIMAI UŽKAUKAZIJE IR MESOPOTAMIJOJ

Petrogradas. — Užkaukazyje bei Mesopotamijoje apsirubežiuojama mažais susirėmimais bei lengvu artilerijos veikimu. Turakai vis mėgina atstumti rusus anglus atgal, bet be pasekmės. Palestinoje beveik ramu.

Iš Visur

SUOMIJA PASIRYZUSI ATSI-SKIRTI NUO RUSIJOS.

Helsingfors. — Atsibuvusiam kongrese, kuriame dalyvavo dvarininkai, fabrikantai ir abelnai angštųjų luomų atstovai, tapo išnešta sekančio turinio rezoliucija: „Suomių (finų) tauta pakaktinai toli nužengė pirmyn kulturiniu ir politišku žvilgsniu, ir Suomija (Finlandija) turi reikalauti pripažinimo jos savistovybės bei neprisigulbės, idant ji taptų savistovi valstija eilėje kitų suvereniškų žemės tautų.“ Abelnai imant, visoje Suomijoje apsirėškė aiškus bruzdėjimas už atsiskirimą nuo Rusijos. Nauja Rusijos valdžia labai tuomi susirupino, nes Suomijos žingsniai gali paskatinti ir kitas Rusijoje esančias tautas prie panašaus reikalavimo.

AUSTRIJA MANO PASIULYTI RUSIJAI LENGVAS TAIKOS IŠLYGAS.

Amsterdam. — Plačiai kalbama, buk centralės valstijos pasitiki šiokiu ar kitokiu būdu užverti su Rusija atskirą taiką. Galop iš Austrijos pranešta, buk Austro-Vengrijos valdžia esanti pasiryžusi pasiulyti Rusijai lengvas taikos išlygas. Tarp ko kito Lenkija tapsianti „atnaujinta“, o Rusijai busią suteiktas liuosas perėjimas per Dardanelius ir didelė paskola.

NAUJAS UŽSIENIO MINISTERIS RUSIJOJE APIE UŽRUBĖŽINĘ POLITIKĄ.

Petrogradas. — Naujas užsienio min. M. I. Tereščenko štai ką pranešė spaudos atstovams: „Pirmiausiai Rusija pageidauja užverti visuotiną, ilgą, tvirtą ir teisingą taiką. Joki tauta nepivalo plėsti savo rubežių skriaudžiant kitas. Joki tauta neturi išieiti iš šitos karės sumušta, nužeminta, pavergta... Pasibaigus ka-

rei, Europoje neturi būti vietos užvydėjimui bei kovai tarpe atskirų tautų. Rusija jokiū būdu neatsiskirs nuo sąjungiečių...“ — Galop ministeris pažymėjo, kad dabar negalima paskelbti sutarties su sąjungiečiais.

OFICIERIŲ SUSIVAŽIAVIMAS

Petrogradas. — Kariumenės bei laivyno oficerių susivažiavime gen. Aleksiejev nurodė apie betvarkę viduje valstijos bei apie apsirėškusią tarpe kariumenės dezorganizaciją ir kvietė visus pasistengti inkunyti tvarką ir discipliną. Susivažiavimo pirmsėdis pulk. Novasileev išreiškė pasitikėjimą, kad kariumenė greit vėl taps sutvarkyta ir galės tvirtu žingsniu eiti prie pergalės.

MUSULMANŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Maskva. — Geg. 23 d. atsidarė visos Rusijos musulmanų susivažiavimas. Apsvarsčius apie Rusijos ateitį, 446 balsais prieš 271 b. susivažiavimas išsireiškė už federativišką respubliką.

NAUJAS AMBASADORIUS ANGLIJOJE.

Londonas. — Pranešta, kad Rusijos pasiuntiniu Anglijoje paskirtas ne Sazonov, bet Izvolski.

RINKIMAI RUSIJOS MIEŠTUOSE.

Petrogradas. — Visa Rusija rengiasi prie municipališkų rinkimų. Rinkimai atsibus beveik vienu laiku visuose miestuose bei miesteliuose. Kandidatus stato iš vienos pusės liberalai (k.-dem. ir jų šalininkai) ir įvairių srovių socialistai.

REZIGNAVO VENGRIJOS MINISTERIJA.

Londonas. — Pranešama (nuo geg. 23 d.), jog delei nesuspriptom tarpe imp. Karolio ir Vengrijos premjero Tiszos rezignavo visa ministerija. Prem. Tisza buvo padavęs reformų programą.

REFORMOS RUMUNIJOJE.

Jassy. — Premjeras Bratianu pranešė atstovų rume, kad valdžia reikalauja, idant parlamentas indėtų į Rumunijos konstituciją punktus apie visuotiną rinkimą ir konfiskavimą žemių valstiečių naudai. Kartu svarstomas žydų klausimas.

FRANCUZIJOS PREMJERO KALBA.

Paryžius. — Pradėjęs parlamentą sesijai, premjeras Ribot pasakė plačią kalbą apie dabartinį dalykų stovį. — Kaslink pa-

skutinio užpuolimo ant vokiečių — tai sako, reikia pripažinti, jog buvo perdaug vilties ir jog tapo padarytos klaidos. Pasielkta gan svarbūs rezultatai; kareiviai gi parodė pastebėtiną narsumą. Valdžia padarė daug permąinų ir pertvarkė vyriausią vadovystę.

Toliaus premjeras pažymėjo, kad nors susimąžino skandinavių laivų skaičius, tečiaus reikalinga aštri kova su submariniais.

Užsiminęs apie taiką, pr. Ribot nurodė, kad turi būti sugrąžinta Francuzijai Elzas-Lotarungija ir atstatyta Belgija, Serbija, Rumunija ir Juodkalnija. Francuzija, girdi, trokšta taikos, bet ji priešinasi tokiam kariškam stovimui, kuris kenktų taikai. Jeigu vokiečiai su tuom sutinka, tai taika gali būti greit inkunyta...

BUVĖS POLITISKAS PRASKALTELIS PRIŽIURI BUVUSĮ CARĄ.

Petrogradas. — Komendantu Carskoje Selo palociaus, kur randasi suareštuota caro šeimyna, paskirtas leiten. Korovičenko, kuris pirmiau buvo išsiųstas už politišką kalnę.

ZOFR IR VIVIANI SUGRĮŽO NAMON.

Paryžius. — Maršalas Zofr (Joffre) ir buvęs prem. Viviani su kitais kariškoms misijos nariais laimingai sugrįžo Francuzijon. Misija apleido New Yorką gegužio 15 d., bet tas buvo laikoma didžiausioje paslapytėje.

BRAZILIJA STOJA KARĖN PRIEŠ VOKIETIJĄ KAIP O VALST. SANDRAUGĖ.

Rio Žaneiro, geg. 24 d. Brazilija be formališko karės paskelbimo stojo karėn prieš Vokietiją kaipo Sav. Valst. sandraugė. Naujas užsienio ministeris Nilo Pecanha pranešė geg. 23 d. ministerių posėdyje, kad karės paskelbimas Vokietijai bereikalingas, nes Brazilija yra jau prisidėjusi karėn. (Brazilija apima 3,218,130 ketv. mylių žemės plotą ir priskaito virš 20,000,000 gyventojų).

UKRAINEČIAI REIKALAUJA NEPRIGULMĖS.

Petrogradas. — Paskelbta, kad greitai laiku militariškas Ukrainos kongresas paskelbsias Ukrainą neprisigulminga valstija.

ZEPPELINAI VĖL BOMBARDAVO ANGLIJĄ.

Londonas. — Keturi-penkį Zepelinai vėl bombardavo geg. 24 d. Anglijos pakraštį. Padaryti

nuostoliai gan maži. Orlaiviams pasisekė prasišalinti laimingai.

PASKANDINO LAIVĄ „TRANSSYLVANIA“ SU KAREIVIAIS TAIPGI PASKANDINTA DAR DU DIDELIŲ LAIVŲ.

Londonas. — Paskelbta, kad geg. 4 d. Viduržeminėje jurėje submarinas paskandino Anchor linijos garl. „Transylvania“ — 14,315 tonų inkr.; žuvo 29 ofic. ir 373 kar., taipgi laivo kapitonas ir ofic. bei 9 jur. Francūzijos admiralterija paskelbė, kad tapo paskandintas garl. „Sontay“ (9,247 t. inkr.), kuris plaukė iš Marseille į Salonikus; žuvo 45 žm. (iš 344).

Geg. 2 d. tapo paskandintas Anglijos pakraščtyje „United Fr. Co.“ laivas „Tela“ — virš 7,000 tonų inkr.

Iš Amerikos

PASVEIKINIMAS IŠ RUSIJOS.

Washington. — Rusijos užsienio min. Tereščenko prisuntė valst. sekretoriui Lansing pasveikinimo telegramą, kuri skamba sekančiai: „Rusijos demokratija su dideliu džiaugsmu sutiko žinią apie prisijungimą didelės užvandeninės respublikos prie ke turčių valstijų, kovojančių už demokratiškus principus ir teises. Tuomi Suv. Valst. liko ištikimos savo demokratiškos tradicijoms. Panašiai Suv. Valst. paliausota Rusija nesistengia užgrobti svetimas žemes. Kariaujama už demokratizmą ir tvirtą ilgą taiką. Aš džiaugiuosi, kad augstos idėjos lygybės ir laisvės, kurios kada-tai paskelbė Ameri-ka, įsikunioji dabar Rusijoje.“

PREZIDENTAS STOVI UŽ CENZURAS ĮVEDIMĄ.

Washington. — Atstovų rumo respublikonai pasiryžo pasistengti, idant įstato projekte kas-

link taip vadinamo špionažo butinai taptų išmestas punktas apie kietą cenzurą Suv. Valst. Paskiau tam tikros komisijos pirmsėdis paskelbė jam adresuotą prezidento laišką, kuriame pr. Wilson tvirtai stovi už įvedimą cenzūros delei geresnio apsaugojimo krašto.

PRIBUVO KARIŠKA MISIJA IŠ RUSIJOS.

Washington. — Ant Anglijos laivo pribuvo Amerikon kariška komisija (4 ypatos) iš Rusijos.

VALGĮ KONTROLIUOS PREZ. WILSON.

Washington. — Atstovų rumo žemdirbystės komisijos pirm sėdis inėš įstato projektą, sulyg kurio prezidentui suteikiama neprubežiuota galė delei kontroliuoti vimo valgio produktų ir kitų reikalingų daiktų. Tuomi prez. Wilson taptų viso pasaulio valgio produktų kontrolierium. Valgio administratorium skiriamas Her. Hoover.

AKCIJOS „LAISVĖS PASKOLOS“ PARSIDUOS PO 10 DOL.

New York. — \$2,000,000,000 paskolos akcijos parsiudoda pilnai pasekmingai. Federalis rezervu bankas New Yorke yra pasiryžęs delei palengvinimo par davinėti 50 dol. „Laisvės paskolos“ akcijas atskirais certifikatais po \$10; ingijęs 5 cert. galės apmainyti ant 50 dol. akcijas.

MILŽINIŠKAS GAISRAS.

Atlanta, Ga. — Umiai iškilęs gaisras juodųjų kvartale greit apėmė didelį plotą. Ugnis veikė kada-tai paskelbė Ameri-ka, įsikunioji dabar Rusijoje. — virš 100 kvartalų. Ugnagesiai gaisro sulaikymui paplaidino kelias dešimtis namų. Apie 15,000 gyv. liko be pastogės. Nukentėjusiais rupinasi miesto valdžia ir Raud. Kryžius. Nuostoliai siekia apie \$4,000,000.

VIENAS ŽMOGUS PRIŽIURĖS KAREI REIKALINGŲ DAIKTŲ PIRKIMĄ ŠEŠIOMS VALSTIJOMS.

Washington. — Sąjungiečiai sutinka su Amerikos pasiulymu sukoncestruoti visų karei reikalingų daiktų pirkimą viename biure. Washingtone. Šitą biurą prižiūrės viena ypata R. Raruch. Bėgyje metų per tą biurą pereis apie \$10,000,000,000; — del Suv. Valst. — \$3,500,000,000.

MARKONI GIRIASI ŽINĄS PLANĄ PRIEŠ SUBMARINUS.

Washington. — Pribuvęs su Italijos kariška komisija (joe randasi karaliaus pusbrolis, princas Udine) garsus bevielio telegrafo išradėjas Markoni praneša, kad jis turįs išradimą, su kurio pagalba galima apsiginti nuo submarinų. — Pasinaudojant tuom išradimu Adriatiškoje jūroje bėgyje kelių savaitių tapę sunaikinta 13 submarinų.

ATSTOVŲ RUMAS UŽGYRĖ KARĖS MOKESČIŲ BILIŲ.

Washington. — Gegužio 23 d. atstovų rumas — 329 bal. prieš 76 b. — užgyrė kariškų mokesčių bily, sulyg kurio metinė inėiga sieks \$1,857,000,000. Opozicija susidėjo išimtinai iš respublikonų. Senatas mano sumažinti tą sumą ant \$500,000,000.

TORPEDUOTAS AMERIKOS LAIVAS.

New York. — Neoficiališkai pranešta gegužio 23 d., kad Viduržeminėje jurėje tapo paskandintas Amerikos garlaivis su inkrova apie 8,000 tonų (spėjama, kad tai buvo „Tras Os Montes“).

LAUKIAMA NAUJŲ TALKINŲ KARĖN.

Washington. — Diena iš dienos laukiama prisidėjimo karėn sąjungiečių pusėje, Brazilijos ir Chinijos. Iš abiejų kraštų atei-

nančios žinios praneša, kad šiose dienose bus paskelbta Vokietijai karė.

NAUJA ROCKEFELLERIO DOVANA.

New York. — Rockefellerio fondo naujai paskirtas prezidentas Dr. G. E. Vincent pranešė, kad John D. Rockefeller suteikė fondui naują dovana vasario mėn. sumoje \$25,765,506; — tuomi fondo suma pakilo iki \$125,000,000.

PLANUOJAMA KARĖS PAŠALPOS FONDA PADIDINTI IKI \$100,000,000.

Washington. — Susirinkusi nauja Raud. Kryžiaus taryba, vadovaujant H. P. Davison, planuoja pakelti pašalpinį karės fondą iki \$100,000,000. Pinigai bus sunaudojami sušelpimui netiktai amerikonų, bet ir kitų tautų žmonių karė srityje.

VOKIEČIŲ BEVIELIO TELEGRAFO STOTIS ARGENTINŲJŲ.

Washington. — Iš Buenos Aires pranešta, kad tenai tapo įrengta vokiečių bevielio telegrafo stotis, kuri tuoj pradėsianti veikti. Tuli laikraščiai reikalauja, kad būtų uždrausta veikti tai įstaigai.

PASKOLINTA SĄJUNGIEČIAMS \$670,000,000.

Washington. — Manoma, kad iki birželio 30 d., nepaėjus dar 3 mėn. nuo įsikūšimo Suv. Valst. karėn, sąjungiečiams busią paskolinta virš \$1,000,000,000. Iki šiol sąjungiečiams paskolinta \$670,000,000.

SUV. VALST. KARIUMENĖ PRIBUVO I LONDONĄ.

Londonas. — Pirmas kontingentas Suv. Valst. kariumenės pavovystė majoro Parsons, pribuvo čion geg. 23 d. Amerikos kareivius sutiko su nepaprastu entuziazmu. Amerikonus pasveikino Anglijos karalius bei karalienė. Pribuvę Amerikos armijos inžinieriai persistatė amb. Page, o paskiau laike užkandžio pasimatė su karė min. Derby. — Kartu pribuvo antras skyrius Amerikos gydytojų bei mielaš. serų. (Rytiniuose New Yorke laikr. buvo paskelbta, kad Anglijon pribuvo 10,000 Amerikos kareivių bei kariškų inžinierių, bet vakariniuose laikr. tapo pažymėta, kad girdi, dabar (geg. 24 d.) Anglijoje randasi virš 1,000 Suv. Valst. kar. Tas parodo, kaip „teisingos“ yra žinios).

„VIENYBĖS LIETUVINKŲ“ SPAUSTUVĖ

GREIČIAUSIAI, GRAŽIAUSIAI IR PIGIAUSIAI atlieka visokius spaudos darbus!

sirupino ir stengėsi surasti būdus, kaip galima būtų pagelbėti ir priartinti greičiaus laimėjimo momentą. Nes ji jau žinojo, kad neinant visiems išvien, nebus laimėta kova. Tada Onytė pradėjo darbuotis ir rupinties pažinti pasaulį, idant galėjus pažinti tikrusius vaisius ir naikinti piktžoles iš tarpo jų. Griebėsi už mokslo ir pradėjo triusties kaip ta bitelė.

Jai pasidarė smagu, vien tik norėjosi gyventi ir dirbti del tėvynės labo. Ji jau liko ne ta Onytė, kaip pirmiau, bet ta, kurių šiandien mažai tėra. Ji jau nesiskundė, kad gamta kalta, nes jau žinojo, kad ji duoda teisę visiems lygiai gyventi ir naudotis jos vaisiais, jeigu tik žinoti kaip ir netingėti.

P. A. Šeinauskas.

DARBININKŲ REIKALAI

REIKALINGA TINKAMAI SUNAUDOTI LIUOSLAIKĮ.

Abelnai imant, darbininkai Suvien. Valst. dirba 8-10 val. į parą. Pavalgymui bei nuėjimui į darbą ir sugrįžimui atgal galima paskaityti apie 3 val. Pasilisiui bei miegui turi būti pavesta 7-8 val. — Galima pasakyti, kad kasdien darbininkas turi liuosos nuo darbo laiko 4-5 val. Jeigu jis tą liuoslaikį pasistengtų tinkamai sunaudoti, tai jo gyvenimas darytųsi lengvesniu, malonesniu. Vienok, kaip galima, kad darbininkai, ne tik sunaudoja to liuoslaikio savo gerovės, bet priešingai, — lyg tyčia tas valandas pašventia savės skriaudimui.

Liuosas nuo darbo laiko turėtų būti sunaudotas sustiprinimui kuno ir sielos bei apsišvietimui. Budamas gi tvirtu kuniškai ir plačiai žiurdamas į gyvenimo klausimus, darbininkas sugebėtų pasekmingiau kovoti su įvairios rūšies savo priešais.

Visiems žinoma, kad darbo išlygos šiame krašte, žiurint sveikatos žvilgsniu, stačiai baisios. Intemptas ir nepaprastai monotoniškas darbas, trenksmai ir smarvės darbvietėse — tas viskas, paimtas kartu, labai blogai atsiliepia ant darbininko sveikatos: ardo jo kuną bei spēkas ir silpnina protą. Darbvietėje darbininkas negali permainyti dalyko stovio. Vienok išėjęs iš dirbtuvės jis yra liuosas, o todėl jis turėtų pirmiausiai pasirūpinti atlyginimu savo kunui ir sielai bei protui.

Žinoma, svarbiausias dalykas del palaikymo kuno tvirtume — tai tinkamas valgis; paskiau gi seka pasilsis ir tyras oras. Sulyg išgalės kiekvienas darbininkas privalo valgyti sveiką ir patenkinantį kuno reikalavimus valgį. Tiesa, pakilusios valgio produktų kainos priverčia darbininką atsargiau elgties su valgiu, tečiaus visgi galima tinkamai pavalgyti, jei elgties su išrokavimu ir neaikvoti bereikalingai sunkiai uždirbtų skatikų. Kambariai, kuriuose darbininkai gyvena, turi būti priderančiai išvedinami ir užlaikomi švarume, idant galima būtų kvėpuoti tyru oru.

Prie liuoslaikio reikia dar pridėti subatos popietį ir nedėldienį. Vasaros laiku tas dienas darbininkai turėtų praleisti parkuose — žaidžiant, vaikščiojant ir kvėpuojant tyru oru. Bet ir šiaip dienomis, liuosomis valandomis, darbininkai privalėtų daugiau pasivaikščioti šviriomis gatvėmis arba parke (jei tokis randasi arti). Atėjus gi pasilsio laikui, kiekvienas darbininkas turi pasistengti būti namie, kad nesumažinti pavestų miegui valandų.

Tą viską kiekvienas darbininkas gali išpildyti. Čion jam netrukdo darbdavys bei kapitalistas — liuoslaikį jis gali sunaudoti sulyg savo noro. Vienok jis visai nepaiso apie normalią gyvenimą. Jau pareidamas iš darbo tankiai darbininkas apsvaigina savo protą alkoholiu saliune. Namie gi visai nepaiso apie valgį gerumą, maistingumą ir sveikumą. Priegtam, tankiausiai tą netikusį valgį užpila alum. Liuosas gi valandas praleidžia priryktuose ir prismirdusiuose kambariuose bezakiruodami ar negražiai besilinksmindami; — žinoma, svaigalai ir čia lošia žymią rolę. Jeigu apleidžia savo kambarį, tai raukta saliunan ar pas savo draugą, kur ir vėl tvankus oras

bei svaigalų garai. Tankiai „nėra laiko“ tinkamai pasilsėti. Ir taip iš dienos į dieną. Subatos popietis ir nedėldienis praleidžiama ar namie, paprastose aplinkybėse (su svaigalais), ar vaikščiojant nesviriomis ir dvokiančiomis gatvėmis, arba išvažiavime, kur ir vėl paskirtoje vietoje traukiama į save vieton tyro oro svaigalai arba šokama pridukėjusioj ir dvokiančioj svetainėj. Taip-tai darbininkai praleidžia liuosas nuo darbo valandas, visai nepaisydami apie savo sveikatą ir proto lavinimą... J. Gedminas.

AMERIKOS DARBININKAI YRA PASIRYZĖ GINTI SAVO KRAŠTĄ IR LIUSYBĘ.

New York. — Iš įvairių Amerikos didmiesčių ateinančios žinios skelbia, jog darbininkai yra tvirtai pasiryžę ginti savo kraštą nuo priešų ir kartu apsaugoti laisvės principus. Kaslink važiavimo karianti Europon — tai darbininkai pažymi, kad prie to neturi būti verčiami; — liuosnoriai gi gali važiuoti.

VISUOTINAS STREIKAS PORTUGALIJOJE.

Madrid. — Portugalijoje delei brangumo ir stokos valdžio pradedė darbininkų sumišimai. Sukilime, kuris apsiereikšė Lisbone gegužio 20 d., tapo užmušta virš 20 žm. ir sužeista apie 60 žm. Nuostolių padaryta ant \$2,000,000. Tapo suareštuota daug šimtų darbininkų. Paskelbus visuotiną streiką visoje Portugalijoje tapo įvestas karė stovis. — Pranešama, buk Anglija pasiuntė apie 5,000 tonų grūdų.

ITALIJOS SOCIALISTAI REIKALAUJA TAIKOS IR RESPUBLIKOS.

Roma. — Tuluose miestuose darbininkai griežtai reikalauja karės užbaigimo. Daugelis socialistų vadų reikalauja kartu greitais taikos ir panaikinimo monarchijos.

ANGLIJOS DARBININKAI VIS NERIMSTA.

Londonas. — Nors amunicijos dirbtuvių darbininkai ir neapšaukia visuotino streiko, tečiaus jie pilnai nenusiramina; keliose vietose tęsiasi streikas.

Iš Lietuvos

Gauta ilgas laiškas per rankas kasžinkokio vokiečių kariumenės kareivio, stovėjusio Gaidelių dvare Dusėtų par. netoli Antalieptės. Laiškas, dvarininkės Stefanijos Vaitkevičienės-Buterlevičaitės rašytas 1016 m. geg. 9 d. ir pasiūstas birželio 6 d. Be kitų šeimynos dalykų, štai kas mums žinotina:

„Valgomė vis prasčiau, bet ačiu Dievui vis dar tebėsame sočios (trįs bepalikusios dvare moters). Tai žuvies, tai silkės, tai paukštelės; pieno ir duonos... Bado, ačiu Dievo Apveidui, dar nesam patyrusios. Darbuokitės, vaikai, nes aš jums nieko negalėsiu duoti. Klėtis, ratainė ir diendaržis sudegė, o su jais ir paskutinysis turtas. Naują diendaržį Lipskis stato nerangiai ir pamažu. Gaideliai per keletą metų nedaug teduos. Galvijų ir arklių neturiu“...

Aiščiau nebereikia. Lietuvoje: 1) mėsos nėra, 2) silkii vokiečiai atveža, 3) bado nėra, bet 4) ir sotis nedidelė, 5) gyvulių nėra, bet 6) pienui po kokią karvepalaikę palikta. Ir, indomiausia, kad leidžiama ukis tvarkyti,

FELJETONAS

ONYTĖ.

Onytė buvo jauna mergelė. Ji augo laisvai pas savo tėvelius. Jai nerupėjo niekas, vien tik linksmybė, nežinojo kas yra vargas, nes buvo visukuom aprūpinta ir kaip žuvytė nardė linksmybių tvane. Turėjo du broliū, tėvą ir motiną, kurie ją mylėjo kaip angelą. Prie darbo neleido nei rankelių pridėti. Ji gyveno lyg dievė, jos svajonės skrajojo erdvėse virš debesų, ji visuomet buvo linksma ir prakilni, pilna gyvumo, kokis tik gali rasties jaunoje sieloje. Jos žiedrios melsvos akelės degdavo meilės ugne, kurios kiekviena pažvelgimu ne vienam jaunuoliui uždegdavo meilės akordą. Jos ilgi geltoni plaukai supinti į vieną kasą kabodavo lyg pusiau parodydami jaunutę jos nekaltybę. Visuomet nešiodavo trumpą sijoną, užtai visi ją vadindavo „jauna rožyte.“ Ji neturėjo jokio užsiėmimo, vien tik rutų darželių dabino, visi ją mylėjo lyg meilės dievaitę ir ji jautėsi laiminga. Rodėsi, kad visados taip bus.

Jaunusios dienos skrido viesulos greitumu, kiekvieną sykį palikdamas pėdsaką praecityje. Onytė neatkreipė atidos ir ne nejuoto, kaip atėjus nelaboji šalna sušaldė žaliąsias rutes. Onytė pamatė, ji suprato kame priežas-

tis, vienok jau buvo vėlu. Ji nuludo, jos rutelės pradėjo vysti, veideliai balo, nyko jos visas ideališkas gražumas ir juo tolyn, tuo labyn. Nekartą pastebėjus savo paveikslą veidrodyje, apsilie davo galiomis ašaromis.

Praslinko dar kiek laiko, neteko tėvo ir motinos, ji liko viena varguolė. Prieš ją stojos tamsi nepermatoma gyvenimo giria, vargingas kelias, nežinoma ateitis, kankino jaunutę jos siela. Nelaimių verpetai pradėjo siausti jos galvoje, ir be pasigailėjimo naikino jaunutę jos jiegas. Nekartą nakties tylumoje sėdėdama prie atviro lango taip gailiai verkėdavo, tai vėl dainuodavo, jos balsas, toks buvo liudnas, toks gilus, toks paslaptinigas, parodantis nepaprastą ilgėjimą, taip kad kiekvienas išgirėdęs, galėjo suprasti, kas dėjosi jos širdyje.

Vieną gražų vasaros vakarą, kuomet gamta priguldė orą gailinančiu kvapu ir užsidedė milijonai dangaus žiburių, taip, kad kiekviena gyvybė ant žemės vieš pataujanti, vien tik šaipėsi ir gerėjosi gamtos grožybėmis. Onytė gi skundėsi ant savo nelaimių ir darė išmėtinėjimus:

— O, gamta! kaip tu graži, juk tu esi visų gyvybė, tu esi motina pasaulio, kuri kiekvieną galybę glamonėji ir linksmini pa-

uošdama gelėmis jų takus, kodel mane vieną užmiršai? Tu esi gainga, ką nori baudi, ir atleidi, pasakyk, kodel aš nusidėjau.

Onytė besiskųsdama pavargo, upėmė ją miegas, kad nei nejuoto, taip inkrito į lovą.

Ji miegojo. Švelnus vasaros vėjalis išlįsdamas per atvirą langą supė ją supo, pindamas palaidus jos plaukus. Onytė sapnavo ir nejuotė jokių vargų. Ji matė toli rytuose laimingą pasaulį, kame nėra varguolių, kur visi yra, guodojami, lygūs vieni kitiems. Ji matė užtekant naują saulutę, kuri apšvies kiekvieną bazuželę ir nudžiovins nuo vėdų našlaičiams ašaras. Taipgi girdėjo lakštingalės balsą, kuris vietoje raudų gaudė linksmutę laina. Onytė jau tyliai alsavo, lyg ko klausydama; jos širdutė vis tankyn plakė, vis tankyn plakė, rodos jausdama kokį tai nepaprastą laimėjimą.

Staiga pasigirdo trenksmingas balsas. Onytė pašoko ir išgastingai žvalgydamasi aplinkui, išvydo toli rytuose skaisčiai raudoną, liepsnojančią dangų, kurio niekados nebuvo mačiusi. Jai tuojau prisiminė sapnas, kurį ką tik sapnavo, ir taip maloniai nusisypsojo, žiurdama į gaisru apsiaustą rytų padange, nes ji manė, kad ištikrųjų pildosi jos sapnas ir jau išmušė ta valanda, kada naujasis pasaulis išdrįso pasipriešinti senajam ir jau beimam viršū. Kada visai paršvito, dangus apsiblaivė, pranyko tas gaisras, Onytė tikėjo, jogei senasis pasaulis nepasiduoda; tada ji su-

CAMBRIDGE, MASS.

Kaip žinoma yra gerb. „V. L.“ skaitytojams, kad šiame mieste tulį laiką gyvavo lietuvių neprigulminga Šv. Juozapo parapija.

Bet štai 6-tą dieną gegužio atsisibavo paskutinės pamaldos, o podraug atsisveikinimas su parapijonais kun. V. Mikalauško, kuris pasakė paskutinį pamokslą. Atsisveikindamas pasiskakė, del kokios priežasties esąs priverstas iš Cambridge išvažiuoti. — Girdi, jam žmonės nepritarė, į bažnyčią nesilanką ir nesikreipia pas jį su jokiais dvasiškais reikalais, delei ko jis negalys pra gyventi, o todėl esąs priverstas aplėisti minėtą parapiją. Taipgi biskutį pakaltino žmones, kad jo nerėmė.

Prie progos turiu pasakyti atvirą teisybę, kad ne žmonių kaltė, bet paties gerb. kun. Mikalauško, kuris nedalyvavo su žmonėmis, nepažino bei nenorėjo pažinti politikos, nedalyvavo draugijoje ir kuopose, bijojo socialistų, kad jie esą griovėjai tikybės, bijojo tautiečių, kad ir tie esą laisvamaniai bei šliuparniai; ant galo jis bijojo ir klerikalų. Suprantama, jeigu žmogus visų bijo ir nuo visų slepiasi, tai kur gali rasti sau pritarėjų ir draugų? Absoliutiškai niekur negali rasti jokio pritarėjo bei draugo, nes šiame mieste žmonės beveik visi yra organizuoti, kaip tautiečiai, socialistai, katalikai bei klerikalai; tik labai maža dalė yra niekur neprigulmingi, panašiai kaip patsai gerb. kun. Mikalauškas. Taigi manau, kad minėta parapija užbaigs šiūmi dienas savo egzistavimo, nes teko girdėti nuo pačių komitetų, kad, girdi, „su parapijalnais reikalais užsiminėti — tai „never again“, nes tai yra bereikalingas darbas ir bereikalingas žmonių išnaudojimas.“

Birutės Gėlė.

CAMBRIDGE, MASS.

Amerikos vėliavos pagerbimas. Vyrų choras gyvuoja — moteris organizuojasi. — Svetimtaučių bažnyčiose nebuvo renkamos aukos. — Gegužio 20 d. 1917 — 2 valandą po pietų atsibuvo gražios prakalbos, o drauge ir pagerbimas Amerikos vėliavos ant Institute svetainės. Prakalbas surengė susidėjusios 4 draugijos, publikos buvo virš 400. Svetainė buvo papuošta Amerikos ir Draugijų vėliavomis. Lietuvių benas, po vadovyste p. Buine, užtraukė „Lietuva tėvynė mūsų“, o potam pribuvo eks-majoras p. Wordwell, kurį pasitiko su pagarba ir benas užtraukė Amerikos himną. Ponas Wordwell buvo nustebintas gražiu priėmimu ir jis gana prakalbinai atsiliepė link lietuvių. Ragino buti visiems ukėvais ir kad lietuviai turėtų savo atstovą kongrese, kuris gintų lietuvių reikalus.

Paskui kalbėjo p. Adomavičia, p. Gerry, p. Jaruševičia, p. Vienys. Gana gražiai padainavo vyrų choras po vadovyste p. Simanavičius. Bet puikiausią publiką užganėdino p-lė Žekevičiūtė ir p-lė Šlužiūtė, kurios dar jaunutės (14 ir 15 metų), o taip puikiai sudainavo ir net po ketelį kartų. Galima tikėtis iš jų gerų artsičių. Rinko aukų del karės nukentėjusių — surinkta \$100.04. P-nas Klimavičia gana sumeigiiai vedė tvarką.

P-nas Vaisauskis visai publikai pranešė, kad jau kun. Krasniekas \$9.25 pasiėmė kaip procentą už palaikymą pinigų, kuriuos buvo žmonės sudėję (\$75) per kun. Bartuškos prakalbas

1916 metuose. Tie pinigai buvo surinkti del nuo karės nukentėjusių.

Kaip ant pajuokos savęs ir lietuvių tame pačiame laike dar pagerbimą Amerikos vėliavos kun. Krasniekas ant gatvės prie savo klebonijos ir giedojo Amerikos himną. Publika susidėjo iš 10 mergaičių ir 4 didelių ir keletas pašalinių anglių, kurie juokėsi.

Gegužio 20 dieną buvo tikėtasi, kad rinks bažnyčiose aukas del labo lietuvių nuo karės nukentėjusių. Bet svetimtaučių bažnyčiose kolektos nebuvo. Nestebėtina iš anglių, bet jau nedovanotina kaip lenkų kunigams, kurie mus vadina broliais ir jie trokšta, kad mes pasiduo tumėm po jų globa. O čia gegužio 20 d. ne tik kad nerinko aukų del mūsų brolių vargą kenčiančių, bet ir per pamokslą nei žodžio nesuminėjo. Geri „apieku nai“. Pavyzdžiu yra Cambridge Šv. Jadvigos bažnyčia, kurioje yra 2 lenkų kunigu, o tarp parapijonų daug lietuvių ir tie kunigėliai nei žodžio neužsiminė apie lietuvių vargus arba kolektą. Gėda! Dabar visi kalba, kad popiežini ne dėkui. Jeigu surinks kiek aukų, tai tik lietuviškose bažnyčiose.

Kaip girdėjau, yra rengiamos didelės prakalbos birželio 3 d. 1917 m. 2 valandą po pietų p. No. 820 Mass. Ave. Kalbės p. S. Šimkus, taipgi p. Bartkevičia L. D. K. pirmininkas išanksto užkvietė gabiausias mergaites su deklamacijoms ir dainoms. Tikimės didelės publikos ir naudos del nukentėjusių. Čia jau gyvuoja vyrų choras, bet šiomis dienomis sparčiai pradėjo organizuotis moteris ir merginos ir nori sutverti vien moterų chorą ir sukursti vyrų chorą. Vadovu bus p. Valaitis, o repetitijos atsi bus kas utarninke po 877 Cambridge Str. Lietuvis.

FITCHBURG, MASS.

Balandžio 18 d. mūsų miesteli aplankė plačiai žinomas p. A. M. Martus. Jis savo prakalboje labai indomiai perstatė mūsų brangios Lietuvos padėjimą bei mūsų brolių ir sesučių vargus. Paskiau buvo renkamos aukos del nukentėjusių nuo karės. Aukavo šios ypatos:

M. Raulišiūtė — \$5; J. Baronas ir J. Senuta — po \$1.00; V. Markunas ir O. Urbonienė — po 50c. Smulkų aukų surinkta \$1.64, — taigi iš viso — \$12.64.

Butų daugiau surinkta aukų, jeigu mūsų socialistai nebutų pradėję trukšmą kelti. Gaila, kad socialistai taip žemai nupuo lė žmoniškume. Jie vis šaukia, kad tik per L. Š.F. gali pinigai patekti į badaujančių rankas. Kalbėtojas nurodė, kad tas ne teisybė ir pasiūlė jiems \$50, jeigu negalima nusiųsti aukų be L. Š. F. Tada jie pradėjo trukšmą kelti. — Žinoma, tuli ir paklausė trukšmadarių. Įsikirščiavę socialistai daėjo iki to, kad pradėjo tautininkus vadinti vagnimis ir prigavikais.

Tai matote, garbus skaitytojai, ant kokio „išsilavinimo“ bei „susipratimo“ laipsnio stovi mūsų „raudonieji“ draugučiai... Kur-gi prakalnieji socializmo obalsiai? F. Tautietis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Geg. 19 d. palaidota lietuvių kapuose su baž. apeigoms Petrą Kunaitį. Velionis paėjo iš Suvalkų gub. Amerikoje išgyveno apie 40 m. Iš artimiausių giminių paskui karstąėjo velionio moteris ir 6 vaikučiai, kurių vyriausias apie 17 m. ir taipgi velionio brolis Jonas. Šv. Antano

Draugija ir viena slavų draugija (rodos, kad „Jednotos“ kuopa) taipgi atidavė savo draugui paskutinį patarnavimą. Graboriavo A. Paulauskas iš Minessville.

Visos vietinės draugijos rengiasi važiuoti geg. 30 dienų į St. Clair, kur bus pašventinamas naujai statomas lietuvių bažnyčios kampinio akmens.

Čia žmonės šneka, buk St. Clair lietuvių klebonas gavęs anonimų laišką, kuriame rašoma: „tu (kunigas) busi pakartas.“ Ar teisingas tas gandas, nežinia. Report.

SIMPSON, PA.

Anglų dienraštyje „Carb. Leader“ geg. 12 d. tilpo labai indomus ir platus p. Ad. Šaučiūno aprašymas apie Lietuvos bei lietuvių garsią praeitį, jų atliktus nuopelnus žmonijai ir jų vargus bei kančias delei šios karės. Straipsnyje nurodyta, kad lietuviai — tai visai skirtinga tauta, kad jie apsaugojo Europą nuo užplūdimo totorių ir sumušė kryžius ties Žalgriais, ir kad Lietuva savo laiku buvo didžiausia valstija Europoje. Kartu pažymėta, kad lietuvių tauta davė pasauliui vokiečių filosofą Em. Kantą ir lenkų patriotą Tada Kosciūšką. Straipsnis užbaigiamas aprašymu apie abelną lietuvių skaičių bei jų paskirstymą ir apie neapsakomus lietuvių vargus šioje karėje.

Tėvynainis.

WILKES BARRE, PA.

Lietuvius valstijos komisijoje. — Gubernatorius Brumbough paskyrė Joną S. Lopatto, mūsų advokatą, į Apsaugos komisiją visos Penn'a. valstijos. Oficiališkas pranešimas tokis: „John S. Lopatto assistant district attorney, on the committee of public safety of the commonwealth of Penn'a.“

Taipgi p. J. S. Lopatto yra išrinktas direktorium „Heights Deposit Bank“ of W.-B. city. Tai pirmas lietuvis į valstijos urėdą iš Wilkes Barre, Pa.

Labai butų geistina, kąd mūsų vientaučiai užimtų augštas vietas. Koresp.

WILKES BARRE, PA.

Nusišovė daktaro tėvas. — Jurgis Zigmantas nusišovė 19 d. gegužio ant pievos ties Breslau. Velionis buvo smuklininkas ir po pardavimo smuklės nieko neveikė ir jautėsi nesveiku. Gydytojai surado, jog jis yra labai blogame padėjime.

Subatos dieną, išėjęs į priemiestį, mėgino po trukių galą gauti, bet nepasisekė. Tuomet auspirko revolverį, nuėjo į pievą prie krumų, išbandė ar gerai šauna, nes du kartu šovęs į žemę, o trečią suvarė sau į galvą; kulka perėjo per smegenis, ir jis krito negyvas.

Tą viską matė šeši žmonės (anglikai), bet jie bijojo prie jo eiti artyn, kad nenušautų, — jie manė, kad tai kokis beprotis.

Velionio sunus Dr. J. W. Zigmant buvo parvažiavęs namon atlankyti tėvus. Jis yra daktaru prie medical examiner for the United States marine corps at Syracuse, N. Y. Antras sunus Edvardas yra mokiniu Dickinson teisių mokykloje, o trečias, Albertas, randasi namie; duklė Helen yra nursė Bridgeporte, Conn., ligonbutyje, o kita duklė, Ona yra kasininkė W.-B. gazo komp. — Moteris paliko dideliam nuliudime.

Jurgis Zigmantas buvo vos 50 metų amž. Jis pirmiau turėjo gerus norus ir stengėsi vaikams duoti apšvieta.

Lai buna jam lengva dėdės Samo žemelė!

Čia yra vienas jaunas lietuvis, kuris išleidžia mėnesinį žurnaluką (32 pusk. 6 per 5 col. did.) „The Lithuanian Booster.“ Leidinyje telpa indomių straipsniukų ir eilių.

Jis nuvažiuoja į vieną-kitą mokyklą ir laiko prakalbas apie lietuvių, jų budrą ir papročius — nupiešdamas Lietuvos rubežius. Taip laikė viešą prakalbą apie lietuvius Wilkes Barre High School, kur klausėsi apie 1,600 mokinių. Vietiniuose dienraščiuose buvo ilgoki straipsniai apie jo prakalbas.

Antrą prakalbą laikė Wyoming Seminary „Kingston, Pa.,“ apie 500 mokinių. Trečią prakalbą laikė Wilkes Barre Business kolegijoje mokiniams, — mokytojas kolegijos varde visų mokinių, Victor Lee Dodson, pasveikino ir linkėjo lietuviams neprigulmybės. Ketvirtą prakalbą laikė Technical High School, Scranton, Pa.

Jo veikimas yra geras ir naudingas lietuvių tautai, kur gyvu žodžiu apibrėžia plačiai apie lietuvius tarpe svetimtaučių ir tarpe mokinių, kurie augdami ir eidami mokslus jau bus įrodėję apie lietuvius ir mokyklose ir laikraščiuose, o tas kaip tik mums ant naudos.

Tokių budu čia apie lietuvius daug žino ir juos į urėdus stato, nes žino jau, jog lietuviai yra atskira tauta nuo visų kitų tautų.

Gegužio 20 d. buvo surengtos paskaitos LSS. 9-tos kuopos. Paskaitą laikė visiems žinomas Dr. F. Matulaitis iš Bostono, dabartinis SLA. centro daktaras kvotėjas. Paskaita buvo temoje „Sveikata.“ Perstatė keletą sveikatos dalykų, kurių W.-B. ne buvo girdėję niekad.

Užbaigus paskaitą, J. J. Nienuis davė keletą užklausų kaslink vartojimo visokių gerimų. Taipgi klausimus davė J. G. A. lenkas ir A. Šukis, kuriuos prelegentas išaiškino pasiremdamas praktika ir patyrimais iš medicinos.

Publikos buvo labai mažai, vos 76 žm. Galiu drąsiai sakyti, kad dalis kitų lietuvių buvo smuklėse, o antra dalis namuose prie kazyrų bei alučio. Jiems nerūpi nei apie sveikatą, nei apie ką kitą klausyties. Reporteris.

BALTIMORE, MD.

Jau buvo rašyta „V. L.“, kad Baltimorės lietuviai rupinasi ingyti sau gražią svetainę ir kad jau turi apipirkę gana gražią vietą du dideliu namu už \$12,000. Tas darbas buvo užmąntas 5-ų tautiškių draugijų, kurios turi savo svetainę vertės \$8,000. Delei geresnių pasekmių liko suverta svetainės budavojimo bendrovė, į kurią tos 5-ios draugijos įvesdino savo senąją svetainę ir dar bendrovei paskolino visos po \$1,000.

Darbas iš sykioėjo gana gerai. Taigi prie bendrovės prisidėjo dar 4 draugijos ir trumpu laiku tapo sudaryta \$9,000 gryo kapitalo. Bet ant nelaimės augščiau minėtų namų nebuvo galima greitai nupirkti delei tos priežasties, kad savininkas gyveno Londone, Anglijoje, ir dar beprotnamyje, o taja proga pasi naudodami priešai nesnaudė. Kunigas, pajutęs, kad tautininkai gana sparčiai rengiasi prie naujos svetainės ir bijodamas, kad tie bedieviai nepatraktų prie savęs bažnyntinių draugijų, pranešė savo parapijonams, kad kardinolas siulija lietuviams (ku

riuos jis taip labai „pamylėjęs“) Šv. Alfonso bažnyčią, kur apart bažnyčios, dar yra mokslainė ir svetainė, nes vokiečiai jau neišgali užlaikyti; — taigi tą visą savastį kardinolas atiduosią lietuviams už \$70,000, kuri yra verta apie \$200,000. Iš dalies kunigo pranešimas savo atsielkė, nes bažnyntinės draugijos pasilikos kaip prikaltas; nors ir buvo kviestas, bet prie svetainės Budavojimo Bendrovės neprisidėjo.

Iš kitos gi pusės žiurint ir pačiam kunigui nekaip sekasi užsimanymas įlysti į svetimą savastį. Jau bus kokie 5 ar 6 mėnesiai kaip beveik kas savaitę per pamokslus sako, kad jau kitą nedėdienį busime naujojoje bažnyčioje, o vis dar ir ikišiol senojų tebegyvena, ir kaip girdėt, tai vokiečiai yra pasiryžę jokių budu neišleisti lietuvių. Tą liudija kad ir tas faktas, jog pats lietuvių klebonas laiko tą dalyką slaptai, net savo parapijonams liepė apie tai nešnekėti, o labiausia su svetimtaučiais.

Buvo nemažai agitatorių atsiradę, taip sakant ir iš tautiškosios pusės. — Vieni iš jų, turėdami ypatingus piktumus ant nekurių direkcijos valdybos narių, o kiti, — kad ne pagal jų nuomonės daroma. Ant nelaimės ar ant laimės Lietuvių Amerikos Atletų klubas tuom sykiu nusi-pirko sau namą. Svetainės priešai, manydami, kad jau dabar tai ištikrųjų suardys darbą užmanytosios svetainės, pradėjo agituoti už L. A. A. K.; nekurie iš senesniųjų, kuriems jau atletika nereikalinga, pradėjo pirkti pajus (šėrus) L. A. A. K., o dar kiti net ir aukas pradėjo siųsti, o vienas iš veikėjų net ir planus buvo pradėjęs daryti, kaip butų galima iš L. A. A. K. namo padaryti svetainę.

Bet vargšams, kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės, nepavyko suardyti pradėto darbo, nors tuli ir buvo pradėję agituoti, kad atsimestų nuo pirkimo, bet jų niekas nepaklausė.

Balandžio pabaigoj likosi galutinai nupirkti namai, ir direkcija jau paėmė architektą, kuris skubiai padarys planus, ir greit bus pradėta statyti namą.

Rudeniop jau manoma turėti savo gražią ir ruimingą svetainę. Beje, dar reikia pasakyti, kad du klerikalu agentu maišosi abiejose pusėse, turbut norėdamu atkeršyti, jog be jų pagalbos likosi apipirkti augščiau minėti namai. Jiedu pirmiausiai pradėjo leisti visokias paskalas, sakydami, kad toj vietoj nebus leista statyti svetainės ir kad nebus galima atidaryti smuklės. Vieną iš jų ponų net ir advokatu buvo sunku pertikrinti.

Direktorius.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Am. Atletų Klubas gegužio 13 d. turėjo puikią iškilnė, kurioje dalyvavo didelė minia publikos. — Buvo paminėjimas dviejų metų gyvavimo klubo ir atidarymas nuosavo namo, kurį ingijo per tokį trumpą laiką. Kalbėtojai buvo vietiniai: — P-as A. Nemura — savo kalboje labai puikiai nurodė, kokią naudą šitas klubas atneša ir kaip reikalinga prigulėti prie jo. Taipgi ir kiti kalbėtojai aiškino ape reikalingumą prigulėmų prie L. A. A. K. Publika labai buvo užganėdinta. Tą vakarą prisirašė daug naujų narių.

Paskiau atletai parodė savo gabumą, kas labai publiką užganėdino. Ypač p. Medelis ant drauto visai išsilamdė. L. A. A. K. choras sudainavo keletą dainų,

po vadovyste p. V. Pranausko.

Publika užsilaukė ramiai. Potam buvo šokiai ir pasilinksminimas. — Viskas nusisekė gerai. Kada tik klubas ką rengė, visada turėjo pasekmes, nes visur viską puikiai atlieka. Svarbu, kad klubas ingijo savo namą vertės \$10,000.

Taigi, draugai, kurie dar neprigulite prie L. A. A. Klubo, tai ilgai nelaukdami prisidėkit ir veiksimė visi išvien.

Jonas Alytas.

ADA, OHIO.

Ohio Northern universitete ši-met baigė mokslą du lietuviai. J. J. Bagdonas komercijos kursą užbaigė su pagyrimu. Budamas gabus mokyns, tuoj gavo darbą Cleveland Trust Bank, šimtą dolarių į mėnesį, bet Bagdonas neapsiėmė, nes mokysis toliau. Mano užbaigti advokato kursą. F. J. Aimutis baigė elektrikos inžinieriaus kursą. Jis taipgi buvo gabus mokyns. Gavo darbą Westinghouse Electric Co., Pittsburgh, Pa.

Reikia pastebėti, kad lietuviai čia laikomi už prakilnius žmones, nes jie geriausiai atsižymi klasėse ir literatūriškose draugijos parengtuose vakaruose.

Viena mokytoja pradėjo neatkreipti klasėse atidos ant lietuvių moksleivių (mat, ją pakritikavo vienas lietuvis studentas už jos siauras pažvalgas). Tada lietuviai moksleiviai nuėjo pas prezidentą pasiskųsti. Prezidentas tuoj atsakė — delko pirmiau man nepranešėt. Gerai, aš tokią mokytoją prašalinsiu už pažemintumą lietuvių. — Geresnių studentų nėra, kaip lietuviai. Mokytoja tapo prašalinta iš universiteto.

Atėiviai moksleiviai sutvėrė Cosmopolitan Club (pasaulio piliečių klubas). T. J. Kučinskas išrinktas prezidentu, J. J. Bagdonas — vice-prezidentu, M. Storch — sekretorium (žydas iš Austrijos).

Klubas laiko susirinkimus kas dvi savaitės; laiko prakalbas, daugiausia socializmo dvasioj. Universiteto prezidentas duos klubui mokytoją, kuris mokys aiškiai ištarti angliškus žodžius. Lietuviai, norintys mokytis, gali važiuoti į šį universitetą, nes jis yra geresnis del atėivių už kokį kitą. Šitas universitetas yra gerai žinomas visoj Amerikoje. Užbaigus kokią nors mokslo šaką, galima greitai gauti užsiėmimą.

Studentas.

SPRING VALLEY, ILL.

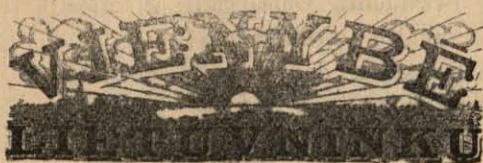
Po kelių dienų gana šilto oro gegužio 19 d. netikėtai iš vakarų pusės užkilo smarki audra su griauštiniu. Kiekviena audra padaro šokiūs bei tokius nuostolius, tai ir viršminėtoje dienoje įvykusi audra padarė čionai nemažai blėdies. Vakare 7:30 val. žaibas uždegė arių katalikų bažnyčią. Į trumpą laiką iš bažnyčios ir klebonijos liko liepsnų jurė. Prie to mokykla taipgi pusėtinai nukentėjo; ypač toji busė nuo bažnyčios. Bažnyčia ir klebonija sudegė visiškai. Dar laimė, kad skersai gatvės nebuvo arti namų, tai prie tokios miesto tvarkos iš Spring Valley butų likęs grynas laukas.

Šis miestelis nevisai mažas, bet gesinimo įrankiai visai prasti. Pakol pribuvo iš Peru gesinamoji mašina, prigelbstint smarkiame vėjui, ugnis baigė naikinti namus.

Čionai anglų kasyklose darbai eina neblogiausiai, bet pragyvenimas iš priežasties brange nybės, yra gana sunkus.

Tarpe čionaitinių lietuvių choras sudainavo keletą dainų,

A. R.

Išsina kas savaitę iš Brooklyn, N. Y.
 Juvenyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus Prenumerata metams skaitosi nuo laiko
 ufsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)
 120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

KARĖ IR MAŽOSIOS TAUTOS.

Nevienas klausia, kas bus su šia kare, kada gi bus jos pabaiga, kas ją išloš. Daugelis bando atsakyti į tuos klausimus, bet suprantama, niekas tikro nežino. Tuom labiau, kad dabar ateinančios žinios keliais atvejais cenzuruojamos. Bet visgi matyti, kad Rusija priartins taiką ir išstums mažųjų tautų klausimą.

Kaip žinome, Rusijoje buvo didelis krizis, kuris grėšė pražudyti Rusiją. Tėnai taip vadinami „porazencai“ per savo atstovus kareivių ir valstiečių taryboje reikalavo, kad tuojuos būtų užverta separatiška taika su Vokietija. Jei tas žingsnis būtų buvęs padarytas, tuomet Vokietija būtų galėjusi „apsidirbti“ su Anglija ir Francuzija ir tuomet būtų grėšęs didelis pavojus demokratiškoms šalims. Bet dabar krizis Rusijoje jau praėjo, jau dalykai tvarkosi, likosi sutverta koalicijinė ministerija ir susitaikyta, kad vesti karę toliau, jei Vokietija nenorės taikos be užgrobumų. Iš kitos pusės Rusija spaus ant sąjungiečių, kad jie taip pat taikintųsi tokiais išlygomis.

Taigi dabar pasidaro toks padėjimas. Jei Vokietija neišsižada užgrobumų ir kontribucijų, tai ji negali laukti susimylėjimo iš jokios pusės. Jeigu gi Anglija nenorės užbaigti karės be aneksijų, tai tuomet Rusija, kaip šalis su demokratiškiausiu rėdu, nepadės sąjungiečiams jų užgrobumų tiksluose ir jie paskirai susitaikys su Vokietija.

Susitaikymas Rusijos su Vokietija nereiškia paprastą taiką. Tai būtų tikras atsisukimas Rusijos prieš sąjungiečius. Tiesa, gal rusai ginklu ir neatsisuktų, bet jie duodami Vokietijai duoną ir visokią žalią medžiagą daugiau pagelbėtų, negu savo armijomis.

Taigi ši karė pasibaigs be pergalės, kurioje nors pusėje. Taip, kaip dabar dalykai stovi, ji kitaip ir pasibaigt negali.

Teisingiau sakant, visi kraštai nustos žemių, nes dabar mažos tautos kyla, jos reikalauja sau liuosybų. Tą klausimą pirmiausiai viešai pakėlė prezidentas Wilsonas savo kalboje kongrese. Tai istoriška kalba. Rusijos naujoji valdžia dar aiškiau jį išstumė priešakin. Jie aiškiai pasakė, kad kiekviena tauta turi turėti teisę apsispręsti savo reikalais.

Jei jau Suvienytos Valstijos ir Rusija veda karę tikrai už tautų liuosybę, tai

kitaip ir būti negalės, nes Rusija ir Amerika čia sušloš nusveriančią rolę. Kuri gi pusė eiti prieš tą mažųjų tautų liuosybę, ta liksis pergalėta. Todėl labai galima laukti, kad ši karė paliuosuos visas mažasias tautas, i ristorija ją pavadinis *Didžiąja mažųjų tautų išliuosavimo kare*.

Mūsų tuos žodžius lai patvirtina Anglijos politika, kur bene gudriausiai vedama, negu bent kokios kitos didžiosios valstybės. Anglija visuomet sugebėdavo svetimomis rankomis išsiimti sau iš ugnies keptas bulves. Taip va ir dabar. Anglijos valdžia prieš trejetą savaitių pasiūlė Airijai savivaldą, bet tai tokią savivaldą, kurios nei patįs airiai nenori. Žinome, kaip kiek laiko atgal ta pati Anglija, kuri sakosi kariauja už mažųjų tautų liuosybę, o taip žiauriai malšino Dubline airių sukilėlius ir vyriausią jų vadą pakorė kaip kokią vagį. Tik dabar staigu ta pati Anglijos valdžia šaukia visų Airijos luomų veikėjų susivažiavimą, kuriam pavedamas išdirbti visas Airijos savivaldos projektas ir kurį Anglija žada užtvirtinti. Čia kiekvienas gali paklausti, iš kur pas anglus atsirado toks umus geraširdinumas, toks malonus rupinimasis airių reikalais.

Dar aiškiau pasakė Francuzijos ministerių pirmininkas savo kalboje parlamente. Jis nors nevisuose punktuose sutinka su Rusijos išstatytu reikalavimu, bet ši karė, anot jo, turi būti mažųjų tautų išliuosavimo kare.

Čia aišku, kad ore pakviop naujos mažųjų tautų išliuosavimo idėjos, padrebinno Rusijos išstumti nauji reikalavimai. Juk nieko taip Anglijai nebaisu, kaip kad baimė, jog Airija nepasidarytų neprigulminga. Ta baimė ištėka iš to, kad Airija, budama neprigulminga, greičiau susidraugautų su Vokietija, negu su Anglija, nes juk per daug jau buvo kankinę Anglijos lordai žemvaldžiai airius žemdirbius. Turint gi savo priešą pašonėje Anglijai labai būtų sunku viešpatauti ant jurių. Taigi, mat, iš kur toks malonumas atsirado.

Be ilgesnių išvadžių, galime pasakyti, kad taika įvyks, kuomet bus pripažintos neprigulmingomis ar bent liuosomis po kitų protektoratu: Lenkija, Suomija, (kuri dabar aiškiai apreiškė savo apsisprendimą) Lietuva, Latvija, Balkanų šalys, Airija ir tt.

Iš Rusijos pasielgimų ir iš McCormick'o iņestos rezoliucijos kongresan Washingtone aišku, kad mažasios tautos bus paliuosuo-

tos ir kad karė jau eina prie galo. P. Norkus.

BIRŽELIO 5 DIENA.

Nejieškosime priežasčių, dėlė kurių Suvienytos Valstijos apšaukė karę Vokietijai. Jomis yra ne tos priežastys, kurios paprastai anglų laikraščiuose minimos. Kalbėsime tik apie faktą, kad karė jau apšaukta ir kad įvestas priverstinas kareiviavimas. Pirmutinis užsiregistravimas bus antra dienyje, 5 d. birželio.

Ta birželio 5 d. yra kaip ir Amerikos tautos šventė. Tą dieną kiekvienas vyras, nežiurint ar jis pilietis, ar nepilietis, nežiurint kokios tautos jis nei būtų, nežiurint, ar jis sveikas ar nesveikas, bile tik jis turi amžiaus nuo 21 m. iki 31 m. tas turės užsiregistruoti. Suvienyose Valstijose tame amžiuje priskaitoma apie 10 milijonų vyrų. Ta dešimtis milijonų vyrų ir turės tą dieną užsiregistruoti ir atsakyti į šiuos klausimus:

- 1) Vardas ir amžis.
- 2) Antrašas.
- 3) Kuomet gimęs?
- 4) Ar čionai gimęs pilietis? Ar naturalizuotas? Ar svetimos šalies pilietis? Ar turi pirmasias pilietiškas popieras?
- 5) Kur gimei? (Čion lietuviai turi atsakyti, kad Lietuvoje, o jei klerkas nesuprastų, tai tada paaiškinti, kad Lietuva priklausė Rusijai. — Red.)
- 6) Jei ne pilietis, tai kokios šalies pavaldinis, ar pilietis?
- 7) Koks užsiėmimas?
- 8) Kur dirbate? Pas ką?
- 9) Ar turite tėvą, motiną, pačią, vaiką, jaunesnį kaip 12 metų, kurie visiškai nuo jų priklauso?
- 10) Vedęs ar nevedęs? Kokios tautos? (Čia būtina lietuviai turi atsakyti, kad lietuvių tautos. — Red.)

11) Ar kada nors tarnavote kariumenėje? Činas? Pulkas? Kiek metų tarnavote? Kokioje šalyje?

12) Jei laikote, kad jums nereikia stoti kariumenėn, tai nurodykite priežastis. Iš tų 10 milijonų vyrų bus išskirta pusantro milijono ir paimta kariumenėn. Užsiregistruos visi, bet bus imami kariumenėn tik piliečiai ir turintieji pirmasias pilietiškas popieras.

Bet vargiai tie kareiviai pakliūs į mūsų laukus Europoje. Juk Vokietijos galybė vis mažta, jau beveik matyti galas šios karės. O kareivius sumokinti ir nugalinti Europon, tai netaip greit galima. Tam reikalinga bus apie kokis pusmetis. Tas turės tiktai didelę moraliską svarbą.

Peržvalga

// Apie „tautiškąją bažnyčią.“

Jau pirmiau kun. Miekevičius kreipėsi į mus prašydamas paskelbti žinias apie šaukiamąjį tautiškosios bažnyčios sinodą. Dabargi vėl gavome nuo mums nepažįstamo korespondento žinią apie tą patį reikalą.

Pirmiau mes tą pralaidome,

nes mūsų užduočia yra ne palikymas arba griovimas kurios nors bažnyčios. Yra tam tikri lai kraščiai, kurie tuom reikalu pasirupina.

Vieną reikia pastebėti, kad lietuviai neturi jokios tautiškos bažnyčios. Jei po žodžiu tautiška suprasti viešpataujančią bažnyčią, tai jaja galėtų pasivadinti Romos-katalikų bažnyčia, o ne kokia kita bažnyčia.

Ta taip vadinamoji kun. Miekevičiaus tveriamoji bažnyčia, joku būdu nėra tautiška, tai pasekimas lenkų neprigulmingosios bažnyčios. Pagaliau ir pačios neprigulmingosios nuo Romos bažnyčios pas lietuvius atsiradimas yra tik kaip protestas, kaip buntas prieš Romos-katalikų kunigų savivaliavimą.

Iš praktikos gerai žinome, kad tose vietose, kur katalikiški kunigai gerai vedė parapijas, kur krikščioniškai su žmonėmis apsiėjo, ten pas lietuvius nei minties neatsirado tvirti atskirą nuo Romos bažnyčią. Antru dilsniu tvėrimosi neprigulmingųjų bažnyčių pas lietuvius yra tas, kad apskritai lietuviai šiame klausime žemai stovi. Patįs kunigai savo politiką ir savo asmenį suriša su bažnyčia. Kuniginė politika ar kunigo asmeniškai darbai pridengiami bažnyčia. Iš kitos pusės ir žmonės visiškai neatskiria bažnyčios nuo dvasiško asmens ar jo politikos. Jei negeras dvasiškis kaipo asmuo, tai parapijonis išmėtinėja pačiai bažnyčiai.

Tokie apsiėskimai, kaip neprigulmingų bažnyčių tvėrimą, tegalimi tiktai pas lietuvius ar pas lenkus. Mes dar niekad nėsame girdėję, kad atsirastų neprigulmingos bažnyčios pas anglus, francūzus, vokiečius, tojė prasmėje, kaip jos atsiranda pas lenkus ar lietuvius.

Pakartojame tiktai vieną. Kad atsimečius nuo Romos katalikiškos bažnyčios vien del savo atsimetimo ne tampa tautiškosios. Mes tautiečiai-demokratai, stovėdami už sąžinės liuosybę, suprantama, pripažįstame ir toms neprigulmingoms bažnyčioms lygiai tokią pat teisę gyvuoti, kaip ir tikromsios Romos katalikų bažnyčioms.

// „Katalikiška“ argumentacija.

P. Karuža atsakė į „Darbininko“ daromus jam užmetimus. P. Karužos teisingumą paliudijo ir C. K. „Darbin.“ (No. 60), vietoje kokių nors argumentų visą C. Komitetą išvadina užraptorais ir samozvancais. Tokia argumentacija ir artimo paguodonė turbūt ištėka iš lietuviškos „katalikystės“ mokslo. Tikras Kristaus pasekėjas niekad taip nesielgs.

// „Mano ir yla skuta, o kito ir britva neima.“

„Darbininkas“ indėjo korespondenciją iš Brooklyn, kur aprašoma vyčių vakariene, kad viskas buvo gražiai, buvo padainuota, kalbėta, aukų parinkta.

Bet tame pat Nr. yra ir pastaiba apie tautiečių vakariene Brooklyn, kurioje dalyvavo daug daugiau žmonių negu pas vyčius, kurioje dvigubai tiek aukų surinkta, kuri atsibuvo toje pat vietoje, kur ir vyčiai turėjo vakariene ir kurioje taip pat pakalbėta, padainuota himnas. „Darbin.“ prie tos žinios pridėda savo ironiją, girdi, tai ant naudos lietuviams ir jų tėvynei. Ir dar giriasi, kad jie ne vienpusiškai, kuomet į paprasčiausią žinutę negali bešališkai pažvelgti.

// Kur pasidėti pinigus.

Kaip jau buvo pirmiau rašyta, Suvienytos Amerikos Valstijos dabar užtraukia delei karės reikalų liuosybės paskolą (Liberty Loan). Visi gyventojai kviečiami užsirašyti, tai yra pirkti tos paskolos bondsus. Valdžia gvarantuoja. Tai saugiausias pinigų pasidėjimas. Bus mokama po 3 ir pusę nuošimčių. Užsirašyti galima įvairiose bankose.

// Tiesa, jos šaltiniai ir tikrybė.

„Draugas“ indėjo ilgą straipsnį po viršiu išrašytu antgalviu. Tai subjektyviška pažiūra į teisybę. Yra ir gana gerų minčių. Bet štai greta to pat straipsnio indėtas kitas straipsnelis, kuriame tarp kito ko rašoma:

„M. Šalčius (kartu su Šimkum) yra užlaikomi viešomis lietuvių aukomis, abudu renka C. K. aukas etc. (musų pabraukta. — Red.)“

Taigi vienoje špaltoje filosofuojama apie teisybę, jos šaltinius, ir tam panašiai, o kitoje špaltoje apsilenkia su jaja.

„Draug.“ rašo, kad M. Šalčius renka aukas, tai reiškia, jog žino, kad važinėja su prakalboimis. Kad ir taip nerašytų, visgi redaktorius iš korespondencijų turėtų žinoti ką Šalčius veikia. „Draugas“ joku būdu to, nepriparodys, ne snuo to laiko, kaip Šalčius išvažiavo su prakalboimis, jis negauna jokios algos iš jokio visuomeninių aukų komiteto.

Pasakysime dar daugiau. Šalčius važinėja TMD. ingaliotas ir organizuoja kuopas. Prie progos ir renka aukas nukentėjusiai Lietuvai.

Taigi iš vienos pusės „Draugas“ kalba apie teisybę, apie do rybes, iš kitos pusės praktiškai visai kitaip elgiasi. Ir tuomi patvirtina seną lietuvišką patarlę: „Klausyk ką kunigas sako, bet nedaryk, ką jis daro.“ Gal „Drg.“ teisintis, kad jis nežinojo, ar dabar kas gauna algas ar ne. Jei nežino, tai tegul nerašo, ko nežino. Rašyti tą „ko nežinai, mes vadiname melu.“

// Nesutikimai tarp socialistų.

Nors Kapsukas jau išvažiavo Europon, bet jo sukelti nesutikimai tarp socialistų laikračių vis nesimazina. Dar vis „Naujienos“ atakuoja „Kovą“, o „Laisvė“ padeda „Kovai“ apsiginti prieš „Naujienas.“ Ir vis socialistai intikrinėja žmones, kad kaip įvyks socializmas, tai bus sutikimas. Ir koks gi sutikimas gali įvykti, kad dabar kuomet nėra už ką dar vaidinties, o vaidinimasi. Kiek gi būtų vaidų, kaip paimtų valdžią į savo rankas. Kam girties santaikomis, kol dar žmonės socialistai ir nesocialistai toli gražu prie to nepriaugo.

// Socialistų dogmos.

Savo laiku Kapsukas daug rašė ir įvedė į savo dogmą tą, kad socialistai negali ineiti sutartin su jokiais nesocialistais. Dabar „Naujienos“ rašo, kad tai dogmai užduotas smugis, nes pasilikusieji po vokiečiais socialistai p. Janulaitis ir Kairys tariasi su nesocialistais. Tą patį padarė ir Požėla Petrograde, kuris inėjo į Lietuvį Tarybą. „Naujienos“ to kio Europos lietuvių socialistų žingsnio nenupeikia.

Bet būtų daug kartų geriau, kad vietoje nenupeikimo „Naujienos“ ir apskritai socialistai pasektų Europos socialistus. Jei ten galima tarties, tai klausimas, kodėl čia Amerikoje šalinasi nuo

tarybų su nesocialistais. Nejaugi reikės manyti, kad yra du socializmai: vienas europinis, o kitas amerikietiškas.

IŠ CENTRALIO KOMITETO

C. K-to posėdyje 18 d. geg. tarpe kito ko nutarta pasiusti kablegramą į Lietuvą per Stockholmo komiteto \$6,000. Šie pinigai yra iš tos sumos, ką C. K-tas surinko naujai persiorganizavęs.

Apie pinigus Lietuvių Dienoj surinktus Raudonasai Kryžius pažadėjo šiose dienose prisiųsti išseimantį paaiškinimą. Raudono Kryžiaus paaiškinimas bus paskelbtas viešai.

Prie progos dar kartą paaiškiname, jog Lietuvių Dienos visi pinigai yra ne C. K-to, bet Raud. Kryžiaus žinioje. Tų pinigų C. K-tas joku būdu negali sulaukyti. Lai protestuojantįs prieš mus žino tai.

Gi visi pinigai, inplaukiantieji į C. K-tą dabar yra C. K-to žinioje ir tuos pinigus C. K-tas nieko nelaukdamas siunčia Lietuvon.

Iš naujo persiorganizavo ir pradėjo veikti C. K-to skyriai: Grand Rapids, Mich., ir Plymouth, Pa.

P. St. Šimkus praeitą savaitę kalbėjo:

- 1) Newark, N. J. (aukų surinkta \$77.00).
- 2) Plymouth, Pa. (aukų surinkta \$43.05).

M. Šalčius.

Kritiškoji ir Dogmatiškoji Tikyba

Žiurint neokantiškuoju žvilgsniu.

Karaliaučiaus mokslinčius Kantas sutvėrė naujas teorijas, naują gadyne ne tiktai pažinimo srityje, bet ir tikybos teorijoje. Teoretiškoje filosofijoje jis padėjo naują pamatą, tai yra kritiką tyrojo proto, o doros filosofijoje jis įsteigė naują kanoną — kritiką tyrosios tikybos. Jis paliuosavo tikybą iš dogmatiškos scholastikos jungo. Pats Kantas prisipažįsta, kad turi panaikinti pažinimą, kad duoti vietą tikybai. Kad suprasti tuos Kanto žodžius, turime įsigilinti į klausimą, koks skirtumas tarp kritiškosios ir dogmatiškosios tikybos.

Psichologiškuoju žvilgsniu žiurint į žmogaus pergyvenimus, mes nesurasime jokio objektyvsko skirtumo tarpe tikybos ir pažinties. Tas yra delto, kad tai subjektyvis žmogaus pergyvenimas, ir todėl tikyba nuo pažinties (mokslo) niekuom nesiskiria. Aiškumui privesime porą pavyzdžių.

Kuomet aš manau, kad 2, 3 ir 5 sudaro 10 ir kuomet aš manau, kad visi blogi žmonės po mirties degs karštoje ugnyje, tai abiejuose atsitikimuose aš pergyvenu vieną ir tą patį, tas del manęs aiški teisybė, nors pirmąjį teisybę aš galiu prirodyti, o antrąjį teisybę turiu tiktai tikėti. Arba daleiskime, kad aš tikiu, jog kada tai gyveno daktaras Faustas, kurį velnias iš senio padarė jaunu vaikinui, tai psichologiškai (ir tiktai psichologiškai) del manęs tokia pat teisybė, kaip kad dusyk du yra keturi. Vienu žodžiu, jei žmonės nesinaudotų gnostiškuoju kriterijumu delei atskyrimo teisingų nuo neteisingų sanprotavimų, tuomet negalėtų būti nei teisingų nei neteisingų įsitikinimų ir apskritai nebūtų jokio skirtumo tarp tei-

sybės ir melo. Ir tokiu būdu psichologiškai teisingas (žinoma del savęs) tas žmogus, kuris sako, kad nėra užgrabinio gyvenimo, taip lygiai teisingas kitas žmogus, kuris tvirtina, kad yra užgrabinis gyvenimas. Ir ne tik tokiuose dalykuose jie teisingi, bet taip yra ir paprasčiausiuose, kaip va vienas žmogus sakys, kad sniegas yra baltas, o kitas su pagadintomis akimis sakys, kad sniegas yra juodas.

Vienu žodžiu, jei atskiriami teisybės nuo melo naudotumės tik viena psichologija, tai nebūtų atsiradę nei tikyba, nei pažintis, o žmogus visame kame turėtų tik tiktai įsitikinimą ir abejonę, kaip kad dabar turi tikybos ir pažinties srityse.

Apskritai tikybos tikrumą tegalima tikrai su pagalba gnoseologinio kriterijaus. Tikrai tikybos apibrėžiamas, paremtas ant laipsnių, kuriuomi ji sutinka su bandymo rezultatu, sudaro skirtumą tarp jos ir pažinties. Taigi skirtumas tarp pažinties visiškai ne psichologinis, bet gnoseologinis. Skirtumas tarp pažinties (žinojimo) ir tikybos yra tame, kad tikyboje nuslopintos bandymo išvados ir duodama vieta tikybai, o pažintyje atbulai.

Pažinimas arba žinojimas visiškai nepriklauso nuo žmogaus ar tautos psichikos. Nėra skirtingo pažinimo tarp tavo ir mano pažinimų. Yra tikrai vienas žinojimas ir jis (logikos dėsniais) visiems priverstinas. Taigi pažinimas arba žinojimas visuose laikuose, visose gadynėse buvo tarpautiškas, kosmopolitiškas. Nėra tautiškos matematikos, astronomijos, fizikos, — tie dalykai visur vienodi. Bet tikyboje visiškai kas kita. Tikybos intalpoje jaučiamas tikinčiojo ypatingumas. Iš čia ir gimusi garsi patarlė „Koks žmogus, toks ir jo Dievas.“ Tame pat supratime garsus filosofas Leibniz pasakė: „porte avec soi, ce, qu'il sera“ (nešioja savyje tą, kuom jis bus). Žinojimas visiems vienodas, galima sakyti objektyviuskas. Tuom tarpu tikyba yra perdėm subjektiviška. Arba kaip Lindvikas Fejerbachas sako: „Keine Philosophie — meine Philosophie“ (nėra apskritai filosofijos, yra tik mano filosofija). Jeigu priygtinti prie muzikos, tai žinojimas bus kontrapunktas, kuris visiems kompozitoriams priverstinas, o melodija bus tikyba. Yra tikrai mano tikyba, apskritas tikybos visiems vienodas nėra ir negali būti. Kalbant senovės romiečių juristų kalba, žinojimas arba pažinimas yra — res nullius: jį apskritai priklauso visiems ir niekam ypačiai. Tikyba gi yra — res privata: ji yra mano ir tikrai mano nuosavybė. Dailės gi srityje ši tezią išreiškė garsus rašytojas Šileris: „Mano idėjos priklauso visiems žmonėms, bet mano jausmai tikrai man vienas.“

Iš čionai tai ir paėmė visi pažangesni žmonės, kad tikyba tegali būti tikrai privatiška. Apskritas tikybos nėra. Žmonės vienos tikybos savo tikėjime taip pat skiriasi, kaip žmonės dviejų priešingų tikybų, tikrai skirtingumo laipsnis nevienodas.

Visokia pažintis arba žinojimas statomas ant logiškųjų mąstymo pamatų ir delto, kaip negalima namą pastatyti be pamato, taip negalima sudaryti žinojimą priešingą mąstymo įstatymams. Tikyba gi gali remties visiškai ant nelogiškųjų pamatų, vien tikrai ant žmogaus pergyvenamosios psichikos. Tikyba gali būti visiškai priešinga logikai, — logiškų žvilgsniu pilnu absurdų.

Tokia tikyba, kuri griežtai prieštarauja logikai paprastai vadinama akla tikyba. Nieko nėra stebėtiną, kad yra žmonės akiai tikintys, — psichologiškai jie pilnai teisingi. Bet aiškumui privėsime pavyzdį.

Garsaus astronomo Galileo priešai tikėjo į tokią pasaulinę sistemą, kurioje nepripažįstama, jog ant saulės yra plėtmai. Kuomet Galileo pasiūlė jiems dirstelti į saulę per jo išrastą teleskopą ir persitikrinti, kad ant saulės yra plėtmai, tai tie mokslinčiai atsakė nuo to sakdami, kad nėra ką žiūrėti į saulę, jei net ir jie pamatyti tenai plėtmas, tai tas tik priparodytų, kad tokie plėtmai atsiranda akyse tų, kurie drįsta žiūrėti į saulę.

Akląją tikybą išpažįsta ne tik tie tikintieji fanatikai, bet ir filosofai. Tikyba turi savyje begaliniai stiprų įrankį, jį tankiai pastato savo veto ant logikos įstatymų.

Vienok žinojimas arba pažinimas netoli tepasiekia. Žmogus tik dalelę žino, į daug daugiau jis turi tikėti. Žmogus apsiginčias visu savo žinojimu, visu savo mokslu, negali nei prirodyti, nei atmesti transcendentalių dalykų. Todel toje srityje niekas daugiau nepasiekia kaip tikrai tikėti. Tuom labiau, kad tas labai daug atsiliepia ant praktiškojo žmogaus gyvenimo, ant jo moraliskumo. Juk kiekvienas savyje jaučia kokį tai didelį autoritetą, savo vidujinį „aš,“ kokį tai vidujinį balsą, kokį tai protestą (atsiminkime Sokrato „Demoną“). Tie vidujiniai dalykai ir verčia žmogų pripažinti transcendentalį Dievą, užgrabinį gyvenimą, etc. Bet jei šie pripažinimai neprieštarauja žmogaus žinojimui, pažinimui, neprieštarauja logiškam mąstymui, tai tokią tikybą vadinama kritiška tikyba. Čionai žmogaus žinojimas kritikuoja žmogaus tikybą ir tos tikybos palieka žmoguje tiek, kiek nepasiekia žinojimas. Tikėjimas juk viską apima, o žinojimas tik dalelę.

Dogmatiška tikyba jau visiškai kas kita. Tenai žmogus tikiki į dogmą, nežiūrint, kad tas tikėjimas griežtai prieštarauja žinojimui. Čia, kaip jau sakėme, yra akla tikyba. Akla tikyba labai tankiai priveda prie visokių negero, asketizmo, prie neprotingo kumo žeidimo, kankinimosi ir tam panašiai.

Apskritai imant, dogmatišką filosofiją paliuosuoja tikybą nuo logiškumo. Kritišką filosofiją paliuosuoja tikybą nuo itkėjimo į tai, ką protas aiškiausiai priparodė, kad tai netiesa. Nuo Kanto laikų, po žodžių „tikiu“ jau pradėjo būti suprantama tas, kad tikiu į tą, kas nėra logišku absurdu.

Kantas su savo „Kritika tyrojo proto“ pakreipė visą filosofiją, bet nemenkesnis ir jo veikalas tikybos srityje „Kritika praktiškojo proto.“ Iki Kantui buvo mokinama, kad Doriškas Įstatymas viešpatuoja ant mūsų iš viršaus, Kantas gi parodė, kad jis viešpatuoja mumyse.

Filosofijos Mylėtojas.

Redakcijos prierasas. — Ši pažiūra maždaug viešpatavo tarpe mokslinčių apie 30 metų atgal. Straipsnyje minimi taip vadinti nekuri transcendentaliniai dalykai dabar jau mokslinčiosios (logiškiosios) minties priparodyti. Plačiau apie tai neturime laiko suminėti. Bet nežiūrint į tai, straipsnyje skaitytojai ras sau daug naujo.

Kas bus, jeigu militarizmas laimės?

Šiuomi klausimu interesuojasi milijonai žmonių. Į šį klausimą atsakydami ateities pranašai, daug konkrečių išvedimų suteikia, su kuriais šioje valandoje ne tik kad turime skaityties, bet ir patys turime gauti giliausį ir aiškiausį supratimą, kaip lygiai ir nustatyti savas asmenines pažūras, sulyg kurių reik veikt.

Žymiausi, kaip politikos, taip ir istorijos žinovai savo išvedimus, abelnai, daro šitokius: Jeigu militarizmas laimės, tai žmonijai ši karė jokios laimės neatneš; pavergimas, galbut dar didesnis, negu buvo prieš karę turėsią įvykti, šito pavergimo pančius pajus labiausiai mažos ir bespėkės tautelės. Laimėjus militarizmui, karės ir kraujo praliejimas neušibaigs, nes didesnės tautos išėjusios po šitai kari apgalėtomis ir vėl ruošis prie karės; pergaltėtojai irgi tą pat darys ir todel turės atsiverti plačiausias duris plėtojimuisi ir bujojimui žiauriausio žmonijos neprietelio militarizmo. Tai yra baisi ateities šmėkla, mirtinai užgaunanti širdį kiekvienos motinos, auginančios kundikius, kuriems ateityje irgi bus lemta tapti tokiomis pat aukomis ir to paties dievaičio, į kurio nasrus dabar milijonai sveikiausių vyrų yra stumiama.

Dabartinė pajiega veikiančiojo militarizmo buvo užauginta ir ištobulinta Vokietijoje. Ta pati Vokietija su savo militristų-junkerių partija ir dabar, vienintėlė trokšta ir visokiais budais ryžtasi atsiekti sieki, kad militarizmas po šitai kari triumfuotų.

Budai, kokius vokiečiai naudoja savo tikslo atsiekimui, yra geniališkausi. Sistematiškas palaikymas savo žmonėse viešos opinijos čielybėje yra vertas giliausio pastebėjimo. Pas vokiečius visos klesos ir visos partijos į vieną bubną muša ir todel visi jų žmonės vienodą balsą visuomet tik girdi. Jie visi pilnai tiki, kad tai yra augščiausio mokslo vaisius „spėka yra tiesa.“ Vokiečiams pavergimas ir išnaikimas silpnesniųjų yra malonus ir kiltas dalykas ir jie visi, su didžiausiu pasišventimu, prie to eina.

Bet ar galės prie to prieiti, tai dar dabar negalima žinoti, tačiau yra matoma kas atsitiktų, jeigu su Rusija atskirą taiką vokiečiams pasisektų inkurti. Vokiečiai šį tikslią butų, be abejonės, jeigu nebūtų iškilusi Rusijos revoliucija, priešingoje vokiečiams formoje, kuri ant nelaimės kaizerio ir jo tvirčiausių šaukinčių-junkerių nugriovė nuo sosto carą Miką su jojo autokratiška valdžia, buvusia didžiausiu ir tvirčiausiu ramsčiu, vokiečių garbinamo ir palaikomo militarizmo.

Sulyg daugelio išvedimų ir nurodymų, kuriems reikia pilnai tikėti, Rusijos revoliucija buvo prirengta vokiečių intrigomis, su taja vienminčia, kad atsitiks panašiai, kaip kad atsitiko 1905 metų revoliucijoje, kurioje dalyvavo tik beginklė liaudis, o kaizeriavai pasiliko ištikimais carui, kuris, po savo komanda, su šitąja ginkluota ir jam ištikima kaizerių spėka, sukilusių liaudį nuveikė.

Jeigu ir ši revoliucija Rusijos būtų tokiu pat keliu užsibaigusi, tai vokiečiai ir austrai būtų su Rusija inkurę atskirą taiką. Tokiu būdu vokiečiai ir austrai būtų galėję paliuosuoti apie nuo

tukstančio mylių fronto savo kaizeriavus, su kuriais, jų planas buvo užpulti ir sunaikinti Francuziją, priveikti Angliją ir tada padiktuoti pasauliui savo siekius, sulyg augščiausio vokiškojo mokslo — „spėka yra tiesa.“

Tai yra bausis siekis ir jį permatė Rusijos, jei ne visi žmonės, tai bent geresni. Gerai permatė mokslo vyrai, kas galėtų atsitikti su Rusija, o po draug ir su vyriausiu pasaulio žmonių tikslu — demokratija. Šitas supratimas ir pakreipė revoliuciją liaudies gerovei, už atsiekimą ir inkunijimą demokratijos principo, ne vien Rusijoje, bet ir visoje Europoje. Turime atsiminti, kad šitai pakrypusi Rusijos revoliucija, padarė morališką intekmę visame pasaulyje.

Bet ant „kulturingųjų“ vokiečių didelės intekmės nepadarė. Šiuomi džiaugiasi ir gerėjasi tik mažas nuošimtis vokiečių, o didžiūma, po senovei varo savo darbą. Vokiečiai, prisidengę savo „kaizerinių socialistų“ skraiste, stengiasi, ant kiek tik jų pajiegos neša, sukelti „kontr-revoliuciją“ Rusijoje, idant tuomi nuberstai dabartinę-laikinę valdžią, nes dabartinė Rusijos valdžia, su sėdada iš tvirtų ir išmintingų žmonių, kuriems yra brangesni ir kiltiesni siekiai šalies reikalus vesti delei savo žmonių gerovės ir demokratijos, negu tarnauti ir pasiduoti vokiečių junkeriams ir militarizmui.

Ar Rusija, bei dabartinė Rusijos valdžia, galės ir pajiegs šitą didį spaudimą atlaikyti, tai yra didelis klausimas. Rusija dabar stovi labai kebliaje padėjime. Vokiečių šnipai ir slaptieji agentai, prisidengę skraiste socializmo, uoliausiai darbuojasi, idant pasėti intrigas ir abelna suirutę tarp rusų liaudies ir tuomi šalį su nauja valdžia visiškai sudemoralizuoti.

Leninas, su savo „juodosios gėliavos“ partija, parvažiavęs iš Šveicarijos, padarė žingsnį sukėlime dalies žmonių prieš naują Rusijos valdžią, ypač prieš užruožinių reikalų ministerį Miljukovą. Po jojo vadovystės sukelta demonstracijos prieš Suvienytų Valstijų Ambasadorių Francis. Leninas, savo agitacijose Rusijos laudžiai nurodė, sulyg vokiečių gerai apgalvotos melaginijos giesmės, buk Suvienytos Valstijos yra didžiausias demokratiškos priešas, ir Amerikos įsikimimas į šią karę esąs didžiausias smugis pageidaujamai demokratiškai idejai inkunyti. Sakoma, kad Leninas nuštojo žmonėse intekmės ir kad jojo autoritetas puolė, tačiau, kaip iš pranešimų matosi, suirutė Rusijoje dar neušibaigė ir kaip Lenino, taip ir jojo sėbrų stimuliacijos dar vis tebesiplatina.

Vokiečių valdžia, delei šio reikalo leidžia milijonus dolarių ir visiems šitiems „darbininkų vadovams“ už jųjų darbus gerai apmoka. Žinoma, tik tame yra skirtumas, kad šitie ultra-socialistai „darbininkų vadovai“ už savo juodą darbą gauna mažiaus apmokėti, negu kiti vokiečių valdžios agentai, kaip antai Rentelinas, kuris dabar Suvienytose Valstijose yra teisiama. Rentelinas yra junkerių partijos šulas ir pilnas toje žodžio „grafteris.“ Rentelino eilės šnipai yra augštos kilmės, pilnai prisigėrę „vokiškios kultūros“ ir su dideliais ypatingumais, kurie pasiekia velti net augščiausiose S. V. sfere.

Iš Rentelino bylos paaiškėjo, kad net Bryano „taikos misijos“, Bryanui nežinant, buvo finansuojamos iš Rentelino fondo. Pasi-

kėjimais papirkti Amerikos Darbo Federacijos Prezidentą Gompers, kad tas sukeltų streikus amunicijos fabrikuose ir daugel kitų atliktų darbų, kurie yra labai diplomatiški ir reikalauja gausaus atsargaus ir švelnaus veikimo. Ir todel vokiečių valdžia šitos rūšies agentams bei šnipams, už jųjų darbą keleriopai daugiau apmoka, negu paprastais „darbininkų išliuosuotojams“ iš vargo ir skurdo ir „tvėrėjams naujo surėdymo.“ „Darbininkų vadovai“ nors ne visi, bet rūšies Lenino, Scheidemanno ir jiems panašiu dar nepasisekė augštojo laipsnio, didžiųjų „grafterių“ Rentelino eilės, o budami už pastaruosius daug godesniais ant Dievo dovanos-p pinigų ir daug minkštesniais kaip fiziškose, taip ir dvasinėse jiegoose, parduoda savo „socialistiškus“ gabumus ir „šventas idejas“ už „darbo žmonių reikalus“ kaizeriniams militarizmui, žinoma, už daug mažesnę kainą, kadangi jųjų šnipiškas darbas ir intrigos yra sėjamos tarp paprastų „vargšų darbininkų“ kurių proto jiegos nėra didelės ir kuriuos galima, paprastomis insinacijomis ir „socialistiškos gerklės“ šauksmu lengvai sukelti.

Ir, pagaliaus, kas bus, jei militarizmas laimės? Tuli „darbininkų vadovai“ tvirtina, kad tada bus laukiamas „dangus ant žemės,“ o to „žemiško dangaus“ vyriausiu viešpačiu bus Kaizeris. Kas tame „žemiškame danguje“ gyvens, tai aš jums sakysiu, kad turės regėti dar didesnių kraujo praliejimą, negu dabar matome; didesni vargą ir skurdą pergyventi, negu dabar pergyvename.

Ta sakome, pasiremami šitomis mintimis: Dabar Europos kariaujančios viešpatystės turi jau užsitraukę apie 165 bilijonus dolarių skolų. Rusija viena yra skolinga Francuzijai ir Anglijai nuo 50 iki 60 bilijonų. Kad tik vienas palukanas ant šitos skolos kas metas atmokėti, tai visos Rusijos metinės inplaukos, kurių, aplamai, į metą būva du bilijonai, kartais biskutį daugiau, kaip tik pakaktų užmokėti tas palukas, na, o kur kiti šalies reikalai?

Šitas skolas ant Rusijos užtraukė senoji autokratiška valdžia budama galėje. Revoliucijai iškilus, ir nuvertus senąją valdžią ir paėmus šalies valdymo vadeles naujai valdžiai kas liko padaryti su šiuomi skolų klausimu? Nauja valdžia, akyvaizdoje esančių faktų, nusprendė ir toliaus karę traukti ir priversti taiką visų kariaujančių šalių iškart, tai yra apskelbė, kad „atskiros santaikos“ su Vokietija nedarys. Rusijos naujoji valdžia galėjo tuojaus ir taiką su Vokietija inkurti, neprisiimdama senos valdžios skolų Francuzijai ir Anglijai atmokėti. Šito kaip tik ir trokšta „vokiškasis militarizmas“ ir kaip tik nuo čia „žemiškasis rojus,“ po Kaizerio vadovystės turėtų prasidėti.

Šitame „žemiškame rojuje“ šitai kas nusidėtų: atsiskius Rusijai nuo atmokėjimo skolų šalims, kurioms ji yra skolinga ir inkurus su Vokietija atskirą taiką, be abejonės Anglijai, Francuzijai, Amerika ir kitos sąjungiečių bendrijon priguliničios šalys, apšauktų Rusijai karę, gi Rusija, nuo dabar stotų petis į petį su Vokietija ir, tada prasidėtų tikras garbinimas „viešpaties militarizmo žemiškame rojuje.“ Francuzija, nevien, kad jai skolų Rusija neatmokėtų, bet Vokietijos apgalėta, butų dar apkrauta mokesčiais, padengimui karės lėšų. Angliją ir Ameriką gal buti, kad ir

tas pats laukia. O kas tada atliktų su mažųjų tautelių gyvenimu?

Akyvaizdoje to visko, kas galėtų pasidaryti Rusijai inkurus atskirą taiką su Vokietija, turime remti mintį, kad sankaiva įvyktų su panaikinimu kaizerių ir karalių, kad nebūtų jokių žėnės aneksijų, kad kaizeriškos ir karališkos žemės bei kiti įvairūs turtai, visokii „privilegiuotų“ butų žmonėms atiduoti, kad skolos, šios karės užtrauktos, būtų proporcionališkai padalintos ant visų šalių, idant tuomi visiems lygi našta būtų uždėta.

Šitai karei užsibaigus ir tomis išlygomis taiką inkurus, pasaulyje turės progą triumfuoti demokratija. Sutvėrus arbitracijos tarybą, visi tarpe tautų kilę nesusipratimai galės buti be karių užbaigti ir nuo čia tik gali prasidėti nauja demokratiškoji era — žemiškasis rojus tikrenybėje, kurio liaudis jau tukstančiai metų kaip laukia.

Šalin, todel, „grafteriai“ ir intrigų bei mulkinimo sėjkai iš tarpo liaudies. Šalin „darbininkų vadovai“ (kabėse), kurie už dolarius, savo „idejas“ militarizmui parduodate. Pasitraukus jums iš kelio, turės progą žmonija saulės šviesą paregėti.

Sandarietis.

PASTABOS IS KELIONES PO LIETUVIU NAUJOKYNES.

1. Reikia daugiau aiškinimo apie Lietuvos likimą.

Bekeliaujant po žieminę dalį New Yorko valstijos, pastebėjau, kad ir ten lietuviai, kaip ir daugelyje kitų kolonijų, pav. po Pensylvanijos valstiją, labai gyvai interesuojasi Lietuvos likimu ir laisvės klausimus, bet išsilkalbėjus arčiau, paaiškėjo, jog žmonės tik labai paviršutiniai apie tuos kalusimus bešmano, o giliau nieko nežino: nei kaip susitvarkyti gaus laisvę. Ir kas tame kalti, tai mūsų laikraščiai — jie daug duoda žinių apie visokius atsitikimus pasaulyje, daug visokių tuščių „feljetonų“ ir kitokių tos rūšies rašinių, o nuolatinių straipsnių, aiškinančių kodel Lietuvai reikia laisvės, kaip toji laisvė ingyti, kaip susitvarkyti ingijus laisvę — visai ne duoda. Vyručiai laikraštinkai, jei Jums ištikro apeina, kad Lietuva gautų laisvę, tai Jus stengkitės mūsų žmonėse išdirbti gerą supratimą apie Lietuvos laisvę — duokite šiuose laikuose bent kas numeris straipsnių apie Lietuvos laisvę.

2. Mažiau kalbos, daugiau darbo.

Mes lietuviai nuo senai, turbut, sergame „sakome-pasakome“ liga. Tiek mūsų inteligentai, tiek šiaip žmonės linkę labai daug kalbėti, o mažai daryti. Bevažinėjant po kolonijas, veik ištiesai teko patęmyti tą ligą. Susieini su kokių veikėju iš kolonijos. Jis pripasakoja devynias galyles apie visokius sumanymus: apie prakalbų, vakarų, vakarienių, piknikų, parodų rengimą, bet pasirodo, kad nei vienos nėra surengs! Mat, tik šnekėti mėgstame, o daryti nieko. Kalta daug tame ir laikraštija. Musų laikraštijoje šiandien kiurai įsivyravo ginčų (polemikų) tonas ir užkrėtė tuo visą visuomenę. Visur lietuviai, ir privačiai, ir prakalbose, mėgsta begalo giunchyties ir polemizuoti, bet tikro visuomenės darbo nei viena srovė nedirba: nei tautiečiai, nei katalikai, nei socialistai — tik ginčijasi ir vaidinasi... o kooperacijos, teatrų, švirių pasilinksmi-

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Išeina kas sereba iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienyose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

Lietuvos Reikalai Europoje.

(Pirmasis p. R. Karužos laiškas).

Kristiania V-5-16. Gerbiamieji:—

Atvykau Stockholman 3 d. gegužio. Kadangi suvažiavimas buvo kviesta 1 d. gegužio, — tai susivėlinau dviem dienomis. Priežastis, — anglų valdžia per tris dienas laikė mūsų laivą (Frederik VII — Skandinaviskai-Amerikoniškos Linijos) del bagažo revizijos Škotijos pakraščiūse — porte Kirkwall, Orkney Salose. Atvykęs į Stockholmą radau tenai tik pp. Joną Aukštuolį, Jur. Savicką ir Ig. Jurkuną. Kun. Bartuška ir Dr. Bielskis buvo iki 29 d. balandžio; pp. Yčas ir Naruševičius — 1 ir 2 d. gegužio. Taigi, suvažiavimas, tuo tarpu, galima sakyti, — nepavyko. Tačiau, už mėnesio laiko planuojamas yra kitas suvažiavimas, kuris žada būti ir skaitlingas, ir visais žvilgsniais pasekmingas. Pradėta jau prie jo rengtis. Įvyks, rodos Kopenhagene.

P-as Yčas važinėja dabar po Vakarinę Europą, kaip vieną narių specialės Dumos komisijos. Komisija susideda, rodos, iš 10 atstovų, kurių tarpe randasi Miliukovas ir Šingariovas. Aplankys jie Londoną, Paryžių, Romą, Kopenhagą, Christianiją ir Stockholmą. Užtruks kelionėje apie du mėnesius. P. Yčas, besinaudojant proga, visur matysis su vietos lietuviais, — užsuks net į Šveicariją. Stockholme, — man dar nepribūvus, — nutarta, kad ir aš drauge važinėsiu su p. Yču, taigi, šiandien apleidžiu Christianiją ir važiuoju į Londoną, kur sutiksiu pp. Yčą ir Naruševičių. P. Naruševičius važiuoja į Ameriką.

P. Yčas, kuomet bus Romoje kreipsis į Popiežių lietuvių dienos reikale. Yra viltis, kad diena bus išgauta. Šveicarijį dalyvausiu vietinių lietuvių suvažiavime. Tokiu būdu, visos Europos lietuviai galės planuoti veikti ir savo darbuose koordinotis.

Kaslink manęs ypatiskai, tai užbaigęs su p. Yču kelionę, pradžioj liepos mėnesio, drauge su švedų komitetu, važiuoju į užimtąją Lietuvą. Sugrįžus, važiuosiu į Rusiją, jei neatsitiks kokio svarbesnio reikalo. Centraliniam Komitetui labai truksta atsakančių darbininkų, taigi, matytis, turėsiu ką veikti, busiu naudingas.

Kaslink Centralio Kom-

teto veikimo, tai pastarasis labai išsiplėtojo ir pradeda jau ineiti į normales vėzes. Kiek galėjau sužinoti (kalbėjau ligšiol tik su pp. Aukštuoliu, Savicku ir Jurkuną), tai pabėgėlių šelpimas jau tinkamai sutvarkytas, įvairios sekeijos — kaip mokyklų, vadovėlių leisti, informuoti apie pabėgėlius ir tt. — dirba pavyzdinčiai. Su lėšomis einasi dabar šiaip taip, tik truksta darbininkų, ypač gi mokytojų ir daktarų. Pavyzdin, daktarų lietuvių Centralis Komitetas turi tik du, — gi reikalinga turėti kelias dešimtis. Kita-taučiai yra samdomi. Centralinis Komitetas varo milžinišką darbą. Pabėgėlių informavimo skyriuje, pavyzdin, dirba suvirš 20 ypatų. Stockholme užlaikoma yra komisija (pp. Aukštuolis ir Jurkunas) tarpininkauti susinešimuose pabėgėlių su užimtaja Lietuva ir visais besirišančiais su tuo reikalu dalykais. Kopenhagen buna p. Ig. Savickas, kuris rupinasi Vokietijos suimtais karės belaisviais lietuviais. Visuose reikaluose, kurie rishasi su belaisviais, reikalinga prie jo kreiptis (Jurgis Savickas, Norre Sogade 23, St. th. Kjobenhaven, Denmark). Šveicarijį C. Komitetą atstovauja p. Šalkauskas, ir ten organizuojama kaip aukų rinkimą, taip lygiai atliekama ir visus reikalus palytinčius lietuvius. Pavyzdin, apdirbamas dabar veikalas apie Lietuvą — 150-200 puslapių, kuris bus išleistas visose reikalingose kalbose. Darbas jau kuone užbaigtas, reikalinga tik surasti leidėją. Visuose tuose darbuose matytis Centralinio Komiteto parama ar bent intekmė.

Stockholmo komisijos veikimas ypatingai naudingas. Viena, tarpininkavime su užimtaja Lietuva atliekama yra labai daug. Gaunama kasdien po kelis šimtus laišku nuo pabėgėlių, rašytų giminėms užimtoje Lietuvoje. Tuos visus laiškus Stockholmo komitetas per-rašo sutrumpintoje formoje į vokiečių kalbą ant tam tikrų atviručių ir siunčia tam tikrais keliais į užimtąją Lietuvą. Štai tų atviručių pavyzdžiai: (Prie laiško pridėta pavyzdžiui atvirutė. — Red.).

Viskas tas daroma, tarpininkaujant Comite Suedois Lithuanien. Tos rūšies darbas pastaruoju laiku pradėjo begalo didintis, nes prisidėjo ir amerikiečių laiška, kurių ateina dabar jau kasdien po kelias dešimtis ir skaitlius vis didinasi. Butų naudinga ir reikalinga, kad amerikiečiai — sakysim

Fondai, ar kitos įstaigos — užlaikytų tam tikrą žmogų ar žmones, kurie trumpintų ir vokiškai perrašinėtų ant viršuje paduotų atviručių į Lietuvą ir siųstų juos pake-liuose po kelias dešimtis, ar daugiau, į Šveidiskai-Lietuvišką Komitetą; gi komitetas jau aprupintų tolesnį siuntimą. Butų tuo budu begalo palengvintas darbas Stockholmo komitetui ir drauge žmonėms amerikiečiams lengviau būtų suprasti, kad susinešimai su užimtaja Lietuva galimi. Atsakymai ant tokių laišku nuo žmonių iš užimtos Lietuvos jau pradėjo eiti, taigi susinešimas su užimtaja Lietuva, nors ap sunkintas, bet yra galimas.

Kaslink siuntimo pinigų į užimtąją Lietuvą, tai Stockholmo komitetas tą darbą atlieka per Ispanijos ambasada. Pastaroji gauna iš rusų valdžios tam tikrą atlyginimą — kelis milijonus rublių, — kad rupintųsi Rusijos reikalais užimtuose kraštuose. Todel, ispanų ambasados priedermė yra tarpininkauti pinigų siuntime į užimtąją Lietuvą. Amerikiečiai (irgi per savo fondus — daleiskim) — ir tame galėtų sutvarkyti darbą ant vietos. Reiktų susirašyt su Ispanijos ambasada Washingtone ir per ją siuntinėti į užimtąją Lietuvą pinigų. Žmonės galėtų daryti tai tiesioginiu budu, — bet geriausia, — kad išvenktų keblumų ir nesupratimų, — kad tame tarpininkautų kokia įstaiga ar istaigos — Fondai, Sandara, T. Taryba ir tt. Visame tame būtų gerai, kad visiems veikti išvien, bet ką gi kalbėti apie svajones...

Švedų-lietuvių komitetas, šalyj tų aprašytų darbų, atlieka begalo daug dar ir kitokiais žvilgsniais. Komitete, dirba žymiausi Švedijos žmonės, taigi, ačiu jų intekmei, lietuvių klausimas ir reikalai yra nuolatos kliudomi švedų presoje. Nėra beveik savaitės (o kartais ir kelis kartus į savaitę), kad švedų laikraščiuose nepatiltų koks rimtas straipsnis apie Lietuvą ir lietuvius. Švedų parlamento nariai rengiasi trumpame laike įvesti parlamente įnešimą Lietuvą sušelpiti. Ar pereis įnešimas, ar ne — kitas dalykas. Svarbu, kad lietuvių klausimas bus pagarsintas. Gi jei pereitų įnešimas, tai lietuviai gautų nemažiau milijono kronų. Dabar, Dumos komisijai atvažiavus į Stockholmą, per lietuvių komiteto tarpininkystę Miliukovas ir Šingariovas tapo supažindinti su Švedijos parlamento įžymesniais nariais. Suprantama, kad tuomi išsidirba visur prielankia mums opinija. Žodžiu, dabar viskas eina labai rimtu ir naudingu keliu, tuo gi labiau, kad Švedija, iš kitų neutralių kraštų, kasžin ar neturės svarbiausio balso taikos kongrese.

Tiek tuo tarpu sužinojau apie europiečių abelnai, gi Centralio Komiteto ir jo skyrių ypatingai, darbus. Pasimačius su p. Yču, daugiau turėsiu žinių del pranešimo. Bevažinėjant po va-

karinę Europą, medžiagos, be abejo susirinks dar daugiau. Informuosiu taip tankiai, kaip galėsiu. Beje, apie Dr. Basanavičių sužinota, kad jis sveikas ir gyvena Vilniuje.

Viso labo siunčiu amerikiečiams, su pagarba,

Romanas Karuža.

Nuo redakcijos. Laiškas pats už save kalba. Pakartojame tik, kad norėdami sušizinti su giminėmis vokiečių užimtoje Lietuvoje, rašykite trumpus laiškus ir siųskite Švedijos lietuvių komitetui: Swedish-Lithuanian Committee, Birger Jarlskatan 12 Stockholm, Sweden.

Peržvalga

// Delei Sus. Liet. Amer. C. Valdybos kaltinimų.

Po tokiu antgalviu „Ateitis“ indėjo įžangos straipsnį kaipo atsakymą į mūsų straipsnį „SLA. ir Visuomenė“, kuriame mes pastebėjome, kad Centro Valdyba, neduodama p. Karužai ingaliavimo ir neduodama savo atstovo į L. G. Fondą, neišpildo Susivienijimo konstitucijos paragrafą 6. „Ateitis“ į tai sako:

„Šiuos „V. L.“ priekaištus, išvertus suprantamon lietuvių kalbon, reiškia štai ką: SLA. centro valdyba neremia tautininkų ar „vidurinės sriovės“ žmonių, bet remtų socialistus.“ Nejaugi „At.“ čia pastebėjo kokią svetimtąišką kalbą? „Ateitis“ labai mėgsta kitus falsifikatoriais vadinti, bet ką pati daro? Na, bet toliau:

„Ar reikia didesnio piktodžiavimo prieš dabartinę SLA. centro valdybą? **Paukštis, V. Rašius, Astramskas, Mikolainis ir Dr. Šliupas** (jeigu Strimaitį „geru tautininku“ ir nelaikyti, o Živatkauską, skaiyti socialistu) „neremia tautos reikalų.“ o remtų socialistų darbą! Už ką gi „Vien. Liet.“ laiko bent tuos penkis vyrus, jeigu ji drįsta jiems tokius priekaištus daryti!“

Už ką laikome juos? Ugi už gerus ir gerbtinus žmones, bet kurie kaipo žmonės gali padaryti klaidas. Mums tai išrodo, kad tai jų buvo padaryta klaida ir tuo tikslu minėtas straipsnis parašėme, kad tą klaidą nurodyti.

Toliau „Ateitis“ sakosi, kad ji žino net už ką kas balsavo. Tas gerai. Bet ir mes iš artimai prie Centro stovinčių žmonių girdėjome, kad tame tarime nedalyvavo nei pusė Centro Valdybos narių. Taigi, jei kurie nedalyvavo tame tarime, tai jie ir už jį neatsako. Paskui vėl gi delko Centro Valdyba nepaskelbia to tarimo, kad žinotume delei kokių motyvų neduotas p. Karužai ingaliavimas. Gal delei svarbių ir naudingų, bet kam tą nepaskelbti, o juk jau nuo p. Karužos išvažiavimo prabėgo 7 savaitės. Taigi iš to tarimo nepaskelbimo mes galime išvesti vieną iš dviejų: arba Centro Valdyba nori tą dalyką nuslopinti, arba ant tiek ji neveikdi, kad žingeidžiausiose ir svarbiausiose klausimuose per 7 savaites nesupėja pranešti ką ji veikia. Pirmame atsitikime Centro Valdyba būtų kalta konspiratyviškame veikime, antrame gi stačiai neveiklume.

Toliau „Ateitis“ rašo: „Del nedavimo atstovo į L. G. F., taipgi manome, negalima

taip labai SLA. centro Valdybos kaltinti.“

Antroje citatoje mūsų straipsnis vadinamas piktodžiavimu, dabar jau sakoma, kad „negalima taip labai jau kaltinti.“ Bet visgi kaltinti galima. Kam tada tas straipsnis?

Iš viso savo straipsnio „At.“ daro sekantį išvedimą:

„Žodžiu, visi „svarbieji“ „V. L.“ kaltininkai nėra tai bešališka SLA. centro valdybos darbų kritika su tikslu susivienijimui gero padaryti, bet grynai partizantiškas užsiuolimas su tikslu.“

Argi jau taip? Kasžin kas daugiau gero padarė Susivienijimui ar „V. L.“ ar „Ateitis“ Sako — užsiuolėme su tikslu. Su koku? Indomu būtų žinoti tą tikslą. Mes, rašydami tą straipsnį, neturėjome jokio užslėpto tikslo, o vien tik nurodyme Centro Valdybos klaidas. Tame gi „Ateities“ straipsnyje kaip tik mes matome užslėptą tikslą — apginti vieną ar kitą Centro Valdybos narį ar tą, kuris savo intekme sulaike ją nuo intekimo p. Karužai ingaliavimo.

Pagaliaus juk ir geriausia kritika, geriausia klaidų nurodyma galima pavadinti partizantišku darbu. Kur argumentai? Pagalvus kaslink mus, apskritai imant, tai mes nevyniojame į bovelną savo idėjas ir siekinius, mes nesidangstome, bet atvirai pasakome, kad mes partysiški.

Štai mūsų partijos lozungas: **Lietuvystė, demokratija ir žmoniškumas.** Jei kas nesutiks su tais trimis plačiausiai dalykais, prieš tą atvirai kovosime be jokių svyravimų kairėjėn ar dešinėjėn. Jei SLA. Sandara ar net TMD. eis prieš tai, — mes busime tų organizacijų priešai ir to laikysimės net tuomet, kad ir pasiliktume visiškai vieni. „Vienybė Lietuvninkų“ per visą 30 metų savo gyvavimo (išskiriant trumpų laikų, kuomet jos redaktorium buvo Milukas) tų siekinių prisilaikė, ir ji pasiliks jiems ištikiama.

// Štai kieno pavyzdį mes lietuviai turėtume sekti.

Pereitą savaitę Chicagoje buvo vokiečių susivažiavimas, kuriame dalyvavo virš 300 delegatų. Tie delegatai buvo nuo visokių organizacijų, pradėdant pačiomis kairiausiomis ir baigiant dešiniausiomis. Tenai greta kunigo ir bravornoko sėdėjo karščiausias social-demokratas. Negana dar to: tenai buvo reprezentuoti veik visi Amerikoje išeinanti vok. laikraščiai, irgi pradėdant dešiniausiais ir baigiant kairiausiais. Delegatų didžiūma buvo visiškai ne nuo politiškių organizacijų, bet nuo visokių pašalpinių įstaigų, susivienijimų, kultūrinių draugijų ir tam panašiai. Visos organizacijos stoji ant politikos leuko. Žingeidžiausia tas, kad svarbiausieji klausimai, svarbiausios rezol. likosi vienbalsiai priimtos. Jie nutarė, kad Suv. Valstijų ateinančiuose rinkimuose palaikys tiksliai tuos kandidatus, kurie remia Suvienytų Valstijų neutralitetą, tai yra neina prieš Vokie-tiją ir tt.

Ir kas gi iš to viso? Ugi tas, kad su jais visi Amerikos valdininkai skaitosi, visi laikraščiai pašvenčia ištisas špaltas. Jie galingi ir jų galybė vienybėje. Taigi iš vokiečių, turėtų imti pavyzdį mūsų visoki veikėjai, sandaros, sąjungos ir susivienijimai ir kitokios organizacijos. Vokiečių tautai negresia pražuties pavojus, o mums grėsia; tai mums rodos, kad mes dar labiau už vo-

kiečius turėtume jungties, bet.... mažai pas mus lietuvių — tai vis socialistai, tautininkai, klerikalai ar „neutraliai.“

// Truksta saiko.

Užpereitam N mes indėjome p. X. korespondenciją iš Scranton, Pa., kurio buvo pranešta, kad p. L. Pruseika „Laisvės“ redaktorius kalbėjęs buk L. Š. F. pini-gali labai tiksliai sukėlimui revoliucijos protnose. Delei tos korespondencijos mes padarėme pastabą (Taippat pastebėjo ir „Lietuva“), kurią „Naujienos“ vadinama liudinku ir deidele kiaulyste. Kas kaip nori, taip kalba ir koliojasi, ne mus tai galėje sulaiykėti. Pasakyti turime „Naujienoms“, kad jos bereikalingai vadina tą korespondentą šmeižiku, jis dar niekad nėra to dasileides ir jis gerai pačioms „Naujienoms“ žinomas, tik mes delei laikraštines etikos jo vardo, be jo pačio žinios, išduoti negalime. Tik tegul „Naujienos“ palaukia, bus ir daugiau liudinkų, kad taip kalbėjo p. L. Pruseika, tikimės, kad ir p. X. į tai priderančiai atsakys.

Dailu ir tas, kaip „Naujienos“ atsiliepa apie savo draugą Pruseiką. Jos sako:

„Mes žinome, kad „Laisvės“ redaktorius turi užtektinai košės galvoje nekalbėti tokių dalyku, etc.“

Nors „Naujienos“ ir taip sako, bet mes netikime, kad p. Pruseikos galvoje būtų košės. Mes manytume, kad, net neatsižvelgiant į tą skelbimą, visgi jo galvoje yra smegenis, protas, bet ne košės. „Naujienos“ besikoliodamos, matomai, išnetyčių iškolioja ir savo draugus. Joms truksta saiko.

Vėliausiam „Naujienų“ N p. Pruseika užginčija tą korespondentą pranešimą. Jis sako:

„Klesų kova nesuševelnės... mums socialistams ir mūsų šalininkams yra begalo didelis reikalas atkreipti kuodidžiausią atydą į gaivinimą ir varymą socialistiškos agitacijos Lietuvoje.“

Tai tokias mintis p. Pruseika išreiškia visoje eilėje prakalbų, kurios buvo surengiamos L. Š. F. Taigi per tą fondą socialistai varo savo naudai agitaciją. O kad L. Š. F. yra agitacijos varymui irankiu, tai jis yra partysišku. Taigi sulgy prašymo p. Pruseikos atkreipėme į tai atydą ir žinome, kad L. Š. F. yra partysiškas ir tie visi tvirtinimai, kad jis bepartysiškos yra tušti. Na, o jau iš partysiško fondo juk nepertoli, kad pasinaudoti partijos labui. Bet palauksime žodžio iš p. X.

// Sus. Liet. R. K. A. Centru Namas.

Senai jau buvome raše, kad SLRKA. rengiasi pirkti savo namą ir pradėti išleidinėti savo organą. „Darbininkas“ dabar po keletą kartų tai agituoja ir vis prirodinėja, kad Brooklyne geriausia vieta SLRKA. centro namui. Tas būtų naturališku apsi-reiškimu, bet tas indomu, kad ypač Brooklyne reikia įsteigti namą delto, kad nuslopinti čion įsviešpatavusius tautininkus-laisvamanius. Tas ir gerai, pasakoma stačiai ir aiškiai, kokias „politikas jie varinėja.“

// Vis kitaip aiškina.

Savo laiku kilo diktokas ginčas tarp P. Norkaus ir „Darb.“ už klerikalų pasiuntinius. P. Norkaus senai atsakė į tai, išciudodamas žodžius Dr. J. Bielskio. Dabargi kun. Bartuška per „Darbininką“ iš Stockholmo rašo, buk P. Norkaus sufalsifikavęs žinias. Į tai

turime tikrai pakartoti, kad viskas kas buvo rašyta, tai buvo rašyta sulyg Dr. J. Bielskio žodžių. P. Norkus juk nebuvo prie tų visų pasiūlymų. Delto turbūt dabar atsako ne Dr. Bielskis, bet kun. Bartuška. Visgi Dr. Bielskis sąžiningai pasielgia — jis neužgina savo žodžių ir viską praleidžia tylėjimu. Neišmėtinėjame mes nei Dr. Bielskiui, nei kun. Bartuškai, juk visi darome klaidas, tik verčiau kun. Bartuška apie tas savo klaidas nutylėtų, negu kad bando išsitiesinti kiškiams jas primeddamas.

// Klaidos atitaisyimas.

Pereitame N per „V. L.“ špaltų laužytojo neapsižūrėjimą įvyko labai nesmagi klaida TMD. skyriuje. Ant 8 puslapio ketvir-

toje špaltuose po eilutės „iš „Tėvynės“ paimtas, rodos, p.“ turi ineiti net visos trys siauros kolumnos indėtos ant 7-to puslapio.

DIDELĖS DOVANOS.

„V. L.“ administracija dabar duoda skaitytojams didelės dovanos. (Žiūrėkite paskelbimą). Dovanos duodamos tuo tikslu, kad „V. L.“ prasiplatintų ir kad kartu prasiplatintų lietuvių, demokratijos ir žmoniškumo idėjos. Senai visiems žinoma, kad „V. L.“ leidžiama ne del biznio, bet su grynai idėjiniais išrokovimais. Taigi, platintojai „V. L.“, ją platindami ir pasiimdami dovanomis sau visą pelną, pasitarus idėjas darbui, lietuvių tautai pažangai.

„Vien. Liet.“ Administracija.

DIDELĖS KNYGŲ DOVANOS IKI \$10.00

Kiekvienas iš skaitytojų ir platintojų „VIENYBĖS LIETUVNINKŪ“ gali jas gauti. Dovanos bus duodamos laike 30 dienų: nuo Birželio 15-tos dienos iki Liepos 15-tai dienai 1916! Neatsisakyk jas gauti. Padidink savo knygynėlį. Gavimas šių dovanų yra labai lengvas. Štai kaip:

KURIE IŠ SKAITYTOJŲ „VIENYBĖS LIETUVNINKŪ“ ARBA ŠIAIP LAIKRAŠČIŲ PLATINTOJŲ BEI GEROS VALIOS ŽMONIŲ GAUS DEL „VIEN. LIET.“ NAUJŲ SKAITYTOJŲ ŽEMIAU PAMINĖTĄ SKAITLIŲ LAIKE 30 DIENŲ, GAUS MILŽINIŠKAS DOVANAS.

KURIE TIK LAIKE 30 DIENŲ, UŽRAŠYS NAUJŲ „VIENYBEI LIETUVNINKŪ“ METINIŲ SKAITYTOJŲ SEKANTĮ SKAITLIŲ GAUS KNINGOMS DOVANŲ SEKANČIAI:

Kurie užrašys 10 ar daugiau metinių „Vien. Liet.“ skaitytojų gaus dovanų kningoms	\$10.00
Kurie užrašys 9 skaitytojus gaus už	\$8.00
Kurie užrašys 8 skaitytojus gaus už	\$7.00
Kurie užrašys 7 skaitytojus gaus už	\$6.00
Kurie užrašys 5 skaitytojus gaus už	\$4.00
Kurie užrašys 4 skaitytojus gaus už	\$3.00
Kurie užrašys 3 skaitytojus gaus už	\$2.00
Kurie užrašys 2 skaitytojus gaus už	\$1.25
Kurie užrašys 1 skaitytoją gaus už	.75c.

KNINGOS DOVANOMS YRA PASKIRTOS SEKANČIOS:

Pažvelgus Atgal — \$1.00, Apysakos, Paskutinė Ašara, Geras Žmogau, Ar Nematei Kerštas, Kol Saulė patekės — .75c., Jaunieji Skrauja — \$1.00, Žemės giesmė (pirmoji dalis) — \$1.00, Visuotiniai Historija (satyroje) — 60c., Žemių dulkės — 50c., Vargdieniai 50c., Lietuviškas Albumas Paryžiaus Parodos — 30c., Kuprelis — \$1.00. Žemės giesmė (antroji dalis) — 50c., Granatų pavėsyje — 40c., Joninės — 45c., Iš po Budelio kalavijo — 30c., Kur mūsų išganymas — 25c., Polemonas ir Girždutė — 20c., Augis Darbininkų Lietuvoje — 15c., Adomas Mickevičia — 15c., Herbert Spencer — 15c., Apie Dievų pavydumą — 15c., Emigracija — 15c., Idėja ant mėšlyno — 10c., Paveikslai — 15c., Kaip Cicilijos darbininkai kovoja už žemę ir laisvę — 10c.

PINIŠKO JOKIO KOMISO NIEKAM NEBUS MOKAMA. ŠIŠAI KONKURSAS, MELDŽIAME ĮSITĖMYTI, TIK ANT 30 DIENŲ LAIKO. PINIGUS REIKIA SIŪSTI PER MONEY ORDERĮ IŠPERKANT ANT PAČTO IR KARTU PRISIUNČIANT SKAITYTOJŲ PILNUS VARDUS PAVARDES IR JŲ ANTRASUS

Prisiūsdami pinigus ir skaitytojus pažymėkite iš augščiau paminėto surašo, kokias kningas pasirenkate, kad prisiūstume.

Šios dovanos yra del kiekvieno, ir mes norėdami palengvinti mūsų vientaučiams įsigijimą lengvesniu budu kningas, padarėme del kiekvieno šį konkursą prieinamu. Pasitikim iš kalno, kad gerbiamieji taja proga pasinaudosite. „VIEN LIET.“ Metams \$2.00.

Su pagarba

VIENYBĖS LIETUVNINKŪ Administr.

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

(Tasa nuo 4-to pusl.)

tiką ir išgavimą Lietuvai autonomijos; taipgi paminėjo ir apie klerikalų ir socialistų politiką tautiška klause, o prie pabaigos velijo visiems vietos lietuviams spiestis prie „Sandaros“, kadangi minėta sąjunga daugiausia rupinasi tėvynės likimu. Paskutiniaiis žodžiais prašė šelpti badaujančius Lietuvoje mūsų brolius ir sesutes.

Laikė prakalbų buvo kolekta — surinkta apie \$5-00 su centais.

K. A. Galinauskas
9 kp. ALTS. ex-pirm.

EASTHAMPTON, MASS.

Šis miestelis nedidelis, iš visu pasiūpsuptas dideliais kalnais. Gatvės apsodintos medžiais, taip kad ištisų čia galima pasidžiaugti gamtos grožybėmis, ypatingai dabar pavasario laiku.

Čia gyvena pusėtinai lietuvių būrelis — apie 30 šeimynų ir virš 30 pavienių abiejų lyčių. Vienas iš lietuvių turi valgomų daiktų krautuve, kitas drapanų krautuve; rodos, septyni turi nuosavus namus. Dirba lietuviai įvairiose dirbtuvėse, bet daugiausia audinėčiose. Darbai eina gerai, ir iš kitur atvažiauvusiam nesunku čia darbą gauti.

Lietuviai turi čia dvi draugijas: Didž. L. K. Vytauto N. P. Klubas ir TMD. 16 kp. Nors klubas yra sutvertas ant gerų pamatų, bet savo užduotis atlieka nekaip; gali pasigirti laike metų surengiamu vienu balium ar prakalboms, bet ir taip su dideliu vargu. Galima pastebėti, kad klubo nariai labai yra palinkę prie gėrimo. Labai gaila, kad šio miesto lietuviai mažai rupinasi apšvietos dalykais, o daugiau svaigalais.

Vasario mėn. š. m., keletas pažangesniųjų lietuvių, suėję pas p. J. Leikauską, sutvėrė TMD. kuopą iš šešių narių. Visi nauji nariai pasižadėjo veikti su pasišventimu — jau mokinas teatrą, dainų, monologų... Balandžio 30 d. tapo pastatyta scenoje „Mulkiai ir mulkinys“ ir dar du dalykėliai. Galop tapo sudainuota pora dainelių. Kiek iš viso galima buvo pastebėti, visi vakaru buvo patenkinti.

Laikė susirinkimo TMD. kp. gegužio 14 d. buvo svarstoma apie surengimo prakalbų, pikniko ir tt.; prisiraiše penki nauji nariai, užsimokėdami po \$1.00 už visus metus. Prie susirinkimo užbaigos tapo sudainuota keletas dainelių. Mažonai žiūrėti į gražų tėvynainių būrelį. Varykim ir toliau su pasišventimu tą prakilnų darbą. Lai gyvuoja TMD. 16 ta kuopa! **T. Mylėtojas.**

HAVERHILL, MASS.

Gegužio 21 d., vakare, čion tapo sulosta „Adomas ir Jieva“ ir „Malunininkas ir kaminakrėtis“. Lošėjai buvo iš So. Boston, Mass.; „Gabijos“ nariai, vadovaujant mūsų gerb. M. Petrauskui. Lošimas visais žingsniais nusisekė labai gerai. Kiek telko girdėti, tai visa publika liko užganėdinta. Šį vakarą surengė A. L. T. Sandaros 20-ta kuopa. Apmokėjus išlaidas, kuopai liko apie dešimts dolarių naudos.

Gegužio 24 d., vakare, čionai lankėsi svečiai iš Lietuvos — adv. A. Bulota ir poni Žemaitė parinkti aukų delei Lietuvos Šelpimo Fondo. Ponas A. Bulota kalbėjo daugiausia apie karę ir gana daug pašventė laiko papeikimui Centrališko Komiteto Lietuvoje, ypatingai daug ir neprielankiai kalbėjo apie Dumos atstovą M. Yčą. Pabaigęs kalbą ėjo rinkti

aukų; surinko \$38.47.

Paskiau kalbėjo poni Žemaitė, nupiešdama daug griaudingų vaizdelių karės pradžioje. Baigdama savo kalbą pabarė vietos lietuvius, kad mažai aukų davė. Mat, vietiniai lietuviai turi tam tikrą komitetą, patįs renka pinigus ir patįs siunčia Lietuvon. Kada čionai atsilankė p. St. Šimkus, tai buvo surinkta daugiau 100 dol., bet visi pinigai ant rytojaus buvo pasiūsti į Lietuvą, tai yra į Centrališką Komitetą. Galop buvo renkamos aukos „Žiburėliui“. —surinkta \$5.30.

Gegužio 25 d., vakare, ALTS. 20 kp. vėl parėngė prakalbas. Kalbėtoju buvo gerb. Dr. J. Šliupas, pirmą kartą atsilankęs mūsų mieste. Kalbėjo apie dvi valandas laiko apie lietuvių bei Lietuvos praeitį ir dabartį. Prisiminė ir apie Amerikos lietuvius, paliesdamas daug opių klausimų mūsų gyvenime. Išėmus keletą žmonių visa publika jo kalba buvo užganėdinta.

Prakalbose buvo renkamos aukos del padengimo lėšų — viso surinkta \$6.61. **Žilvytis.**

PHILADELPHIA, PA.

Gegužio 26 d. Windsor Hotel vietos Esperantistai turėjo paskutinę šio sezono vakarienę bei susirinkimą. Susirinkimą atidarė profesorius Henry W. Hetzel su trumpa prakalba apie Esperanto. Paskui sekė programos; dainavo poni H. A. Chapin ir p. Henry C. Griffiths; ant piano skambino p. M. F. Wakefield, p. William Schendel ir p-lė F. Hornung. Atliko monologą esperanto kalboje p-lė M. M. Maisch ir p-lė Marija Komorek. Nors vakaras buvo šiltas, vienok žmonių prisirinko gana daug. Daugiausia buvo kalbama esperantiškai, ant kiek kuris gali. Per vasarą nutarta laikyt susirinkimus Fairmont parke, Belmont restauracijoje. Tokie susirinkimai palieka pas žmogų gana gerą įspūdį. Tik gaila, kad lietuvių mažai tesilanko...
Esperanto kalbos lekeijos duodamos dykai kas utarninką (vakarais) 1212 Stephen Girard Bldg., o ponedėliais 4212 Girard Avenue. **Sincere.**

WILKES BARRE, PA.

Čia vieni progresuoja ir veikia, o kiti girtuokliauja ir tuščiai sau laiką leidžia. Bet ir veikiančiųjų bruzdėjimas neatneša pageidaujama vaisių. Prie veikiančiųjų priklauso geros valios tautininkai ir klerikalai.

Reikia dar paminėti apie tautininkus laisvamanius, kurie veikia rimtai ir be „konkurencijos“; jie atlieka daug gerų darbų.

Mainieris.

DAYTON, O.

Nepaliauna šio miesto tautiečiai rinkti aukas sušelpimo nukentėjusių nuo karės. Jie gerai supranta, kaip tos aukos yra reikalingos. Čia yra susiorganizavęs L. Gelb. Fondo Komitetas. Pirmiau aukas rinkdavo ant įvairių susirinkimų bei vakarų. Galop buvo suauktas visuotinis vietos lietuvių susirinkimas. Daug šiūom atvėju blėdies pridarė vietiniai socialistai. Bet vietos lietuviai visgi rimtai žiūri į dalykus ir įvairiais budais stengiasi surinkti kuodaugiausia aukų. **Daytonietis.**

LAWRENCE, MASS.

Gegužio 14 d. atsibuvo krikštynos pas Joną Jonuši ant Lawrence gatvės. Susirinkęs svečių būrelis gražiai pasilinksmo ir pasikalbėjo apie Lietuvos ir lie-

tuvių reikalus. Ignas Umpa, kaip kasierius vietinio aukų fondo, paragino susirinkusius paaukauti po keletą centų nukentėjusiems nuo karės broliams ir sesutėms. Visi tam pritarė, ir tuoj prasidėjo aukų rinkimas.

Tokį pavyzdingą pasielgimą turėti visi ir visur sekti.

Aukavo šios ypatos: **Po \$1.00;**

J. Jonušis, J. Makaravičius, M. Akstinas, A. Dzeventauskas.

Po 50c.:

P. Kibildis, J. Raznauskas, M. Liakaučienė, Z. Akstinas T. Švenčionis, M. Totariunas.

Po 25c.:

M. Jonušis, P. Raznauskas, J. Grigas, S. Akstinas, M. Valkauskas, J. Zajanškauskas, J. Lisauskas, J. Umpa. Viso \$9.00 Lawrence'o visų draugysčių fondas pereiniais metais išsiuntė pinigų į Lietuvių Komitetą Vilyniuje 1,300 rublių, dabar yra padėta bankoj \$964.91.

Fondo komitetas:

Pirm. — B. Vaitkunas.

Kas. — I. Umpa.

Raštin. — Vik. Želionis.

Kasos apiek.:

A. Snapauskas ir M. Kirminas.

Čia yra 6 draugijos — 4 vyrų ir dvi moterų, o taipgi jaunų mergaičių klubas. Draugijose yra nuo 90-iki 350 sąnarių.

Ig. Umpa.

CLEVELAND, O.

Gegužio 21 d. vietinė Vyčių 25 kuopa parėngė vakarą su gan įvairiu programu. Pirmiausia buvo perstatyta šešių aktų komedija „Grapas bernu pas kaimietį.“ Lošė L. Vyčių 25 kp. nariai. Atlikta silpnai; lošikai nemokėjo ne tik nudavimų, bet ir žodžių. Tarpe veiksnių buvo deklamuota eilė. Po perstatymo dainavo solo p-ni S. Greičienė; dainavimas publikai labai patiko. Paskui dainavo vyčių kvartetas dvi dainas, — atlikta gan silpnai. Ant galo Vyčių choras, vadovaujant p. V. Greičiui, sudainavo tris dainas, vienok jos išėjo nekaip. Tuom ir pasibaigė programos, o paskui prasidėjo šokiai. Griežė Cl. L. T. Benas. **Našlaitis.**

Gegužio 28 d., nedėlios vakare, Šv. Juozapo draugystė parėngė balių su perstatymu ir dainomis. Programą išpildė C. L. T. Choras. Pirmiausia buvo sulosta trijų veiksnių komedija „Prieš vėją nepapusi.“ Veikalas atlikta puikiai.

Po perstatymo C. L. T. Ch. sudainavo dvi dainas, kurios publikai labai patiko. Reikia pažymėti tą, kad prie C. L. T. Ch. draugystės priguli daug ėgiagimų merginų, kurios atsižymi savo veiklumu ir gabumu ir gražiai vartoja grynai lietuvišką kalbą. Šiame vakare atsižymėjo p-lė Julija Daudžiutė, kuri pastebėtinai gerai atliko savo užduotį.

Nors oras buvo šiltas, bet žmonių susirinko gan daug. **Našlaitis.**

SO. OMAHA, NEBR.

Prie p. O. A. B. Ž. korespond. „Vienybės Lietuvninkų“ 19-menum. tilpo iš mūsų kolonijos korespondencija, kurioje plačiai aprašoma apie kun. Cibulskio prakalbą ir apie „vyčių“ kuopos sušėvėrimą. Tarp kitko ten sakoma: „Dabar gana gerai veikia tautininkai, paskui TMD. kuopa ir S. L. A. kuopa.“ Delko gi p. O. A. B. Ž. nepaaiškinote, kas yra tie tautininkai, jeigu juos skirate nuo augščiau paminėtų dviejų kuopų? Tiesa, balandžio pabaigoje susitvėrė A. L. T. S. kuopa iš 9 narių, bet, neturėdama konsti-

tucijos ir nežinodama tikrai visų smulkmenų apie pamatinius jos dėsnius, nesigarsino ir nieko tarpe vietos lietuvių neveikė; taigi, jeigu p. O. A. B. Ž., kalbėdamas apie tautininkus atskirai nuo paminėtų toje korespondencijoje vidurinės sriovės draugysčių turi omenyje A. L. T. S. kuopą, tai didžiai klysta; kitokių gi tautininkų mūsų kolonijoje nesiranda.

Toliaus p. O. A. B. Ž., kalbėdamas apie kun. Cibulskio prakalbą sako: „Vyčius“ gi labai išgyrė, ragino juos būti labai pavyzdingais nariais. Biliunas, gavęs daleidimą užklausk kalbėtojo: „Jeigu mes esame „vyčiai“, tai su kuomi turėsime kariauti?“ Skaitant augščiau priverstą antrą sakinį, kadangi ten nėra paaiškinta, prie kokių aplinkybių tas viskas buvo ir iš ko kilo priežastis tokiai paklausai, galima manyti, kad aš ištikrųjų esmi „vytis“ ir tuojaus stočiau į kovą prieš bile vieną nurodytą „Vyčių“, priešą; taipgi, galima manyti, kad aš esmi koks ten trukšmadarys ar priekabų jieskotojas.

Taigi atsakau ant tų abiejų iš p. O. A. B. Ž. korespondencijos sakinio galimų padaryti išvadų: 1) nebūdamas ir nemandymasa „vyčių“ buti, pasakau viešai, kad ir to vardo visai nepageidauju, 2) tai štai kas privertė mane užduoti kunigui Cibulskui klausimą: kun. Cibulskis po ilgos savo prakalbos, pradėjus jau tverti „Vyčių“ kuopą, štai ką pasakė: „Kai mes susivienysime, busime galingais, tai tada be mažiausios delei laimėjimo abejonės drąsiai stosime į kovą su mūsų priešais.“ Kadangi jisai nepaaiškino, kas bus tie „Vyčių“ priešai, tai aiškumo delei buvau priverstas užklausti. Toliaus p. O. A. B. Ž. rašo: „Kun. Cibulskis kalbėjo gana mandagiai, literatiškai, per ką daugelis jo kalbos nesuprato.“ Kaslink mandagumo, tai tiesa, bet kad jo kalba daugeliui būtų buvus nesuprantama, tai čia jau nie kas daugiau, kaip tiktai niekuomi nepamatuosas prasimanymas. Jisai kalbėjo paprasta lietuviška kalba, išskyrus nekuriuos tarpautiškus žodžius, kurių prasmę jisai pats ir paaiškino; jeigu iš p. O. A. B. Ž. nesuprato, tai tas dar nereiškia, kad ir daugelis nesuprato.

Kaslink buvusios į pirmiejių tautininkų tarpą prisimetusios „vėžio ligos“, tai šventos ramybės delei nuo ilgesnių išvedžiojimų prisilaikysiu, pasigandindamas trumpu pasakymu: „Kas kuomi serga, tai apie tą šneka.“ **Jurgis Biliunas.**

SKURDAS.

Et! Kiauron rudinėn rėdos Kietas vargas, sunkios bėdos! Kur neturtas — ten ir jos. Eis beturtis į bažnyčią, Grįž po darbo jis į grįčią — Skurdas vis ant sprando jos.

Saulė leidžias, saulė teka, Skurdas vis, lyg pėdos, seka, Veja vis visais keliais. Vargas tam, ką jis pamatė: Iš akių jau neb'išleis.

Et! Kad skurdo nusikračius! Kad bent sykį nebemačius Pikto vanago nagų! Pusę amžiaus atiduočiau, Jeib tik antrą išvaduočiau Iš nelaimių ir įvargų. **Vaidilos Ainis.**

LAIMINGAS

(Iš Mark Twain'o)

Sis atsitikimas įvyko ant baliaus, kurį rengė Londone pagerbinimui vieno kariumenės viršininko. Skaitytojas greit pamatys delko aš užtyliu vardą to viršininko, todėl viso ko pavadinimui jį general-adjutantu lordu Skorozbi. Ir koks pasisekimas apsupa tą puikų vardą! Aš pats jį mačiau savo akimis, jį — apie kurį tiek daug girdėjau nuo tos dienos, kuomet jo vardas praskambėjo ant mušio lauko Krimo. Aš negalėjau atitraukti akių nuo to pusdievio; aš džiaugiausi jo išvaizda, jo ramumu, jo reikšmingu pasilaikymu. Nuo jo viso nešė kokių tai teisingumų; ir šitas tai didvyris, rodos, neatkreipė jokios atydžios į tai, kad jį visų akys atkreiptos, kad jis gerbiamas kaip koks dievas.

Greta manęs sėdėjo mano senas pažįstamas, dvasiškas tėvelis. Pušę savo gyvenimo jis praleido kariumenėje, mušiuose. Šiame laike jo akyse sužibėjo kokia tai šviesa, jis pasilenkė prie manęs ir, parodęs katių žiurimu gestu į musų didvyrį, pasakė:

— Tarp mus kalbant, jo garbė — tai aklas nuotikis, jis turi pasidėkavoti tik netikėtai laimei.

Tas pasakymas mane kaip šaltu vandeniu apipylė. Jei būtų kalbama apie Napoleoną, Sokratą ar Salamoną aš nebūčiau daugiau nusistebėjęs. Už kelių dienų po tam, gerbiamas kunigas, patvirtindamas tą savo nuomonę, pasakėjo:

— Apie keturesdešimt metų atgal aš buvau instruktoriumi kariškoje mokykloje Vuviče ir pats mačiau kaip jaunas Skorozbi laikė kvotimus; jis buvo labai menkas moksle, kuomet visi kiti mokiniai puikiai viską mokėjo. Laikė kvotimų jis pasirodė pilnu nemokslu. Jis išrodė užnita kvailiuku ir jį buvo gaila žūrėti. Man buvo labai gaila jo ir aš tada pamąsčiau, kad kitus kvotimus jis būtinai neišlaikys. Aš daviau sau žodį kuom nors jam prigelbėti.

Aš pasiūkau jį į šalį ir persitikrinau, kad jis truputį žino apie Cezarį. Ir iš tikro vėliau, kvotimuose jis nebuvo daugiau nieko klausas, kaip tik apie Cezarį, ir tuomi išlaikė kvotimus. Stebėtina visur jis turėjo laimę. Laikė kvotimų aš jį neapleidau nei ant valandėlės ir sergėjau jį kaip motina. Aš buvau persitikrinęs, kad kitus kvotimus jis neišlaikys. Bet jam vis sekėsi ir jis net gavo dovaną.

Prasidėjo Krimo karė. Su baimė aš darsižinojau, kad Skorozbi, gavęs kapitono urėdą, nuskirtas į kariumenę. Aš maniau, kad ten tai tikrai jis pasirodys kuom besės. Aš daleidau, kad jis gali būti veliavos nešėju, bet niekad ne kapitonu. Kokia kvailybė jį nuskirti kapitonu!

Ir taip aš nerimavau. Nors aš labai mėgstu ramybę ir myliu patingėt, bet nutariau važiuoti karėn, kad kritiškoje valandoje padėt jam ir tuomi išsisteisint save, kad aš jam išdalis padėjau išlaikyti kvotimus. Pasiėmęs kiek pinigų, kuriuos surinkau per pastarnuosius keletą metų ir įstojau veliavos nešėju į tą pulką, kur jis buvo kapitonu.

Karė tęsėsi. Jis pražiopsojo daugelį dalykų, bet ar gindėjote, jo pražiopsojimai vis budavo gerojone puse išaiškinami ir kartais net pasikaitomi genialiskumu. Aš pykau girdėdamas jo nesąmoningus paliepimus. Aš tikėjau, kad toje valandoje, kaip jo pagerbėjai pamatys savo klaidas, jis nukris

iš augštybių, taip greitai, kaip saulė kasdien spėja nusileisti. Bet jis pasilipdamas ant lavonų savo vyriausybės vis kilo augštyrų ir augštyrų. Viename karštame mušyje žuvo musų pulkininkas ir aš su suspausta širdžia nuspėjau, kad Skorozbi užims jo vietą ir bus mums pražutis.

Taip ir buvo. Jis tapo pulkininku.

Buvo smarkus mušis. Santalkininkai nustodavo vieną poziciją po kitos. Musų pulkas buvo užėmęs žymią poziciją ir mažiausia paklauda galėjo viską pagadinti. Pačiame kritiškame momente mus kvailys komanduoja: „pirmyn ant ano kalnelio“, kur nematyti nei jokio priešo. „Viskas pražuvo“ mastau sau. Musų pulkas sujūdėjo; mes priėjome kalnelio viršūnę pirmiau negu mus suspėjo pastebėti ir sustabdyti. Anapus kalnelio mes užėjome ant rusų rezervu pilname komplekte, apie kurią mes visai nieko nežinojome. Ir kas gi išėjo iš to, kaip jūs manote? Pas mus buvo 95 šansai iš šimto būti sukapotais; bet rusai visai nesitikėdami, kad vienas pulkas juos drįstų užpulti tokioje pavojingoje vietoje; rusai manė, kad jie turi reikalą su visa Anglijos armija ir kad jie jau atidengti ir apsupti. Jie dideliausioje betvarkėje leidosi bėgti per kitą kalnelį atgal. Mes juos vijomės, o jie, bebėgdami, susidūrė su viduriu savo priešų armijos; pasidarė baisus mušis ir mes ingijoje me puikią pergalę. Pats maršalas tėjimo į mušį, jis visas džiaugėsi. Po mušio jis pasikvietė Skorozbi prie savęs ir akiveidoje kareivių užkabino jam ordeną, didelės pagarbos ženklą.

Ir kame gi Skorozbi klydo. Jis kaip paprastai kairųjį sparną palaikė už tiesųjį. Jis buvo gavęs paliepimą traukties atgal, tai vietoje to sukamandavo eit ant kalnelio. Tą dieną del tos klaidos jis ingijo kariško genijaus garbę, jo vardas praskambėjo po visą pasaulį ir bus prašytas į istorijos lapus. Jis garsus taip pat, kaip pavainas, geras žmogus, bet kas link gabumų, tai jis jį neturi jokį. Jam tik visur netikėtai sekėsi. Jo visa karjera tai stora eilė klaidų ant klaidų, ir tas nei kiek nekenkė jam pastoti baronu ir met lordu ir apsilikabinėt krupinę ordenais. Ir ką gi!? Kiekvienas jo ordenas reiškia didelę klaidą. Apskritai kalbant tas pripažodo, kad pasisekimą ingyti šiam pasaulyje pirmu pirmiausiai reikia laimėti prigimti.

Liuosai vertė Jonas.

LIETUVIAI NELAISVIAI VOKIETIJOJE.

(Tąsa).

Triška Juozas.

Tvarainis Antanas.

Čestna Juras.

Tilkevičius Adolfas.

Udra Jonas.

Unskis Feliksas.

Undzius Zenonas.

Vaineris Juozas.

Vaišneris Petras.

Vaitkus Elias.

Valentinavičius Vladislovas.

Veitas Feliksas, serž.

Velionas Juozapas.

Vilemaitis Vincentas.

Vilimas Valerijonas.

Vitkauskis Jefimas, paof.

Vladička Vincentas.

Vaičiulis Kazimieras.

Valionis Tamošius.

Vilčinskis Kazimieras.

Vasiliauskis Leonas.

Vaičius Kazimieras.

Varnas Juozas.

Vaičiūnas Petras.

Vaičiūnas Juozas.

Valiūnas Ambrazas.

Vasilūnas Petras.

Vaičius Pranas.

Vilinas Kazimieras, paof.

Ciautis Kazimieras.

Loetzen'o apskritis.

Aleksynas Juozas.

Armonavičius Kazimieras.

Andrulaitis Jonas.

Bulovas Antanas.

Dirginčius Nikodemusas.

Amatavičius Pranas.

Ežerskis Kazimieras.

Gesna Stanislovas.

Grigaliūnas Povilas.

Gryšius Dominikas.

Gemutis Mikolas.

Jurkus Pranas.

Kuršys Jurgis.

Kunca Mikolas.

Kavolis Juozas.

Karlaus Juozas.

(„Liet. Balsas.“)

Paaškinimas del žiburėlio.

Man, kaip „Žiburėlio“ d-jos ingaliotam atstovui Amerikoje, nevienas išreiškė nusistebėjimą del perskaityto „Keleivyje“ dartinės „Žiburėlio“ d-jos pirminkės p. Al. Bulotienės polemisko straipsnelio prieš p. V. Kapsuką, ypatingai gi atkreipdami dėmesį į šį p. Bulotienės pasakymą: „Kaslink „Žiburėlio“, kuris jau 25 metai padeda liaudies vaikams eiti mokslan, tai jįsai Lietuvoje visuomet kovojo tik tai su tautininkais ir klerikalais, ir ne p. Kapsukui bandyti užsmelkti šviesų „Žiburėlio“ vardą.“

Šie žodžiai, man visai aiški, p. Bulotienės pasakytį del nepažinomo „Žiburėlio“ istorijos ir del neapsvarstymo to, ką ji pasakė. „Žiburėlis“ įsteigtas ne „kovai“, bet neturtingiems, o talentingiems moksleiviams šelpti (žiuristatų šl.) ir visą laiką savo uždavinį pildė bešališkai, ne tik prieš nieką „nekovodamas“, bet niekuomet net nelįsdamas į šelpiamojos sąžinės įsitikinimus. „Žiburėlio“ nariais yra visų pažinurų žmonės, bet partijų skirtumo. Rasimė ten nariais tokius žmones kaip Dr. S. Matulaitis, (Vilniuje), Dr. Damaševičius, Kairys, Biržiška, G. Petkavičaitė, broliai Vileišiai, Bortkevičienė, M. Sleževičius, Leonas, Basanavičius, A. Janulaitis, Ž. Naruševičius, ir net kun. Tumas ir kt. (pastaraisiais metais nežinau ar jis priklausė).

Tarp šelptųjų arba šelpiamųjų vėl iš seniau man žinomi: Dr. P. Avizonis, adv. Čipliūnas, J. Bilionas, Didžiuliai, Šepety, M. Žilins, Dr. Saulys, Petras Rimša, Zikaras, K. Buga, A. Jiešmanta, Vienažinskis, Varnas, Seinius ir daug kitų, kurių visų negalima ir nėra reikalo priminti. Šitie „Žiburėlio“ narių ir sušelpitųjų asmenų vardai aiškiausiai rodo, kad „Žiburėlis“ kokia nors „kova“ neužiima. Neuzžiima jis, kiek aš esu patyręs, jokia „kova“ — nei prieš socialistus, nei prieš tautininkus, net nei prieš klerikalus — ir dabar, nežinint dabartinės jo pirminkės užreikimo, kuris, mano giliausiu įsitikinimu, yra niekas daugiau kaip lapsus, kuris, de ja, p. Bulotienei, kaip dar tik pora metų į lietuvių gyvenimą įsitraukusiai, yra atleistinas.

A. Rimka.

„Žiburėlio“ D-jos ingaliotam atstovus Amerikoje.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI: Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Vice-Prezid. — D. A. K. Rutkauskas, 2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill. Sekretorius — J. Zemantauskas, 797 Bank Str., Waterbury, Conn. Iždininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn. Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill. LITERATINIS KOMITETAS: B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

New Haven, Conn. St. Šimkaus prakalba. 14 gegužio TMD. 14 k. del naudos karės nukentėjusiems surengė prakalbas. Kalbėjo St. Šimkus; jis sakė: „Ilgai darbavomės ir daug vargo pernešėm iki spauda atgavom. Spauda atgavę sparčiai su džiaugsmu dirbome, lietuvių pakėlėme, per 10 metų pristatė Lietuvoje lietuviškų mokyklų, daile ir daina pakėlėme augščiau, kalbą ir spaudą pagerinom, Linksmai ir laimingai gyvenom. Štai vieną dieną visai netikėtai užgirdom šauksmą: mobilizacija, mobilizacija, karė, karė, karė! Čia jau sutikom ašaras, dejavimą, nelaimę!“

„Baisinga karė musų kraštą sunaikino, kanuolių griausmingi šuviai išvertė musų pastoges, padegė kaimus ir kaimelius. Gražus rutų darželiai, kuriuose musų sesutės daėnas tvėrė ir laimingą budą apdainavo, šiandien liko kanuolių urvais! Baisinga karė išdraskė musų lietuviškas pastoges, išvertė namelius, išvaikė lietuviškas šeimynėles iš savo namelių bakažuų. Žmonės, išgirdę kanuolių liepsną, išsigasta, bėga kur tik kas pasuka. Baisus reginys! Moteris prapuldo vyrą, tėvas vaikus, seseris — brolius!“ Čia publikos daugumas pradėjo asaroti-verkti, nes Šimkus turi gabią iškalbą ir kalba labai taisykliškai. TMD. 14 kuopa labdarinčiausia Lietuvos šelpime.

TMD. 14 kp. yra daugiausiai pasidarbavus Lietuvos šelpime; ji papirko iš L. G. ir A. F. už 100 dol. stempų; nuo Širvydo prakalbu davė 25 dolarius; kitokiuose susirinkimuose yra aukavus desėtkus dolarius. Dabar 14 geg. Šimkaus prakalbose surinko 116 dol. 11 centų. Viso TMD. 14 kp. yra davus Lietuvos nuo karės nukentėjusiems \$250.00. Rodosi nevienu kuopa arba taip kokia atskira draugija nėra dar tiek aukavusi, kiek musų 14 kuopa.

Dabar Šimkaus prakalbose 14 gegužės davė stambesnes aukas šie žmonės: pramonininkas Kaz. Makarevičius \$10.00; kraut. Cibulskis \$5.00; M. Vokietaitis \$5; J. Vaitkevičius \$5; M. Stakėnas \$5; Alena Andriulitė \$3; A. Strelkauskas \$2; A. Juodviršis \$2; P. Palšis, Klem. Saikus, Al. Malilionis po \$1.25.

Po \$1 aukavo: O. Balčiūnienė, J. Makarevičius, K. Kazlauskas, J. Grebliauskas, K. Grebliauskas, P. Kukonis, A. Gupauskas, A. Paliukevičius, A. Paliukevičienė, S. Rudzinskis, M. Valinčius, J. Maselionas, J. Dapkunas, A. Malderis, J. Narburaitis, S. Cirka, A. Kazlauskas, J. Palšis, B. Benionis, P. Petraitis, A. Genionis, A. Bartuševičius, J. Vaitkevičius. Po 65c.: M. Valekevičientė ir A. Pilvelitė. Vaikai aukavo po 25c. J. Latvis ir K. Balčiūnas.

Aukos yra pasiūstos tuojus kartu su Waterburio aukomis skirtos del Lietuvoje, vokiečių užimtoje vietoje nukentėjusiems. Aukos kaip aukos L. G. F. ir bus įvestos minėto fondo subriko-

je (jos jau yra įvestos. Red.)

Plačiai išgarsino apie Lietuvą.

TMD. 14 kp. narys p. Ch. Makarevičius „Tėvynės“ numeryje su p. Martaus straipsniu anglų kalboje apie Lietuvos vargingą likimą išvežiojo pas kiekvieną anglų dienraščio redakciją; tą numerį ir anglų dienraščiai perspausdino p. Martaus minėtą straipsnį, taip „Times Leader“, „New Haven Evening Register“, „New Haven Courier“ ir „New Haven Union“ beveik visą svarbumą straipsnio paėmė ir atspaudė. Prie to dar Makarevičius Dr. Šliupo neseniai atspausť anglų kalboje veikalą, kiekvienoje redakcijoje padovanojo po vieną egz. Jeigu kitų miestų geri tautiečiai taip padarė, tai plačiai Lietuvos balsas išsiplatino tarpe amerikonu.

Mikas Stakėnas.

Chicago, Ill. Sis tas apie TMD. organizaciją ir jos gyvavimą Chicagoje. Kiek laiko atgal susitvėrė iš TMD. kuopų 1-mas apskritis maž-daug su tuo tikslu, kad pastatius TMD. kuopas ant gyvensio pamato. Kaip girdėt viršminėtos organizacijos nekurių kuopų nariai nusiskundžia, kad per jų kuopų valdybos apsilėidimą kp. nustojo gyvumu. Tai virš minėto apskričio bus mieriu vesti kuopose agitaciją ir sukelti kuopose daugiau veiklumo. Man rodos, kad nevien valdybų užduočia yra dirbti TMD. labui, bet mums visiems TMD. nariams yra šventa pareiga dirbti ir kalbinti prie virš minėtos organizacijos daugiau narių. Taipgi daugumas yra dar tokių lietuvių apgyventų kolonijų, kur neturi TMD. kuopas; taigi jeigu lietuviškas žiedas žydi tarpe jų, tai atbutinas reikalas yra sutverti TMD. kp. O kada išaugs milžiniška organizacija, tuomet bus kur kas turtingesnė musų tauta literaturoje, pramonėje ir prekyboje. Jeigu TMD. nariai pasistengtų prirašyti nors apie dešimtį tukstančių narių, tai tuomet galėtum pradėti svajoti netik apie išleidimą didelių mokslisų raštų, bet ir apie patį organą, kuris galėtų aprūpinti TMD. organizacijos reikalus. Man rodos, daugumas jaunuomenės nepriklauso vien delto, kad nepažįsta tos idėjos ir nežino kokios ji rūšies sėklą sėja tarpe lietuvių. Juk tos 60 centų į metus mokesčiai tai visai kaip ir veltui gauni kas metas kelių dolarių vertės knygų, kurios atneša žmogui dvasišką peną. Taigi TMD. narių yra didžiausia užduočia išaiškinti musų Dros tikslus jų nepažįstantiems bei rengti tam tikrus agitacijos šeimyniškus bei viešus vakarėlius su parupintu tam tikru programu bei prakalboimis. Supažindinus su šios organizacijos tikslu bus lengva pritraukti didesnį skaičių narių. Dabar jau artinasi šilumos laikas, ir naminiai judėjimai jau užsibaigia; jaunimas yra pasiryžęs traukti kur tai į gojelius ir pamatyti gamtos grožybę bei atgaivinti savo sielą iš po ilgos ir šaltos žiemės. Taigi ir čia TMD. kp. yra reikalas pasirūpinti užimti pirmą vietą rengime šeimynišku išvažiavimū su tam tikromis agitacijų prakalboimis ir kitokiais pamarginimais, tuomet būtų galima netik pritraukti naujų narių, bet ir atitraukti nuo blogų inpročių tuos jaunuolius, kurie mėgsta girtuokliuoti, kaziromis lošti ir kitokiais tolygiais niekais užsiimti. Taigi prie bendro darbo. TMD. organizacijos yra prakilnus darbas, tikrai kaip sykis truksta darbininkų apdirbimui tos gražios ir derlingos dirvos, o kada prisidės naujos jėgos, tuo-

met bus apdirbta dirva ir atneš gerus vaisius. Yra viltis, kad prie to prieisime ir kad visa musų tauta gerės musų draugija, kaip tautos veidrodžiū; juo burelis didesnis, tuo atliekamieji darbai didesni ir pažangesni.

S. A. K.

Kenosha, Wisc. Čionai gyvuojanti 119 kuopa TMD. geg. 14 d. Columbia salėje laikė savo susirinkimą. Susirinkiman buvo laukta ne tik visų savo narių, bet ir daugumos naujų, nes buvo garsinta, po visus čionai esančias draugijas. Bet viskas virto kitaip; vieton savo keletos dešimčių narių atsilankė vos tik 7, o vieton daugumos naujų tik vienas. Čionai kila klausymas, delko taip yra ir „kas tam kaltas? Taip yra delto, jog nariai, negaudami paskutinės 1915 metais išleistos knygos „Motina“ nebėnori nei ant mitingo lankyti nei beprigulėti prie prakilniausios lietuvių tautiškos organizacijos (TMD.) Kaltas gi tamė visame centro sekretorius, J. Zemantauskas. Tik reikia pamanyt: reikalaujami pinigai už knygą „Motina“ buvo pasiūsta 17 balandžio, ir buvo prašyta, kad knygą pasiųstų nevēliau kaip lig 14 d. gegužės. Susilaukę vienos savaitės prieš mitingą, o negavę kningos, siuntėme klausimą: kodėl nėra? Bet j klausimą nieko neatsakyta. Čionai tai ir pasirodo, jogei centro vald. mažai ką tesirupina del draugijos bei kuopų. Taigi mes, laikytame savo susirinkime, išrinkome delegatą į TMD. seimą ir nutarėme paduoti skundą ant centro sekretoriaus. Matysime, ką jis mums paaškins ir kuomi pasiteisins. Po to, nors ir mažai narių atsilankė, bet visgi nutarėme šią vasarą ką nors veikti. Nutarėme surengti pikniką; tam tikslu išrinkta komitetas. Dar ir daugiau buvo naudingų įnešimų, bet del neskaityngumo narių tapo atidėta apsvartyti ant sekančio susirinkimo, kuris atsis bus tuomet, kuomet pareis knygos.

T. Varanaviče, Sekr.

Roseland, Ill. TMD. 142 kp., 14 gegužės, perstatė scenoje „Kovoje už laisvę“, drama 3 veiksmuose, ir šiaip nemažą programą turėjo. Vakarą pavyzdinčiai pasisekė atlikti. Matytis, žmonėms vakaras labai patiko, nes delnų plojimais skambėjo visa svetainė. Veikalui užsibaigus, buvo sulostas trialogas „Darbininkas, kapitalistas ir laisvė“ susidėdąs iš mažų vaikiukų; lošė šie: Alg. Valaskas, darbin.; J. Kazlauskas, kapit.; Olga Dargiutė, Laisvė. Labai pavyzdinčiai šie vaikiukai sulošė ir žmonės buvo labai užganėdinti.

Dar čia piminėsiu apie TMD. 142 kp. Keli mėnesiai atgal šios kuopos nebuvo visai girdėtos; rodos visai buvo ampirus; bet matytis Roseland'iečiai stengiasi ją atgaivinti ir pastatyti ant gerų pamatų. Žmonių ant šio vakaro buvo nemažai. Regis kuopai liks gražaus pelno. Užsibaigus programai buvo šokiai.

Linksmu iš šalies žūrėti, kad šioj apielinkėj TMD. kuopa gražiai pradeda kultūros dirvoje atsisoti.

East Chicagietis.

Boston, Mass. Pėtnyčioj, gegužio 26 d. š. m. So. Bostono lietuvių namo, vadinamoj „Lietuvių Saleje“ 7:30 val. vakare prasidėjo TMD. susirinkimas. Nors kuopos narių skaatlinė siekia keletą desėtkų, bet j susirinkimą visgi teatsilankė tik keliolika narių. Tas liudija narių didelį nerangumą ir nesirupinimą savo vienintėlės grynai kulturinės organizacijos reikalais.

Pasirodo, kad dauguma narių „šiap-taip“ priklauso organizacijon jau vien iš to, kad kuopos darbuotojai darbininkus p. Mockapetris iš jų metinę užmokestį „išprašo“ arba kaip paprastai sakoma „iškolektuoja.“ Bet, kad išties nariams rūpėtų šios organizacijos idėjos ir jų išplatinti- mas ir vaisiai, organizacijos reikalai, jos gerovė ir tt, tai tokių randasi vos mažas būrelis.

Stebėtina, kad susirinkimai nei visi kuopos valdybos nariai nepribuvo. Taipgi buvo pasiaiš- kinta, kad nei susirinkimų užra- šai nerodomi. Nei nebeatsimena- ma, kada jau jie rašyta buvę... Nes mat „formališki“ susirinki- mai senai buvę. Tiesa ir ši me- tą buta šaukiami susirinkimai net kelis kartus, bet pribūdavo tik maža narių dalelė; užsimokėdavo, atsiimdavo naujus leidimus-kny- gas — tai ir viskas. Kitiems vi- siems reikėjo ir knygas išnešioti į namus.

Suprantama, kad del tokių priežasčių kuopa ir negalėjo pa- rodyti per pastarąjį laiką savo žymesnio veikimo, savo egzistavi- mo gyvybės. TMD. kuopa tarpe savo narių turi ir veiklių žmonių, bet tokie paprastai turi daugybę įvairių veikimo priedermių kito- se įvairiose draugijose ir neturė- jo progos pasitarnauti šios orga- nizacijos knopai.

Rodos, galima pastebėti, kad nuo šio susirinkimo turėtų apsi- reikšti didesnis veiklumas, nes atsilankiusieji nariai nutarė susi- rinkimus laikyti kas kiekvieną mėnesį; su kiekvieno sus. tarimų užrašais-protokolais.

Taippat nutarė, kad sugrįžus delegatams iš seimų — Pittsburg- h'o, atvir-laiškiais susaukti žy- mų susirinkimą, kuriame delega- cijos nariauose užiebtų veikimo intereso turėtų. Ir taippat visas žinias apie šiuos susirinkimus, kurių vadovurinių stovi, jos turi pateikti nariui p. J. Dray- nerui nuo Bostono pa- rašyti išrinktas dele- gatus į seimą, išduoti taipgi ir TMD. seime dalyvau- jantiems. Taipgi nutarta iš Bostono šios kuopos na- riams išduoti ant seimų ar tai kai- kurį seimą, delegatui arba savo no- rų norėtų dalyvauti TMD. sei- me, tai jiems ir duoti mandatus.

Padaryta keli seimui įnešimai kaip tai: įsteigti TMD. kilnojama knygyną, užlaikyti keliaujanti prolektorijų (jei pasirodytų nega- limu, tai turėtų nors apšvietos komisija prirengti prelekcijų ir jas ant knopų pareikalavimo siuntinėti), padidinti apšvietos komisiją iki 5 narių, leisti metinį arba pusmetinį almanachą, kuria- me turėtų tilpti žinių iš TMD. is- torijos, apie jos nuveiktuosius darbus, kokią reikšmę TMD. turi — taipgi tos pačios prelekcijos ir šiap įvairūs straipsniai, paliečian- tieji mūsų viešąjį kultūros gyve- nimą. Apart to, dar įnešta, kad seimas įvestų TMD. referendumą, ir kad TMD. bėgantiems reika- lams organu būtų išrinkta „Tėvy- nė.“ Bet del šių paskutinių dviejų kilo ginčai ir balsavimai — vieni balsavo už įnešimus, o kiti prieš.

Priešingieji aiškino, kad refe- rendumas yra dideliai neparanku- mi, apsieinas daugelis išlaidų ir tokioj organizacijoj kaip TMD. nėra būtina reikalingu. Taipgi, kad tik prie leidimo knygų, ku- omi yra TMD. tikslu, visi nariai negali but kompententiškais rinkti į rėdus (kaip tai svarbiausia) ir apšvietos komisijas) valdininkus.

Tą gali tik seimas daryti. Taipgi klausime organo, priešingi daro- dinėjo, kad „Tėvynė“ kol-kas yra tik blogiau apdirbtu kaip turiniu taip ir technika ir mažesniu laik- raščiu už „V. L.“ Kad pagaliaus čia nėra jau taip didelės ir net ypatingos svarbos šių dviejų or- ganizacijų sujungimas organu. Ir kad nors „Tėv.“ redaktorius p. Račkauskas yra gabus red., bet tik „atėmus“ jam jo visus pašali- nius užsiėmimus, jis galėtų patai- syti „Tėvynę.“ Bet tai klausimas... Tuom tarpu „V. L.“ ir vietos užtenkamai ir redaktoriai stengiasi tą skyrių vesti kuono- geriausiai; jie net laiškais kvie- čia šaukia narius rašinėti. Ar tą pataikys padaryti „T.“ red., tai tik klausimas.

Niekam, rodos, jau čia negali- ma daug priešintis. Čia pačių TM D. narių norai, ir taip dalykai nu- sisvers, kaip dauguma delegatų seime panorės. Viską pavelytina kiekvienam apsvartyti ir remti.

Suprantama, kad del tokių priežasčių kuopa ir negalėjo pa- rodyti per pastarąjį laiką savo žymesnio veikimo, savo egzistavi- mo gyvybės. TMD. kuopa tarpe savo narių turi ir veiklių žmonių, bet tokie paprastai turi daugybę įvairių veikimo priedermių kito- se įvairiose draugijose ir neturė- jo progos pasitarnauti šios orga- nizacijos knopai.

Rodos, galima pastebėti, kad nuo šio susirinkimo turėtų apsi- reikšti didesnis veiklumas, nes atsilankiusieji nariai nutarė susi- rinkimus laikyti kas kiekvieną mėnesį; su kiekvieno sus. tarimų užrašais-protokolais.

Taippat nutarė, kad sugrįžus delegatams iš seimų — Pittsburg- h'o, atvir-laiškiais susaukti žy- mų susirinkimą, kuriame delega- cijos nariauose užiebtų veikimo intereso turėtų. Ir taippat visas žinias apie šiuos susirinkimus, kurių vadovurinių stovi, jos turi pateikti nariui p. J. Dray- nerui nuo Bostono pa- rašyti išrinktas dele- gatus į seimą, išduoti taipgi ir TMD. seime dalyvau- jantiems. Taipgi nutarta iš Bostono šios kuopos na- riams išduoti ant seimų ar tai kai- kurį seimą, delegatui arba savo no- rų norėtų dalyvauti TMD. sei- me, tai jiems ir duoti mandatus.

Padaryta keli seimui įnešimai kaip tai: įsteigti TMD. kilnojama knygyną, užlaikyti keliaujanti prolektorijų (jei pasirodytų nega- limu, tai turėtų nors apšvietos komisija prirengti prelekcijų ir jas ant knopų pareikalavimo siuntinėti), padidinti apšvietos komisiją iki 5 narių, leisti metinį arba pusmetinį almanachą, kuria- me turėtų tilpti žinių iš TMD. is- torijos, apie jos nuveiktuosius darbus, kokią reikšmę TMD. turi — taipgi tos pačios prelekcijos ir šiap įvairūs straipsniai, paliečian- tieji mūsų viešąjį kultūros gyve- nimą. Apart to, dar įnešta, kad seimas įvestų TMD. referendumą, ir kad TMD. bėgantiems reika- lams organu būtų išrinkta „Tėvy- nė.“ Bet del šių paskutinių dviejų kilo ginčai ir balsavimai — vieni balsavo už įnešimus, o kiti prieš.

kas atrodo tinkamesnio. Geras ir pageidaujamas organizacijoms tvarkytis referendumas, kaip de- mokratizmo įrankis. Galima dar- dyti rimtus išrokavimus, kad „Tė- vynė“ gal geriau pritiktų orga- nauti TMD., ne kaip kiti privati- niai leidžiami laikraščiai. Bet vis- gi keistokai išrodo iš pusės įne- šėjų, kad jie gindami savo įneši- mus argumentavo kaip ir pilni piktumo prieš asmenis tokios pat TMD. ir dar veiklius ir daug vei- kusius ir veikiančius narius. Kalbant apie referendumą nenu- rodinėjo referendumo kaip to- kio, bet su piktumu kalbėta apie „politiką“, „politikierius“ ir tt. Išrodo, kad jau TMD. tai tik pil- nutė kokių ten nešvarių „politi- kierių“ ir todėl apsigynimui nuo jų reikalingas referendumas. O čia juk mūsų gyvenime yra taip, kad kiekvienas iš mūsų, kuris vei- kiamo, esame lietuviškais „politi- kieriais“. Ir pagaliaus turėdami

ir referendumą, visgi žmonės ori- jentuosis rinkti tik tuos pačius as- menius-politikierius, kurie tinka- tokius darbus atlikti, kurie nori dirbti ir ką nuveikti. Ir čia as- meniška neapykanta neturi joki- os vertės.

Taipgi įnešėjai stovėdami už „Tėvynę“ ir baisiai naiviai ar- gumentavo. Girdi, „V. L.“ redak- toriaus žmonės nemylti ir delto neturi bendradarbių, niekas nera- šo, o kaip bus „Tėvynė“, tai visi rašys, nes jos redaktorių visi myli...“ Argi tai nenaivumas taip dalykus aiškinti? Juk čia tik as- meniška neapykanta! Juk reikia atminti, kad kaip „T.“ red. turi savo draugus ir ne draugus, taip „V. L.“ red. turi ne draugus ir draugus. O faktas visgi faktas, kad „V. L.“ 12 pusl. pilnai pripil- dyta bendradarbių originaliais (tankiausiai) raštais, kuomet „T.“ 8 pusl. prikimšta perspaus- dinamų raštų. Ir net tuomet, kuomet iš išdo skiriama kiek desėt- kai dol. apmokėjimui bendradar- biam. Keista...

Butrimas Krivaitis

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Susis. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Išdėninkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y. KOMITETO NARIAI: — Dr. A. Baevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y. PROGRAMOS KOMISIJA: — Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Seranton, Pa. J. Chmieliauskas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. J. O. Širvydas.

ŠELPKIME LIETUVĄ ATVI- RUTĖMIS!

Rinkimas „gyvų“ pinigų gėlbė- jimui nukentėjusių mūsų brolių nuo karės eina sava keliu visuose miestuose, miesteliuose ir kaime- liuose, kur tiktai mūsų broliai su- sieina į būrelį ir apie savo Tėvy- nės vargus prisimena. Bet yra dar ir kiti būdai Lietuvos šelpi- mo, kurie lengvai galima atlikti. Tarpe tų būdų yra vienas, apie kurį čionai mūsų vientaučius pri- mename.

Retas iš mūsų lietuvis ar lietu- vitė neveda korespondencijos; retas neparašo atvirutės-kitos į savo draugus, gimines ar pažįsta- mus. Kartais kitas per savaitę parašo bent kelias atvirutes. Tas atvirutes daugiausiai naudoja, jei- gu ne iš krasos nusipirkę, tai iš koki- štorelio pasirinkę korteles su maža ką reiškančiais, o kar- tais ir niekam doram netinkamais paveikslėliais, kurios taip jau kaštuoja. Tuom tarpu lygiai ge- rai galėtų žėdnas iš mūsų nusip- rirkti po tuziną-kitą gražių lietu- viškų atviručių, kurios savo pa- veikslėliais išreiškia gilius ir ma- lonius jausmus. Tokias atviru- tes niekas gavęs nemeta laukan po perskaitymui, bet pasilaiko il- giausiams metams savo albumuose, arba vartoja knygų puslapius pasizymėti, kai skaito.

Mes norėtume atkreipti mūsų visuomenės, o ypač draugų san- dariečių dėmą, į nesenai išleistas labai dailias atvirutes, kurias nu- piešė ir savo lėšomis išleido mūsų jaunas artistas, Antanas J. Dul- bis. Šitos atvirutės yra vienos iš dailiausių, kokios buvo iš po jo pieštuko kada-nors išėjo, ir kiek- vienam lietuviui jas malonu į rankas paimti. Tos atvirutės nes- enai jau buvo pagarsintos dau-

gelyje mūsų laikraščių, ir skaity- tojai jas galėjo matyti. Vienok jos dar nėra tinkamai platinamos. O jos reiktų platinti, jau netik delto, kad dailaus darbo, bet ir delto, kad nuo jųjų pelną artistas skiria Sušelpimui Nukentėjusios Lietuvos.

„Vienybė Lietuvninkų“ No. 16 buvo atspausdintas tų atviručių paveikslėlis, taipgi ir paties arti- sto p. Dulbio pranešimas, ko- kioomis išlygomis jos platinamos. Dvi atvirutės už 5 centus, o tu- zinas už kvoterį, — tai visai pi- gus daiktas, iš atžvilgio, kad at- virutės tikrai artistiška padar- ytos. O kas svarbiausia, kad visos atviručių pelnas yra skiria- mas šelpimui nukentėjusių.

Mums gerb. artistas rašo, kad jei kas norėtų tų atviručių di- delį, koloruotą paveikslą turėti pasikabinimui ant sienos, lai ar- tistui duoda užsakymą, o jisai ža- da tokių paveikslų atspausdinti, kurių vienas lėšuosias bene 75c. Tai būtų paveikslas, kuris žėdną stubą turėtų papuošti.

Sandaros kuopos, kurios norė- tu užsiimti tų atviručių praplati- nimu, lai rašo pas artistą, o jisai nusius vieną del pasiūžėjimo. Artisto adresas: A. J. DULBIS, 43 Holly Str., Flushing, N. Y. P. S. Meldžiame kitus laikraš- čius perspausdinti šį raštėlį.

ANT SANDAROS LAUKO. Chicago, Ill. Gerbiamieji: — Su šituo laišku pasiunčiu čekį ant \$8-00 ir surašą narių naujos Sandaros kuopos, kuri čionai dabar susitvėrė. Užsimokėjo po dolarių šie 8 nariai: F. K. Strzynecki, A. B. Žemaitis, St. Beinorius, Pov. Mažutis, A. J. Bieržinskis, Vac. Bieržinskis, Pr. Kibortas ir Ona Bieržinskienė.

Toliau Chicagoje ir apielinkė- se susitvers ir daugiau kuopų. Lieka su tikrai gilia pagarba, Pranas Kibortas.

Tamstų naujai kuopai Sandaro- je iš cilės pripuola Nr. 26. J. O. Širvydas.

Pittston, Pa. Gerbiamasis Tam- sta: — Šiuomi pranešu, kad per M. Šalčiaus prakalbas 21 d. gegu- žio Pittstone, Pa., susitvėrė nauja ALTS. kuopa iš 9 narių. Įsirašė šie: Jurgis Kazakevičius, Tamas Paukštis, Jonas Šalčius, Juozas Krušauskas, Jonas Steimokaitis, Rudolf Bodrif, Antanas Galinskas (šie visi užsimokėjo už metus), Kazys Karsokas, Anasta- zia Karsokienė (šie užsimokėjo už pusę metų); čionai prisiučėiu \$4.80.

Valdyba išrinkta: Pirmininku K. Karsokas, Išdėninku J. Ka- zakevičius, Sekretorium A. Galin- skas.

Su visokiais reikalais kreipties: A. Galinskas, 123 E. Main Str., Pittston, Pa.

Su pagarba, A. Galinskas.

Tamstų kuopos numeris Sanda- roje bus 27-tas. J. O. Širvydas.

So. Omaha, Nebr. Pas gerb. V. Sabaliauską stuboje tapo sutver- ta ALTS. kuopa iš 9 narių. Sekan- ties nariai užsimokėjo mokes- tis: Jurgis Biliunas 45c., Pr. Bili- unas 45c., Vin. Sabaliauskas 15c., Apolonia Sabaliauskienė 15c., Ona Žiauniėnė 45c., Ona Žalpie- nė 10c., Ant Rukšis 5c., Al. Žal- pis 10c., Katrina Junevičienė 10 c. Valdyba išrinkta iš sekančių asmenų: Pirmininku Jur. Biliu- nas, Raštininku Pr. Biliunas, Ka- sierium Ona Žalpienė, organizato- rium A. Žalpis.

Gerbiamoji Valdyba, malonėsi- te paskirti So. Omaha kuopai

numerį. Rašt. Pr. Biliunas.

Tamstų gerbiamai kuopai nu- meris Sandaroje pareis 28-tas. J. O. Širvydas. ALTS. Fin. Sekr.

Boston, Mass. Gegužio 26 d. įvyko ALTS. kuopos susirinki- mas. Buvo perstatyti ir priim- ti tris nauji nariai: M. Matukas, O. Tuinilienė ir J. Tuinila.

Po raportų įvairių komisijų iš veikimo prieita ir prie klausimo apie seimą. Taipgi nutarta na- rium p. Dragašiumi (jam apsiėmu- tuoti mandatus ALTS. seiman. Apart jo dar išrinktas p. Rimka. Tie tai turės seime atstovauti Bo- stono sandariečius.

Seimui padaryti šie įnešimai: kad ALTS. paliktų vidurinės srio- vės visuomeninė kulturiškai-poli- tiška organizacija, priimdama programon p. Rimkos pagamintą užbražą demokratijos principų ir Nauj. Angl. apskrįcio jau priim- ta. Del apdirbimo programo, ži- noma, galima taisyti, tvarkyti t. y. suredegoti kaip geriausiai, bet, kad pasiliktu tie patys pamat- iniai demokratiškai-politiški principai. Taipgi atsizvelgiant į porą D-ro Šliupo pastabų, ku- rias jis daro ir seime paaiškina. Taipgi padarytas įnešimas, kad seimas apsvarstytu ALTS. išėmi- mą čarterio. Matant tiek netakti- ngą ALTS. priešų, iš tiesų gali- ma tikėtis sulaukti ir „juodošiz- mo“ — sunku pasitikėti, dar, kad mūsų viešasis gyvenimas bu- tų apsišvarinęs nuo „išdavėjys- čių“, kurios trumpoj praityje pasitaikydavo. Butrimas Krivaitis

IŽDO APYSKAITA. Inplaukimai Balandžio-Gegužio. Brooklynu Taut. Klubas \$12.10. Cleveland, Ohio, 18 kp. 6.75. New Haven, Conn. 10 kp. 2.65. Waterbury, Conn. 11 kp. 4.75. So. Omaha, Neb. 28 kp. 2.00. Lawrence, Mass. 12 kp. 1.30. Clinton, Ind. 22 kp. .50. Chicago, Ill., 26 kp. 8.00. Pittston, Pa., 27 kp. 4.80. Baltimore, Md., 5 kp. 2.90. Bridgeport, Conn., 15 kp. 1.50. Haverhill, Mass. 20 kp. 3.35. Worcester, Mass., 16 kp. .50. Lewiston, Me., 23 kp. .65. Rochester, N. Y., 21 kp. 2.70. Worcester, Mass., 16 kp. 1.05.

Viso per Balandį-Gegužį \$55.50. Buvo Kovo atskaitoje 107.85. Viso inplaukė išdan \$163.35. J. O. Širvydas, ALTS. Fin. Sekr.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ. Gerb. „V. L.“ redakcija: — Meldžiui vietos šioms mano ke- lioms eilutėms, Kasžin kokis po- nas po korespondencija iš Harri- son, N. J. (N21) pasidėjo mano pseudonimą „Dainų mylėtojas“, kurį aš jau nuo 7—8 metų varto- ju. Aš protestuoju prieš tai, ir prašau, kad mano slapyvardį kol aš gyvas niekas nevertotų, o juk galima daug slapyvardžių suras- ti. Dainų Mylėtojas.

Redak. prierasas. Užtikriname tamistą, kad nei mes, nei mūsų korespondentas iš Harrison, N. J. tyčia Jūsų pseudonimą nevar- toja. Pagaliaus negalite net nei protestuoti, nes tokie pseudoni- mai kaip: „Ten buvęs“, „Kores- pondentas“, „Viską matęs“, „Dai- nų Mylėtojas“ etc. vartojami vi- sokių korespondentų. Kas gi gali visuomet atsiminti visus kores- pondentų pseudonimus. Taigi Ju- sų protestas nevisiškai vietoje.

2,171 901 3,072 599

J. Žemantauskas, TMD. Sekretorius.

mų, knygynų, mokymosi dirvos visai apleistos — nei vieni nieko gero nėra niekur nuveikę.

3. Visur mėgstama paskalos, intrigos, liežuviai..

Visose kolonijose pastebėta, tarsi, įsisenėjusi tarpe lietuvių paskalų, liežuvių ir intrigų kalbos. Kur tik nuvažiuosi, tai pirmesnieji kolonijos žmonės, „veikėjai“ tuojaus klausinėja ir pasakoja apie privačius mūsų srovių vadovų pasielgimus, kaip socialistų vadovai tarpu savęs gyvena, kaip pavydi, vienas kitam vadovystės, kaip išnaudoja savo draugus socialistus, kaip tautiečių vadovai vaidinasi tarpe savės ir „biznius“ daro ir visus už „nosies vadžioti“ nori, kaip katalikų švietiškieji gerinasi kunigams ir „biznius“ daro ir kokios yra naujienos apie kunigus ir gspadinės, girtuokliavimą, kortas.. Ir dauguma tų paskalų ir liežuvių apie visus neturi nei dešimtos dalies teisybės, bet ant jų remiamasi sprendimuose apie žmones, kaip ant kokio švento dalyko!

Labiausiai kas įstabu, tai prikišinėjimas mūsų „vadovams“ — noras daryti „bizni“ iš savo veikimo mūsų žmonių tarpe. Prikišinėjimas, kad ana, toks ir toks kalbėtojas, ten tiek ir tiek paėmė

nulupo „žmones..“ Ir kas tuos prikišiojimus daro, tai labiausiai tie žmonės, kurie patys išnaudoja, lupa kitus: saliuinkai, krautuvnikai arba ir darbininkai, kurie uždirba \$20 arba \$30 į savaitę. Jie, mat, norėtų, kad mūsų „inteligentai“ veiktų viešai, nieko neimtų niekur ir dvaisia šventa maitytųsi..

Intrigų darymas apsiroisčia tame, kad viena srovė „sugadina“ kitos darbą. Labiausiai pasižymi kunigai ir jų klapčiai Jeigu kur rengiama tautiečių ar socialistų prakalbos — tai ir jie intaiso tą pat dieną ką nors pobažnyti — je salėje, kad žmones užlaikyti pas save, nors kitos srovės butu ir nekalčiausias dalykas. Jie, mat, šventai laikosi principo „ko pats negali, tai ir kitam neleisk“ — jie negali, ar tingi mūsų žmones plačiau šviesti-supazinti su savo šalies istorija, literatūra ir kitiems to neduoda. Čia, tai Cicero žodžiais reiktų užklausti jų žmonių akyse: Ar ilgai dar Jūs, Katilinos, drumsite mūsų civilį gyvenimą? Tečiaus jų visai nebaisu butų, kad tik mūsų „liberalai“ nesnaustų... Reiktų nieko neklausant ir nežiurint rengti lietuvių švietimo vakarus, nors ir pamaži varantisi ir galų gale žmonės betgi priprastų..

Tiek tuo tarpu!

Jeigu neturi, o nori turėti — ir nepažįsti, o nori apsupažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk mūsų knygynne puikios didelės knygos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (Gužučio).
KAINA 50c.

Ši knygina tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. Vargdieniai parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekanti aprašymai:

1. — *Rugiapūtė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio;
2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešias Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;
3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atlaidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, kiti gi apgaudinėti ir tt.;
4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikaičio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;
5. — *Dvaro Plotai*; 6). — *Daktaras Kairevičius*;
- 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausias rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.
- 8). — *Ubagai ir jų Puotai*; 9). — *Dvarponių Darbai iš baudžiavos laiku*; 10). — *Kazirnikai*; 11). — *Loterija*.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią knygą ir padabink ją savo knygynėli.

Piningus siųskite „Money Order“iu ir tt.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

120 Grand Str.,

BROOKLYN, N. Y.

** KNINGŲ SKAITYMO MYLĖTOJAMS **

GRANATŲ PAVESYJE

Tai yra rankius gražių apysakaičių-pasakų, parašytų garsaus pasaulio rašytojo OSKAR WILDE, kurias puikiai išvertė KAZYS PUIDA.

Knygina susideda iš suvirš pusantro šimto puslapių, stambi-stipri popiera, aiški-stambi spauda. Niekad taip netiks šita knyga — „Granatų Pavėsyje“ perskaityt, kaip dabar, vasaros laiku, nedėdieniais, išvažiavus į parkus alksnynų pavėsyje.

Prekė vos tik 40 centų

Reikalaukite

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“

REDAKCIJOJE

SUVA SURADO SAVO PONA TRANŠĖJOSE.

Londono laikraestyje „Daily Mirror“ tulas W. L. McAlpin trumpai aprašo apie vieną protingą šunį Francuzijos karės lauke.

Kiek laiko atgal, — rašo W. L. McAlpin, — eidamas palei Viktoro Hugo's bulvarą mieste Troyes, tapau labai nustebintas, pamatęs paprastą kaimo moteriškę (ji, kaip paskiau sužinojau, vadinosi Mme. Petitjean), kuri, nusišliejusi ant savo vežimuko, verkė su tokiu susijudimumu, lyg tartum iš gailėsio butų plyšusi jai širdis. Jos rankose matėsi gan gražios išvaizdos negyvas šuniukas, kurį pervaziavo neatsargus šoferis.

Praeiviai gailestingai žiūrėjo į tą susigriaudinusią prastą moteriškę, o tuli stengėsi ją pagosti ir nuraminti, bet ji vienok nenustojė ašaroti ir vis glostė tą negyvą šuniuką. Verkdama moteriškė pasakojo jiems, kad jie negali net suprasti, kaip daug dėl jos reikiška tas praradimas numylėto šuniuko.

„Kiekvieną naktį, — pasakojo ji, — kuomet aš vežiau savo daržoves iš Cresantignes į Troyes ant turgavietės, Medor lydėjo ir saugojo mane kaip ištikimiausias sargas. Pereitą mėnesį jis keletą dienų išbuvo pradingęs, o kadangi jis pirmiaus niekad neprasišalindavo nuo manęs, tai aš maniau, kad jis yra jau žuvęs arba kas nors jį pavogė. Tečiaus vieną naktį išbudino mane iš miego gerai man pažįstamas lojimas palei duris. Pašokusi iš lovos, aš pasiskubinau atidaryti duris — tai buvo mano Medor, bet jau sunku buvo pažinti jį. — Visas buvo purvinas, nudulkėjęs, susivėjęs, — tuoj galima buvo pastebėti, jog jis yra pribuvęs iš tolimo sklonėnės.

„Kada aš, paėmusi jį ant rankų, pradėjau glostyti bei glamonėti, tuoj pastebėjau po jo kaklininku laiškinką, kurį buvo padėjęs mano sunus-kareivis, kuris dabar randasi karės lauke palei Bois Lepreire. Tame laiške sunus labai jausmingai pasakojo, kaip jis buvo nustebintas ir sujudintas, kuomet pamatė pribuvusį pas jį į tranšėjas Medorą, ir kaip jis, lyg mažas vaikas, verkė, kada paėmė jį į savo rankas. — Šuva, netekęs savo pono bei užtartytojo, pasiryžo bėgti jo įeškoti; — sunku, tečiaus, įsivaizdinti, kaip jis surado jį...“

(Iš „Our Dumb Animals.“)

J. Gedminas.

SIS-TAS.

Sunkūs vagonai.

Dabar gelžkelių kompanijos stato ne tik tai didelius garvežius, bet vis didesnius ir sunkesnius ir sunkesnius vagonus. Taip, neseniai Pensylvanijos gelžkelis padirbdino keletą vagonų dėl anglies pervežimo. Tie vagonai tušti budami sveria daugiau nei 6,000 pudų, o anglis į juos prikrauja apie 5,000 pudų. Čia prisimena vagonai pirmo gelžkelių išradėjo Stevensonso, kurie pridėjus prie šių vagonų išrodo kaip po menka žaislelė. Reikia pastebėti ir tas, kad kuomet padirbinami sunkesni garvežiai ir vagonai, tai reikalingas ir drutesnis kelias. O kuomet kelias drutas, vagonai ir garvežiai dideli, tai ant gelžkelių ir nelaimių mažiau atsitinka. Ir užties, pastaraisiais metais nebuvo tiek daug nelaimių ant gelžkelių, kiek jų budavo pirmiaus.

P. D. USPENSKI.

OKULTISKAS PASIKALBĖJIMAS

Sutrumpintas P. N. vertimas.

(TASA).

žinoti, kas gera ir bloga. Tai netiesa ir tai delto, kad buvo kaip dievai ir žinojo, kas gera ir kas bloga. Del mūsų tas buvo labai nesmagu ir baisu.

Nutilo velnias, tartum jam buvo sunku kalbėti.

— Reikia 'ar tai pasakyti, — kalbėjo velnias, — kad ne tik vienodu Adomas su Jieva buvo ant žemės. Ant žemės apart jų dar buvo kiti žmonės, gyvulių aini. Bet apie šituos kitus žmones, gyvulių ainius, jūsų knygoje nieko nepasakyta. Tie kiti žmonės buvo pilnai mūsų valdžioje ir niekur negalėjo nueiti. Mes labai norėjome, nežiurint į nieką, pavergti Adomą su Jieva. Jų gyvenimas nedavė mums ramumo. Mes niekuom negalėjome būti ištikini. Supranti! Buvo toks išpuodis, rodos jie kiekviename momente galėjo priversti visą pasaulį išnykti iš mūsų akių. Ir jie kalbėjo, kad nieko nėra, kad viskas tik tai sapnas ir kad galima pabusti ir nieko aplinkui nebūs.

Velnias nustojė savo atvirumo, matomai jis bijojosi kalbėti.

Tuom tarpu žiurėdamas aš į jį supratau, kad jo prigimtis tai bailė.

— Yra žodžiai, kuriuos sunku ištarti, — tarė velnias ir pažiūrėjo į mane tokiomis akimis, kaip kad sumuštas šuo žiuri. — Bet tai vis vien, kad jau pradėjau kalbėti, pasakysiu ir daugiau.

Mes velniai nutarėme kovoti. Mūsų užduotis yra tame, kad iš galvų tų dviejų žmonių pašalinti fantazijas ir pertikrinti juos, kad pasaulis tikrai yra, kad gyvenimas tai ne žaislė, o serijoziškas dalykas ir net sunkus dalykas, ir kad geras ir blogas — tai tokie supratimai, kuriuose nėra nieko pastovaus. Tas tai ir reikštų išvijimą iš rojaus.

Tas rojus mus labai piktino. Tai vis buvo jų pasikalbėjimai apie Dievą, tai visą laiką meilė, pasibučiavimai. Ne! Tai buvo nepakenčiama!

— Delko gi jums tas taip nepatiko? — paklausiau.

— Tu, suprantama, nesupranti. Jiedu kalbėjo, kad jų svarbiausia spēka — tai jų meilė, jų meilė kokia tai magija, per kurią jie gali atgimdyti *Augščiausiąjį* ir atgauti nustotąją šviesą. Aš visiškai to nesuprantu. Tik tu pamislyk ar galėjome mes daleisti tokią pagedusią filosofiją? Užtekdamo jau to fakto, kad jie kartais išnykdavo iš mūsų akių. Supranti, — juos apimdavo koks tai ružavas šviesus debesy ir jie budavo mums nematomi. Nors tas mus labai piktino, bet mes nieko prieš tai negalėdavome padaryti. Apart to mums labai nepatikdavo jų drabužiai; juk tu supranti, kokis buvo Adomo ir Jievos drabužis, prieš jų nuodėmės papildymą. Mes tai skaitėme, kad tai yra didelė gėda, negražu. Materija juk reikalinga paguodonės ir priedangos. O juodu net nepripažino materijos, o tik gerėjosi kokia ten nesuprantama *grožybe*.

Velnias nežinia delko tai patėsdamas ištare paskutinį žodį.

— Mes juos visai stipriai stengėmės intinkinti, kad kuns ištikro negražus, gėdlyvas, ir kad geriau kuną nors kuomet pridengti, bet jie ir klausyti apie tai nenorėjo.

Daėjo iki to, kad jų pavyzdys pradėjo laryti blogą išpuodį ir ant kitų žmonių, gyvulių ainių, kurie ir pradėjo pasekti.

O buvo tiktai vienas budas pergalėti Adomą ir Jieva, tai įvesti jų gyvenimą kančias ir priversti juos patikėti į materijos tikrėnybę.

Bet kaip? Mes ilgai mastėme. Ant galo vienas iš mūsų velnių atkreipė atidą į gyvulių ainius. Gyvulių ainių visas gyvenimas susideda vien tik iš nesmagumų ir iš noro prasišalinti nuo tų nesmagumų, padirbant kuodaugiausiai tų nesmagumų kitiems. Jie niekad neabejodavo apie materialiskumą, arba tikrumą pasaulio ir daiktų (TOLIAUS BUS).

UŽ TĖVYNĘ

(TASA).

— Darei pasikėsinimą ant mūsų urėdninko, metei bombą jam važiuojant Rozalimo vieškeliu?

— Niekados to nedariau!

— Reiškia tamista to vis neprispazįsti? To nedarei? — kasydamas galvą teisėjas baigė klausinėjės.

— To viso nei sapnyje nesapnavau, bet nežinau, kokie juodašimčiai bandė mane įskusti! — rusčiai baigė Šliogeris.

— Jūs šnipai tyrinėtojai jo bylos, meldžiu paaiškinti, ką apie tai žinote? — paklausė teisėjas į antrą pus musikreipės.

— Jūsų didinybė, mažiausio dalykėlio iš jo negalėjome išgauti. Kò jam nedarėme: ir rykštėms kirtome ir padus deginome, bet jis vieną žodį įsikando: „nieko nežinau“ ir „nieko nežinau,“ galbut, kad jis nieko ir nežino; atrodo rimtas ir doras žmogus.

— Reikia jį paleisti, lai velkasi namon.

Teisėjai prirokavo, pasirokavo ir išrado jį nekaltu. Policistas priešęs nuėmė, nuo rankų retežius ir tarė:

— Keliauk sau sveikas.

Šliogeris rankas pasigraibė, ant kurių vietų buvo uždėti retežiai ir lyg sustingęs, nerangiai priešėjo prie Gėnės, padavė jai ranką, pabučiavo savo tėvelius, kurie priešais pasitiko jį. Pasimeilavę visi keturi pro duris išėjo lauk.

Teismo name kilo betvarkė. Kaimiečiai balsu, rusčiai pradėjo kalbėti:

— Mes nelaimingi darbo žmonės! — kokią valdžią turime. Kokia čia tvarka? Kokis surėdymas? Kur tiesa? Kas ją į kišenių susidėjo? Kas tai matė žmogų per čielus metus kalėjime visai pkaninti, o atradus nekaltu nusišypsoti ir paleisti. Keliauk be spēkų, nukankintas... Dar ir dėkui jiems pasakyk už ką tave paleido. Prakeikti liuciferiai! Visų galvas ant baslių pamaustyti ir po visum! Pusė metų pralinko, kaip mano Silvestruką pakorė, tokį talentuotą, gabų vyrą, o Antanukas kalėjime ingrustas, vysta pačiose žydėjimo dienose. Moteris iš to ir ligą gavo, pas daktarus važinėja, važinėja ir Dievas žino ar pagis... Karščiaivosi augštas padžiuvęs mило sermėgis.

— Aš praeitais metais, taip rudenio p visur pinigus išbaigiau, kad vos tris kapeikos pas bobą pasiliko ir lyg tyčia pasitaike mokesčius mokėti. Pinigų nėra. Ką daryti? Bėgu pas vieną, pas antrą ir trečią kaimyną pasiskolinti, jie taip pat nusiskundė, kad neturi; ant galo, prakeikti emė paskutinę karvelę ir išvedė. Visą žiemą be pieno vargome, — parėmė antras šalyje sėlėdamas.

— Jūs tylekite! Mat išvertė akis, žiūrėk dar sukiš dar sukiš kalėjiman, — pastebėjo bailus kaimietis.

— Visus po šimts velnių ištaškyčiau, nes taip esu inpykęs — atsiliepė pirmasis.

— To jie ir teverti, — parėmė iš toliaus kas.

Per didelį vargą vos, vos tvarkos vedėjas numalšino įmirtusius kaimiečius.

Oliesius ant laisvės išėjęs dairosi į visas puses, nežino nei kur pradėti eiti.

— Kur gi dabar keliausime? — paklausė tėvų.

— Eisime, vaikeli, į arbatinę, atsikvėpti. Išgersime po stiklą arbatos, užkasime rukytos silkės, kad tik tu gyvas išlikai — kalbėjo tėvas Šliogeris.

— Einame, — atsiliepė visi.

— Dabar esu lyg ant kito svieto tas baisynebes praleidus, — pridurė senė Šliogerienė.

Nuėję į arbatinę, pasiėmė sau atskirą kambarį, užsidarė ir pradėjo gerti arbatą.

Oliesius sėdėjo šale Gėnės, o tėvai priešais juos.

— Ačiu Dievui, metus kaip vieną dieną už geležinių grotų išstupėjau. Bet viskas gerai, kad tik tėvelius gyvus atradau, ir brangioji Gėnė manęs neužmiršo.

Ar nežmiršai? — Gėnei už rankos paėmęs Olesius užklausk.

— Kas gali tave užmiršti? — nedrąsiai atsiliepė Gėnė.

(TOLIAUS BUS).

LAIMINGŲJŲ BALIUS

Kuomet Omaras, jaunas šalies valdovas, tapo mirtinai sužeistas medžioklėje ant šernų, ir kuomet artinosi jo mirties momentas, tuo met jis su didele meile žiūrėjo į savo gražią ir jį mylinčią pačią Zobeidą, kuri graudžiai ašarojo prie jo lovos.

— Mano mylimoji, — ant galo tarė valdovas surinkęs visas savo spėkas. — Štai mano paskutinis noras, paskutinis paliepimas: kuomet aš numirsiu, tai tu pasi- stengk pergalėti savo nuliudimą ir surengk iškilmingą balių delei sunų amžinojo Bagdado. Bet aš noriu, kad laike to balius nebutų nuliudimo, o viešpatautų tikrai linksmybė. Delto, tai tie, kurie kvies į tą balių, tegul sekančiai kviečia: „Kieno širdis prislėgta nuliudimu, tas tegul neateina į tą balių. Balius rengiamas tikrai del linksmybės. Tikrai linksmiams atsivers kalifo palociaus durys.“ Ir kuomet svečiai susirinkę, mieloji, tai ir tu buk tarp jų laiminga ir linksma.

Omaras numirė. Zobeida, jo žmona, paklausė jo paskutinės va lios ir išpildė, ką jis paliepė. Ji išsiuntinėjo kvieslius ir liepė kvie sti visus žmones į puikiai priru- oštą balių. Buvo staleliai apstatyti gardžiaisiais valgiais, indai pripildyti brangiais gėrimais, o palociai išpuošti įvairiomis puikiomis gėlėmis. Auksinės vazos buvo pripildytos įvairiais fruktais, o iš sidabrinų kodilyčių kvėpėjo gardžiausias kvapsnyis ir įvairiausios šviesos degė visuose kampuose.

Bet keista: niekas neatėjo per atdaras palociaus duris, nei vie- nas svečias nepasirodė puikiai už taisytame palociuje, niekas nenorėjo imti dalyvumo tame baliuje, nors tukstančiai buvo kviečiami. Tuomet Zobeida suprato reikš- mę paskutinio Omaro paliepimo, ir iš jos gražių akių pradėjo riedėti karčios ašaros.

(Iš vokiško).

Jonukas.

A.L.T.S. REIKALAI

DENTEO VALDYBOS ADRESAI: —
Susinėš. Sekretorius — St. Mockus,
194 Athens St., So. Boston, Mass.

ANEKDOTAS APIE „TAUTIŠ-
KĄ“ BAŽNYČIA.

Keletas savaičių atgal, šitame pat skryjuje, prie vienos korespondencijos mes dėjome priera- šą, kuriame mes plačiai ir stam- biai pabrėžėme, jogei Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara jokios reikšmės nepriduoda judėjimui neprigulmingųjų katalikų, kurie stengiasi prikergti sau skamban- tį vardą — „tautiškiosios bažny- čios.“ Musų programe yra aiš- kiai pasakyta, jogei mes gerbia- me tikėjimą kiekvieną, bet nei vienam neduodame tokios pirmenybės, kuris būtų pavadintas „tau- tišku tikėjimu“ arba „tautiška- ja bažnyčia.“ Historija parodo, jogei įsteigiant „tautiškąją baž- nyčią,“ įvyksta dideli persekio- jimai žmonių, kurie kitonišką ti- kėjimą išpažįsta. Ganėtinai rus- sus pavyzdys buvo iš Rusijos, ku- ri priėmusi pravoslavių už „val- stijinį tikėjimą,“ per šimtus me- tų palaikė didelius religiskus persekiojimus.

Musų tas pastebėjimas atnešė gerus vaisius. Daugelis musų draugų sandariečių, tų tarpe net p. Rimka, kurie „nezaležnin- kams“ prijautė, vėliaus gerokai atšalo. Ir labai gerai padarė

Mes atkartojame tą, ką seniaus rašėme, kad mums, politikos žvil- gsniu žiūrint, nėra didesnio non- senso, kaip pripažinimas kokios nors „tautiškos bažnyčios.“ Te- čiausias „nezaležnieji“ kunigai, nors netiesioginiai, vienok ima ir traukia lietuvių tautiškai-po- litiškąjį judėjimą į savo turga- vietę. Delei šito A. L. T. S. Cen- tro Valdyba, per savo sekreto- rių p. St. Mockų, apturėjo se- kantį atsiliepimą nuo vieno mu- sų stambiaus veikėjo:

„Gerbiamas Tamista: Gal ta- mista skaitėte periteame num. „Keleivio,“ kad „kun. Mickevi- čius“ rengia suvažiavimą ant 17 birželio musų mieste (Lawrence, Mass.) visų neprigulmingųjų lie- tuvių parapijų įsteigti jam nau- dingą „Sinodą“ ir išrinkti „vy- skupą.“ Vieton Neprigulmingos lietuvių bažnyčios, jis vadina „tautiška bažnyčia.“ Kaslink to- kios bažnyčios, tai lietuviui nie- kad neturėjo tam tikslui Seimo ir niekad tokios „tautiškos baž- nyčios“ neįsteigė. Todėl visokie aferistai, norėdami arčiau pris- plakti prie žmonių, patįs sava- liskai panaudoja vardą „tau- tiškos bažnyčios.“ Tautininkai prieš tai turi užprotestuoti ir ta- mista, kaipo ALTS. sekretorius, turėtumėt pagaminti protestą priešais vartojimą vardo „tau- tiškiosios bažnyčios.“

Tegul sau religiški aferistai vartoja Neprigulmingos Lietuvių Bažnyčios vardą. Jeigu jūs tą padarysite, tai daugumas lietu- vių pražiūrės ir pradės suprasti skirtumą, o bemoksliams kuni- gužiams (ir tankiai girtuokliams) užbėgtų kelį. — Su pa- garba N. N.“

Apie šitą savu keliu eina kriv- lė per ALTS. Centro Valdy- bą, o čionai mes pasiskubiname visuomenę perspėti, kad kun. Mickevičiaus „suvažiavimas,“ „sinodas“ ir „tautiškoji bažny- čia“ ne tik neturi jokio užgyri- mo nuo organizuotų Amerikos lietuvių tautininkų, bet ir tasis „nezaležnikų“ pasivadavimas lie- tuvių „tautiškąja bažnyčia“ iš musų pusės yra įžvelgiamas, kai- po visai netikusis aferas.

J. O. Širvydas.

KUR TURĖS ATSBUTI MUSŲ
SEIMAS?

Pora-trejetas mėnesių belieka iki busiančiam ALTS. seimui, ir delei šito jau reikia dabar pra- dėti rupintis. Kaip mums žino- ma, dabar užimantis ALTS. pre- zidento vieta, p. R. Adžgauskas, jau pradėjo žingsnius nuskyri- mui komisijos, kuri turės iš an- kšto ir į laiką sutaisyti busian- čiam seimui programą, taipgi kai- kuriais svarbiais politiškas rezolu- cijas. Bet mums šiuo tarpu eina- si apie seimo vieta, ir delto apie tai reikia jau pradėti iš anksto kalbėti.

Musų broliai sandariečiai žino, jogei periteame seime tapo nu- žymėta Chicago, kaipo busiančiam seimui vieta; po šitam miestui kandidatu buvo Waterburis. Pa- staruoju laiku, kaip teko mums, privatiškuose susitikimuose, gir- dėti iš Centro Valdybos narių ir šiaip jau įžymesnių veikėjų, pasirodo, jogei Chicago, kaipo seimo vietai, mažai kas pritaria. Yra nurodoma sekančios priežas- tīs: 1) Chicago labai toli nuo ry- tinių valstijų, ir šiais sunkiais laikais ne tik mažai kas iš dele- gatų, bet vargiai bent vienas ir Centro Valdybos narių tenai nu- važiuoti; 2) Vakarinės valstijos ir pati Chicago šiuo metu labai mažai parodė politiško gyvumo (išskyrus musų buvusį presiden- tą, p. F. Kibortą bei nenuoalsų

veikėją prie „Lietuvos,“ p. B. K. Balutį); rengiant Chicagoje seimą labai mažai delegatų iš viso suvažiuoti ir musų seimas galėtų buti visiškias fiaseo; todėl seimas, bent šįmet, reiktų per- kelti į Rytus; 3) perkeltiant iš Chicago, pagal seimo nutari- mo, pareitų į Waterburį, bet šiais politiško judėjimo metais, reikia seimui laikyti didžiuosiu- se miestuose, kur yra spauda in- tekminga ant Washingtono ir Europos sostapiių, ir kur turės buti užrekorduotas musų seimas, jo nutarimai ir rezoliucijos.

Iš šitų atžvilgių, yra nuomo- nės, kad šįmet seimas reiktų per- kelti į New Yorką. Kadangi tai darant, prisieitų sulaužyti per- eito seimo nutarimą, todėl šitą gali padaryti tikrai didžiumos kuopų pritarimas arba kuopų referendumas. Mes į šitą atkreipia- me rimtą musų kuopų atidžią. Jeigu kuri kuopa paims tokiam referendumui iniciativą ir ras pritarimą, tai gali but, kad Cen- tro Valdybai ir prisieis tą klau- simą kuopų nubalsavimui palei- sti.

J. O. Širvydas.

PRIE ALTS. 1-os KP. VAKA-
RIENĖS.

Gerbiančioji Amerikos Lietu- vių Tautinės Sandaros 1 kuopa! Širdingai ačiu už jus vakarie- nę, kuri manyje padarė labai di- delį įspūdį; aš gavau pažintį, kas tai yra lietuviai, ir ką jie gali nuveikti; aš maniau, kad lietu- viai tikrai su kalba veikia, o dar- bo jokio nuveikti negali. Bet da- bar pamaciau ir pažinau, kas tai yra lietuviai.

Darbas jusų veikiamas sekasi gana gerai, taip, kad trumpu lai- ku ir kiti darbai pasiseks. Ir ti- kiui, kad Tautiečiai, su laiku, bus pirmoji srovė del lietuvių ir del Lietuvos. Labai malonu buvo matyti tą skaitlingą atsi- lankymą musų inteligentijos, ku- ri per savo prakalbas sukėlė ma- nyje didelius jausmus, kuriais aš atsigerėt negalėjan. Man davė susipažinti su augštesnės klasės vyrais, per kuriuos apturėjau naudą ne vien del savęs, bet ir labai Lietuvos.

Vakaras buvo taip puikus, ko- kio aš dar savo gyvenime nebu- vau matęs. Esu buvęs tarpe daug-daug augštesnės kilmės vy- rų svetimtaučių, bet nesu taip linksmai ir meiliai perleides lai- ką, kad mažai buvo pagarsinta laikraščiuose; taip kad daug jau nimo liko neatsilankę. Gailėtina! Linkiu viso labo, ir toliaus jums laimingai darbuotis.

Su pagarba
Buivydas.

Bridgeport, Conn.

ALTS. KRASOS DEŽUTĖ.

Rockfordo kopai: — Tamtų raštelis — protestas prieš kun. Maliausko „konferenciją“ — pa- lieka suredaguoti, ir bus kitan numerin indėta. Dabar mažai mums beliko vietos. Malonu, kad atkreipiate domą ant tokių da- lykų.

ANT SANDAROS LAUKO.

Montello, Mass. — Gegužio 20 d. čionai buvo parengtos tauti- ninkų prakalbos. Kalbėjo: J. Ba- niulis ir J. Strimaitis iš So. Bos- stono. Pirmiausiai iš programo kalbėjo J. Baniulis. TMD. kal- bėtojas nušvietė tos organizaci- jos stovį ir ragino buti nariais tos draugijos, kurios kuopos čio- nai dar nėra. Kalbėtojas nors neilgai aiškino, bet savo kalbo- je gražiai nušvietė TMD. užda- vinius.

Vėliaus kalbėjo J. Strimaitis — ALTSandari. Gana plačiai aiškino Sandaros principus, po- draug priežastį susivėrimo. Kal- bėtojas aiškino gana nuosekliai ir ragino vietos sandariečius sparciaus veikti. Po prakalbų socialistai prašė balso; kalbėto- jas sutiko atsakyti rimtiesiu klausimams, bet iš socialistų pu- sės pasirodė ne klausimai, tik užmetinėjimai; todėl to vakaro pirmininkas uždarė susirinkimą.

Marytė.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Sekretorius. — P. Norkus,
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

APIE TMD. KNYGŲ DALINI-
MĄ NARIAMS.

Pirmiaus taip budavo, kaip kuomet išeidavo kokia nors nau- ja knyga, naujas leidinys, tai TMDdraugijos sekretorius išsiunti- nėdavo kuopoms tiek egzemplio- rių, kiek budavo kuopų užsimo- kėjusių narių už perėjus metus. Kartu gi pranešdavo, kad kuop- pų viršininkai dalindami naują leidinį iškollektuotų metinę mo- kestį už bėgančius metus.

Tokia tvarka butų gana gera, jei kuopų viršininkai taip pasi- elgtų. Bet centro knygos parodo visai ką kitą. Pasirodo, kad dau- gelis žmonių neužsimokėję už bė- gančius metus, o gaudavo kny- gas. Tokiu budu leidinio „Moti- na,“ kuri išėjo 1915 metais iš- ėjo visai uždyką net virš 1,000 egzempliorių. Kuomet tos kny- gos pas TMD. knygininką jau beveik nėra, tuomet iš kuopų rašo, klausdami ką daryti su ta knyga. Atsakyta, kad parduoti ir pinigų Centran prisiųstyti, bet lig šiol per pusmetį nieko nesu- lankta.

Daug kalbėti prieš tokią tvar- ką nelabai galima. Tikėdami į žmonių gerą valią manome, kad jei neužsimokėjo, tai negalėjo užsimokėti, o žmonės lai švie- čiasi.

Bet dabar to daryti visiškai negalima. Knygų leidimas dabar pabrango daugiau negu du kar- tu tiek, o metinė mokestis pasi- liko vis ta pati — 60c. Taigi reikia didelės ekonomijos, kad įstengtų išleisti didelias knygas, kaip kad šįmet, kuomet nariai už 60c. gaus net knygų vertės už \$2.50. Todėl TMD. sekretoriui nors daug kartų bus daugiau darbo, bet aštriai viską kontro- liuosime ir jokis neužsimokėjęs narys negalės knygų gauti. Kaip užsimokės, tai tuomet ir prisi- sime knygas. Kitokio išėjimo nėra. Bet kad knygų gavimas ir iš- siuntinėjimas nesutrikdytų, tai labai meldžiu visų narių užsimo- kėti mokestis, nelaukti metų pa- baigos. Ypač šiame reikale kvie- čiu pasidarbuoti gerbiamus kuop- pų viršininkus.

P. Norkus.
TMD. Sekretorius

PRIDUOKITE KUOPŲ VIRŠI-
NINKŲ ANTRAŠUS.

Pora savaičių atgal visoms T. M. D. kuopoms buvo išsiuntinė- tos TMD. konstitucijos. Bet rei- kia pastebėti, kad 4 kuopų siun- tiniai grįžo atgal ir už sugrą- žinimą reikėjo damokėti iš TMD. išdo. Tai labai negerai, kad kuop- pų viršininkai persikelia kitur gyventi nepranešdami savo tikro jo antrašo.

Taipgi labai prašau visų kuop- pų viršininkų visokiuose TMD. susišėimuose visuomet man ad- resuoti laiškus šiuom antrašu: P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.

P. Norkus.
TMD. Sekretorius.

VARDAN TEISYBĖS.

TMD. organe „V. L.“ No. 20 p.p. Pr. Bajoras ir Karpavičius, „polemizuodami“ su TMD. se- kretorium, labai nemandagiai at- sižymėjo išvadindami mane „ne- labuuoju,“ „nedorėliu“ ir „me- lagium“ — užtai, kad aš para- šiau žinutę apie N. Y. ir N. J. valstijų TMD. kuopų suvažiavi- mą, kas tilpo „V. L.“ No. 17. Čionai atkartoju, kad ką aš ano- je žinutėje rašiau, — tai buvo gryna teisybė! Ir kad tas yra teisybė, — tai tą parodo ir pp. Bajoro su Karpavičium „polemi- ka.“ — Iš to jų ilgo rašto aiš- kiai pasirodo, kad jiems nerupi TMD. gerovė, kiek sekretoriaus ypata, ir jo pagalbininko nieki- nimas; užmesti nieko svarbaus neturi, nes kiekvienam yra ma- toma, kad perpilnai yra atlieka- mas TMD. sekretoriaus darbas.

Gerbiančioji, — Bajorai ir Kar- pavičiau, — aš nuo tamistų rei- kalauju preparodymo to, kokiū mane išvadinate, t. y. ką aš esu nusikraudęs ir kokius nedorus darbus papildęs, jeigu išdrįsta- te apie mane atsiliepti: „Nela- basis pasėjo nedoras sėklas...“ Ši- sai išsireiškimas bene tiktų tik- tai raštelio autoriams, nes jie ištikrujų T. M. D. suirutę kelia del ypatingų. — Tai viena. Antra — ką aš meluoju? Juk čia dar jokio melo nėra iš mano pusės, jeigu p. Bajoras, savo iš- tęstoje kalboje, pasakė: „Mes išrinkome TMD. sekretorium P. Norkų, o ne kokį ten Paužą, to- del ir turėtų visus darbus atlik- ti tas, kam priguli.“ Jeigu aš juo žodžius atkartojau, tai tame nėra jokio melo.

Beje tamstos sakotės esą di- deli priešai pseudonimų, o lyg tamistos tai nevertojate; ypatingai p. Karpavičius?

Daugiau, negu juokdariai.

Tai tiek. P. Girininkas.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

Newark, N. J. — TMD. 41 kp. gegužio 17 d. surengė prakal- bas gerb. St. Šimkui. Tai buvo didžiausias pasisekimas ir demon- stracija p. S. Šimkaus pagerbi- mui. Tai buvo išreikšta tokia už- uojuota p. Šimkui, kokios jokis kalbėtojas ne tik Newark, bet ir kur kitur nesulaukė. Žmo- nių buvo pilna svetainė, nežiu- rint į kuniginių didžiausių opozi- cijų. Surinkta aukų \$77.00.

M. Truska.

„VYTAUTO PRISIEGA“

Linksmausi vieta, tai kambariai pa- puošti su gražiais paveikslais, vienas iš tų yra „VYTAUTO PRISIEGA“, didelio formato paveikslas. Kainuoja 35c. su pristatymu. Šie paveikslai jau baigiasi, ir trumpam laike jų ne- bus galima gauti už jokių pinigų. Pasiskubinkite. Pinigus siųskite stam- poms; adresuokite:

„VIEN. LIET. ADMIN.“

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DEŽUTĖ.

P-ai M. Truska. — Jusų žinutė pilnai tinka. Tik ją, delei jos ilg- mo priversti atidėti i kitą Nr. Labai ačiu. Kitu kart anksčiau pasiskubi- kite. Dabar jau atėjo, kuomet beveik visas Nr. sustatytas.

Aniolėlis. — Labai ačiu. Tilps se- kančiame Nr. Į šį nespėjome.

J-tis. — Labai ačiu. Indėsime se- kantin Nr.

IS LG. IR LNF. RASTINĖS.

Susitvėre nauji Liet. Gelbėjimo ir Liet. Neprigulmybės Fondo skyriai: Lincoln, N. H. — Moteris, atskirai nuo vyrų susitvėrė Lietuvos Nepr. Fondo skyrių. Pirmininkė — Marė Žilaitienė,

Rastininkė — Marė Puidokienė,
Kasininkė — Petronė Mickunienė.
Adresas: Box 92, Lincoln, N. H.

Hudson, Mass., balandžio 17 d. su- sitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdy- bą inėjo:
Pirmininkas — S. Sapitavičius,
Rastininkas — A. Jocius,
Kasininkas — J. Navicionis.
Adresas: 27 Louis Str., Hudson, Mass.

Nashua, N. H. Balandžio 14 d. su- sitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdy- bą inėjo:
Pirmininkas — Vl. Čiužas,
27 Hygh Str.,
Vice-pirm. — J. Zapienienė,
42 Hygh Str.,
Rastininkas — S. Zavadskas,
7½ Worcester Str.,
Kasierius — J. Zibalis.
P. O. Box 42.

Lincoln, N. H. Balandžio 10 d. su- sitvėrė LG. ir LNF. skyrius. Į valdy- bą inėjo:
Pirmininkas — A. Žilaitis,
Rastininkas — K. Mickunas,
Box 92,
Kasininkas — J. Puidokas.

Kitose visose vietose, kur susitvė- rė LG. ir LNF. skyriai, prašoma ku- greičiausia fin. rastininkui pranešti apie susitvėrimą ir skyriaus valdybos adresus.

J. Sekevičius,
101 Oak Str., Lawrence, Mass.

IS CENTR. KOMITETO VEIKIMO.

NEWARK, N. J., ST. ŠIMKAUS
PRAKALBOSE

Aukavo šios ypatos:
Andrius Žiugda — \$5.00.
V. Ambrozėvičia — \$2.10.
K. Mačionis, J. Gudauskas, J. Nau- jalis, D. Kazakauskas. — po \$2.00.
Po \$1.00: — A. Liutvinas, V. K. Puodžiūnas, J. Rebinskas, Jr. Kamins- kas, K. Kulvinskis, V. Strolis, Mrs. O. Strolienė, Ig. Martinaitis, K. Tam- kus, J. Skieina, A. Matuzas, P. Pa- vilionis, Mrs. K. Pavilionienė, M. Dva- reckas, Sv. Barkauskas, A. Barkaus- kas, Vl. Lešėniskas, D. Symanavičius, K. Jarellis, A. Radziavičia, K. Rosin- kas, J. R. Petruolis, Al. Trečiokas, P. Lukšis, Jur. Šimkus, St. Gečis, Jr. Le- liaušis, Ona Krepavičienė, Ant. Jo- dolis, Mrs. O. Lukšienė, F. Zalis, A. Krulinskas, J. Aleksa, E. Kesiliaus- kiūtė, A. Abrashtūtė, Z. Bruknienė, A. Bubonis, P. Bernaliavičius, F. M. Pe- trulionis, R. Muzikiavičienė, A. J. Puodžiūnas, M. Truska Smulkų \$15.90
Viso labo — \$77.00.

Amsterdamo lietuviai pasižadėję po 50c. už birželį ir gegužį: P. Lalas, J. Urbelis, A. Lukšis, J. Loska, A. Petrika. Viso — \$5.00.
Maud Christians — \$5.25
St. Šimkus, mėn. už gegužį ir bal- andį — \$6.00.
J. J. Baird — \$6.00.
Mrs. H. Hodwin — \$10.00.
Kartu — \$99.25.
Pirmiau įplaukė, o nebuvo paskel- bta p. Damijonaičio (iš Chicago) au- ko — \$1.50.

PAJIESKAU Antano Bujauko pa- eina iš kaimo Lodiškės, gmino Tamoš- budžio, Naumiesčio pavieto, Suvalkų gubernijos. Aš esu to paties kaimo, Sakalauskitės vyras.
Jis pats ar kas apie jį žino meldžiu man pranešti: Siuom antrašu:

JUOŽAS JESEVICIUS,
556 Broad Str., Bridgeport, Conn.

ANT RANDOS!

5-kios kriaučystės šapos viename name 2 šapos, o kitam name 3, ga- lima statyti nuo 14 iki 16 mašinių.
Dasižinkite „Vienybės Lietuvyni- kų“ admn. 120 Grand Str., Brook- lyn, N. Y.

GERA FROGA, GERAM ŽMOGUI.
Parsiduoda Salinas su namu arba vienas salinas. Parsiduoda iš prie- žasties mirties savininko. Atsisauskite greit. Pirmasis laimės!
/Atsisauskite į
„Vien. Liet.“ Ofisą.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (24)

PIRMAS METINIS PIKNIKAS!
Lietuvių Neprigulmingo Klubo
Atsibus Subatoje 2-raj d. birželio
(2une) 1917 m.

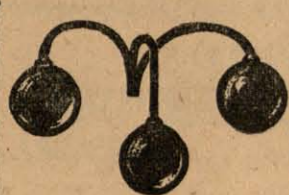
WASHINGTON PARKE

Įžanga 25c. ypatai. Parkas bus at- daras nuo 2 val. po pietų.
Gerbiančioji! Širdingai užkviečiame ant šio puikias pikniko, kur griežt- kuopnikausiai muzikė po vadovystę prof. D. Venskais, ir kur buna užtik- rinta del visų kaip angliški ir lietu- viški šokiai, taip ir visi pasilinksni- mai. Širdingai kviečia Valdyba. Karai eina pro parką Grand Str. ir Flushing Ave.

PIRMAS VASARINIS PASILINK-
SMINIMO PIKNIKAS

Rengiamas Jersey City Jaunuomenės Ratelio choro, atsibus Subatj 2 d. birželio (June), 1917 m. Floral Pa- rke, (Pirmiaus vadinosi Kroebel's Pk.) Angelike Str. and Boulevard. West Hoboken, N. J. Pradžia 3 val. po pie- tų. Įžanga 25c. ypatai.

Turime priminti ir tai savo gerbia- miesiems viengenciams, kad šisai jau- nutis bepartiviškas Jaun. Rat. choras tikisi didelės paramos, t. y., skaitlin- gus atsilankymo į šį pirmutinį šiame sezone pasilinksminimą.
Nuoširdžiai užkviečia Jaunuomenės Ratelio choras.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

Kandroto CAFE

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių 126 Grand Street Tel. 1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

Visos sekančios knygos GALIMA GAUTI „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ - KNYGŲ KRAUTUVEJE

- List of books for sale including 'Aisopo Pasakos', 'Apdaryta', 'Adomas Mickevičius', etc.

- List of books for sale including 'tas Anglijoje', 'Jaunieji Skraujal...', 'Medžioklės piešinys', etc.

- List of books for sale including 'Valkata (Apsakėlė)', 'Vilkų Lūdas (Apsaka iš Kryžiuočių laiku)', etc.

Reikalaudami šių visų knygų ADRESUOKITE J. J. PAUKSZIS & CO. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KAS NESKAITO—TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tikrai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius.

Moksliausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa Vienybė Lietuvninkų. Užsisakyk!

Didžiausia Knygų Krautuvė — tai „Vienybė Lietuvninkų“

120 Grand Street, Brooklyn, New York.

SKAITYK „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ IR PATARK SAVO DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

užsirašyti naudingą laikraštį Kaina metams \$2.00 Pusei metų 1.00

Mūsų sesers Lietuvoje vargą kenčia Aukaukime įoms kuri kiek galite.

A. RUKAS „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ingaliotinis. Priima prenumeratą, knygų užsakymus, ir paskelbimus. Pilnai Kun. Vienožinskio Dainos 15 Lietuvos Istorija.

DYKAI! DYKAI!! DYKAI!!! SKAITYK, SUSTOK, GALVOK! Užlaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas A. S. KULBIČKAS 7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio.

VISŲ ATIDAI! Užrašau VIENYBĖ LIETUVNINKŲ ir kitus lietuviškus laikraščius. Taip pat užlaikiau ir visas lietuvių kalboje išėjusias knygas. Visuomet kreipkitės pas: F. GUDINAS 83 Kendall Av., Detroit, Mich.

DIDELIS SUVALKIJS ŽEMLAPIS (Mapa) Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coll. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežius tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

TARKA SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Visi reikalaukite ją visur pas agentus. Ten pamatysite to, ko nematėte. „Tarka“ parsidavinės pavieniais N. po 10c.

Prenumerata metams \$1.00. Jei kas prisirašys į „Tarkos“ bendrovę ir užmokės 5 dolarius už šėrą, tas gaus „Tarką“ už dyka.

Visais redakcijos ir administracijos reikalais visuomet kreipkitės sekanciu antrašu: „TARKA“ PUBL. CO. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pittsburgho ir apielinkės Lietuvių žiniai! Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet.“ numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas J. B. Ignota, 46 So. 22nd Str A. J. Katkus 2204 Forbes Str. PITTSBURGH, PA.

KARĖ JAU BAIGIASI!

Žmonės važiuos į Lietuvą. Bus reikalingos ŠIFKORTĖS, kurias galima gauti ant visų geriausių linijų ir už pigias kainas. Bile reikale visuomet pirmiausiai kreipkitės į „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA DOVANA!!

Ant trumpo laiko) Kas prisius Du Dolariu, tas gaus „Vienybė Lietuvninkų“ ant metų ir puikią visokių štukų darymui knygą už \$1.50. Pinigus siųskite Money orderiu išperkant ant pačtos. Adresuokite: J. SPURGA 87 Schuyler Ave., Kearney, N. J.

NAUDINGA KNYGA LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampo, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI IR ILIUSTRUOTOS DAINOS BUS RODOMI:

Subatos vak. birželio (June) 2 d. Mikolo Rozinskio salėje, 1520 Grant Str., Gary, Ind. Nedėlios vakare birželio, June 3 d. Bažnytinėje salėje, 10,806 Wabash Ave., (Kensington) Chicago, Ill.

Ant pardavimo.

Kampinis namas dailesnioji vietoj; viena stuba ant 2 lotų 70 per 100, 11 riumų, 2 išprieškio inėjimai, 2 maudyklės ir visokie intaisymai, vintynčios, ir vynuogės (greipsai darže. Geriausias stubos dėl burdingieriu arba keturioms mažoms familijoms už prieinamą prekę. Bergen ir Schuyler Aves, Kearny, N.J. Adresas: JOS ORMA 207 Schuyler Av., Kearny, N. J. (22)

Tel. 1276 Orchard. SUNARIŲ ATITAIŠYTOJA Suteikiu Europišką pagalbą ir atitaišau sunarius nuo išsinarinimo kojū anų ir tt. Reikale visuomet kreipkitės pas: MRS. BESSIE HANSEN (Lietuvė) 23 Henry Str., New York, N. Y. (22)

DYKAI! DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti. Visas darbas visiškai be SKAUSMO. Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siūnčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas ir įvairuose atsitikimuose siūnčiama pas jį. Ateik ir duok išgaminuot. Informacijos dykai. Mano karūnos ir tiltukai yra 22 karato žysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartoja. Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 9 P. M. Pėtnyčioms nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 1 P. M. DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas 500 Grand Str., kampas Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

AKIS EGZAMINUOJU DOVANA! Seniausia istaiga, prielankusu partarnavimas, prieinamos prekės DR. M. FREEMAN AKIŲ SPECIALISTAS Registruotas Optometristas ir Optikas. Nepamirškite numerio 611 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone, Stagg 1228 Tarpe Loriner ir Leonard gatvių

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakeras, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu... Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prafalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus galių siųsti ir stampoms. J. RIMKUS. P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kiekvienas gaus dovanų už \$1.00 Kuris užsirašys per mane „Vienybė Lietuvninkų“ ir prė Money Orderj ant \$2.00, kiekvienas gaus per metus „Vien. Liet.“ ir puikių dovanų už VIENĄ DOLARJ. Nepraileiskite šios progos, nes ji neilgai bus. Visuomet adresuokite: ANDRIUS KULBIČKAS 7602 Aberdeen Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

JEZUS NAZARETENAS Šitai yra apsakymas gyvenimo Jezaus Kristaus, kaip randasi užrašyta Romoj, popiežiaus archiivose. Tai yra pilnas apsakymas visų paslapčių Jezaus gimimo, jo mokslo tarnysčių arba urėdų, kuriuos laikė ir vėliaus jo savistovumas mokinimo žmonių, o galiausiai kaip jį nukankino, jo mirtis ir kaip jis iš numirusių prisikėlė. Svarbus tai dokumentas kožnam tiesos įieškotojui. Kaina 20c. Gaunama po antrašu: J. A. ZEATCHIUS 415 Madison Str., Seattle, Wash.

A. T. RAČIUNO JUDANIČŲ PAVEIKSLŲ RODYTOJAS Nuo Pirmos dienos Gegužės Lankysis po Chicagos apygardas. Kurie norite surengti va karėlius, ar taip reikalais kreipkitės visada ant šio adreso: A. T. RAČIUNAS 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

FARMA ANT PARDAVIMO! Parsiduoda gera farma su visa gas padoryste ir kas tik randasi ant far. Prisiusk 10c stampomiu persiuntimo lešų, gausi išbandymui dėžutė „Dermafuga“ veltui, sykiu ir brošiūrą, argvardytą: „Puikus Plaukai“.

W. SLOMINSKA Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS. Turiu už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įėjau geriausių praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

VISI VYRAI IR BALTRUS! SKAITYKITE Pasaulio organą „TARKA!!!“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SOROL SUTAIŠYTAŠ IS formulose recepto: atitelto ismintingu Egipto zakoninku SOROL aspreiskia esas stebetinai pasekmingu nuo gilimo pilso ir žurnu, gerklės skaudėjimo, duselio, galvos skaudėjimo, nastymo apstio, šalčio galvoje, ect., ect., Sutaisomas isdiruoju labai pagaršėjusio

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS?! Neturėsi daugiau kaltnuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžių—ligiūsty plaukų—ko turėtumei visuomet gėdintis, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartot mūsų sutaisytus plaukams vaistų „Dermafuga“. Geresnių plaukams vaistų už „Dermafugą“ nėra! „Dermafuga“ padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelnūs ir skaisčius! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius! Reikalaujant prisiguime Tau pačta suvis dykai išbandymui „sampilą“. Prisiusk 10c stampomiu persiuntimo lešų, gausi išbandymui dėžutė „Dermafuga“ veltui, sykiu ir brošiūrą, argvardytą: „Puikus Plaukai“.

MR. PETER FRANCESON R. F. D. No. 1 Woodbury, Conn. (22) P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno. Šitam dideliame sviete vietos yra visiems, bet visi negalime turėti pirmutinės vietos. Daugelis mažų galvų turi didelės mintis. Daugelis vyrų yra praradę pinigų per skylę viršui savo kišenių. Daugiau proto būtų nekuriuose galvose, jei nevarvėtų protas per burną. Kaip ateina laikas del gero žodžio, išstark, — gali būti kitam labai naudingas. Skeptikas tankiausiai yra tasai, kuris pametė viltį. Meilę Dievo galima matyti pas žmogų pagal jo apsiėjimo su artimais. Geriau yra būti naudingam, negu gražiam. Gyvenimas yra gana ilgas del tu, kurie naudingai jį praleidžia. Velnias irgi eina į maldnamį, kartu su šventaisiais. West Frankforto lietuvaitė.

Pašvęstų gerai naudai. Vyras. — Vaikelį, ar tu norėtum turėti tris akis? — Žinoma, — atsiliepė vaikas. — Man būtų trečia akis labai naudinga. — Tai kur tu dėtum trečią akį, ar ant užpakalio galvos? — užklausė vėl vyras. — Ne, ne, aš nenorėčiau ant užpakalio galvos, aš užsidėčiau ant galo piršto, tai tą pirštą per skylę tvorj galėčiau inkišti ir matyti kaip bolę grajina. W. Fr. Lietuvaitė.

Restorane. — Velniai pagriebtų. Ką-gi man davė vietoje port veino — Tai tikras port veinas. Tai tiesiog iš Petrogrado gautas. Tik-tai jis iš priezasties revoliucijos susidrumstė.

Diplomatas. Motina. — Mano brangus vaikelį, ką tu labiau myli, papą ar mamą. Vaikas (reikšmingai suraukęs kaktą). — O tai aš pasakysiu po švenčių, kaip mane apdovanosite.

Pas gydytoją. Gydytojas. — Ar turi apetitą? Ligonis. — Ne! Gydytojas. — Tai blogai. Ligonis. — Nesuprantu, kaip aš galiu turėti apetitą, kad aš tik ką suvalgiau pusę žąsies.

Aštri motina. — Kiek kartų tau sakiau, kad tu tylėtum, kuomet motina kalba. Sunus. — Tai aš turėsiu tylėti visą dieną.

Didelis išradimas. Mokytojas. — Aš jums sakau, kad fonografas didelis išradimas. Mokinys. — Bet tas išradimas kalba pats už save.

Medaus mėnesis. — Ji. — Šiandien, brangusis, tu turi daug apie ką atsiminti. Štai surašas: arbata, kava, knygos, bilietas į teatrą, skalbiniai... Jis. (su žingėdumu). — Bet kodėl kiekvienoje eilutėje prirašai savo vardą? Ji. — Kad tu kartais nepamirštum apie mane.

Biskį nesuprato. Gydytojas. — Ar senai jūs jaučiate troškulį? Ligonis (girtuoklis). — Taip, jau apie 50 metų.

Nusidirbo. — Aš kasžin kodėl šiandien labai blogai jaučinosi, turbūt persidirbai bedirbdamas tingėjimą.

LINKSMIAUSI SKAITYMAI tai „TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ“ Šia puikią ir didelę knygą galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ administracijoje. Kaina \$2.00. „VIEN LIET.“ ADMIN. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PINIGAI Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes. „VIEN LIET.“ OFISE 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAL. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime, iš kitur atvažiusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Pataravimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo. DR. J. LIPMAN, 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenue. — Kalbame lietuviškai. —

GAUK ŠIUOS MUZIKOS VEIKALUS: „Birutė“ — Birutės arija — 30c „Vestuvės“ — Jaunosios arija 35c „Kregždėlė“ — duetas — 30c „Eglė“ (Zalčių Karalienė) Zalčio ir Dulbės-Dievaikio duetas — 75c „III Sesiuvynis“ — kvartetai maišyti — 25c „Muzikos žodynėlis“ — 25c Adresas: Mr. M. Petrauskas 395 Broadway, So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS Mes pranešame Rockfordo Ill. ir apilinkėse lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų“ ingaliotas užrašinėti „Vien. Liet.“ ir prima užsakymus ant knygų ir apgar sinimų. Mes už p. Petraitį pinai at sakome „V. L.“ Administracija. J. J. PETRAITIS 1229 Ferguson St., Rockford, Ill.

Abelnas silpnumas, neveikimas jaknų, nevirškinimas, įprastas užkietėjimas, sunkus virškinimas sergantį palieka labai liudnam padėjime. Norint prašalinti tas slogas ir užbėgti jų pasekmės, taiggi sustiprinti visą organizmą, reikia vartoti Severa's Balsam of Life (SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS) Budas sustiprinančiai-gydantis Kaina 75 centai Kas apie tai abejotų, tegū perskaito štai šitą laišką. "Širdingai dėkavoju už Severos Gyvasties Balsamą. Labai kentėjau nuo skilvio susilpnėjimo ir valgyti neturėjau noro. Visi kentėjimai pranyko po sunaudojimo tikrai vienos Severos Gyvasties Balsamo butkos. Prašau tą laišką paskelbti laikraščiuose, idant visi kiti, kurie panašiai kenčia, sužinotų apie tą gyduolę". Mrs. Pagac iš Moquah, Wis. Severos gyduolės galima gauti aptiekose. Prašoma reikalauti tikrų Severos gyduolių, neimti jokių falsifikacijų. Jei vietos aptiekoje pirkti negalima, užsakius bus pasiūsta. W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

JONAS S. LOPATTO Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pa-baigęs Pennsylvanijos Uni-versitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose. Ofisas rumuose 308-9-10 Coal Exchange Bldg. Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa. Bell tel. — 1864 Residence 3532 J.

LIETUVIAI MYLI DAINAS. Tą visas pasaulis žino. Tai kaip, broli lietuvi, gali apsieiti be dainų knygų? Visokių dainų knygų galim gauti „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Rukyk Naujoko Cigarus! Nes yra padaryti iš importoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvapia ir todėl geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barberius, Krautuvese ir Saliunose reikalauk tik ro lietuvių Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu: 359 Broadway, Brooklyn, N. Y. TEMYK, kad būtų NAUJOKO vardas ant bakso!

DR. BUKKI'S OFISAS Ofisas atidarytas nuo 9 val. iš ryto iki 8 v. vakare nedėliandieniais ir šiokiomis dienomis. Ypatiškas prižiūrėjimas ir gydymas. Kalbame lenkiškai ir rusiškai. Europos gydytojas, duoda savo padarytas gyduolės. DR. BUKKIS 407 E. 58th St., New York, N. Y.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius Geras Darbas ir visiems Priemama Preke J. STOKIS 177 Nassau Str., kamps Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

SOKIŲ MOKYKLA Žinomas per 36 metus, kaipo gambiausias šokių žinovas. Prof. Sterno Šokių Mokykla, 952 Broad way, kamps Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxtrot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekcijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taiggi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris dėl mokinimo. Dedama visa atida Taiggi mokiname ir steidžiaus šokius. (Apr. 18)

Tel. 4428 Greenpoint Dr. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučių ligų OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABET PORT'E, N. J. 161 Franklin St., ir kamps Second St. Ligonis priima: ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2, 30 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.) Dr. LOUISE C. BALL Chirurgas Dantistas. 251 Grand St. Brooklyn, N. Y. Ant viršaus čeverykų krautuves. Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Neveikus pripildo auksu, platinu ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porcelieno. OFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS. Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telefonas: 6426 Market. Daktaras JONAS J. KAŠKIAUCIUS VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Sereidomis 8-11 ryte 341 Walnut str., prie parko. NEWARK, N. J.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS. Buve 9 metus Skyrius Viršiniuku, Inspektorium Savienvių Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counsellor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-pamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdedami krasos ženklei atsky-mui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiška i visas Valstijas ir miestus suलग pareikalavimo. Adreas: KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Gentais Užčedijama Desėtkus Bereikalingai dangelis važiuojs New Yorko pažiuurėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c. Labai puiki sasiuva 112 pukių pa-veiklų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teat-rų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu. Ta sasiuva kiekvienam malonu tu-rėt. Reikalauk „V. L.“ administracijoje 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. pri-siunčiant pinigus stampomis.

PARSIDUODA BUČERNE LABAI GEROJ VIETOJ. Biznis nuoseniai išdirbtas. Įtaisyta dėl dary-mo dešrų, skilandžių ir ruginimo ju. Parsiduoda už prieinamą kainą. Prie-žastis pardavimo-savininkas turi kitą bizinį Apygynta tarpe lietuvių, lenkų ir rusų. Dėl sužinojimo kreipkitės sekančiu adresu: Schegaus & Ambraziejus Real Estate and Insurance 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA ŠIFKORČIU INKURTA 1986 M. Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taiggi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaudami Šifkorce, visados kreipkitės ypatiška ar laiškų į mūsų Ofisą, o mes jus aprupinsime. SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausiai nučina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai. Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsuliariškus pasportus, pa-sitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui. „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Prenumerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur metams ... \$3.00. Pamatumui siunčiame vieną numerį dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai. J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand Street, Brooklyn, New York.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA 499 Grand Str., kamps Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. 1723 Stagg. Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotogra-fijas padidioam ir ma-levojam; senus paveikslius atnaujnam. Nuimame dienomis ir naktimis. Studia atdara nuo 9 val. ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Vincas Struogis Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas 155 Hope St. Brooklyn, N. Y. Telefonas 2989 Stagg Residence Tel. 3671 R-Williamsburg VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI! Nuo tulo laiko užsiėmian išdirbinė-tikras LIETUVOS VĒLIAVAS mu-sų Draugijoms, Klubams bei Organi-zacijoms. Sulgyšiol, beveik žedna mūsų drangija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto. Taigi šiomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbinui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu: V. STRUOGIS 155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

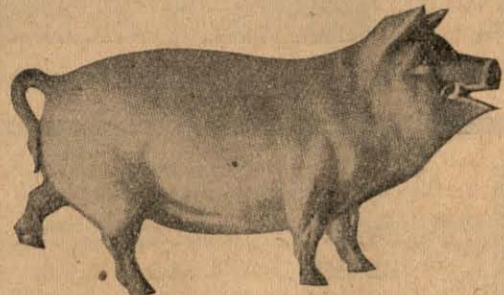
Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas Feliksa Osipauska Skanus. Alus, Arielka, visokie Vynai, Elius ir Havanos Ciga-rai. Lietuviai vietiniai ir at-važiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos. 749 Harrison Ave., Harrison, N. J.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taiggi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taiggi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Fran-cijoje, Anglijoje ir kt. „Ateitis“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Už-sieniuose metams \$2.50. Pasižiureti viena numerį siunčiame dovanai. „Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

M. Mierzwinski

UZLAIKO

Dvi Didelias BUCERNIAS,

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taurinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS SVIEŽIA MĖSA IR ĄYSTAI UZLAIKOMA.

M. Mierzwinski

75 GRAND STREET

41 AVENUE A

Kampas Wythe Ave. —BUČERNĖS— Kampas 3-rd St.

BROOKLYN, N. Y.

NEW YORK, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint.

Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu naktis su sveikaisiais iš reumatiskų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktą už \$1.25.

Vieš kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

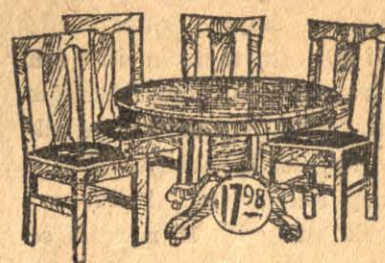
VIENTAINĖ SVETAINĖ
Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)
734-736—3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

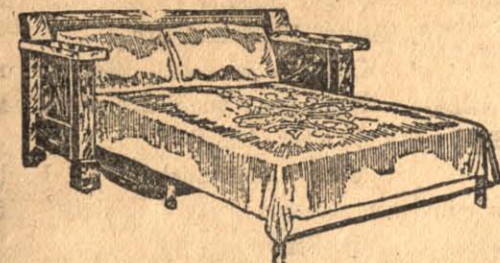
Macys & Marcin Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Telephone 2372 Greenpoint.

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaite

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Instelgtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuve Stubinių Daiktų

Puody, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daiktų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street,

Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
Kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST.

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET,

BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Trausėnu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuve, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilkų, Kolėkų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.

- Naujausi Columbia Lietuviški Rekordai 10 colių pločio, kaina 75c. (Kanadoje 85c.)
- E 3188 — Ant kalno karkliai siubavo. Pasisėjau žalią rutą.
- E 3189 — Oi Motule. (Mikas Petrauskas).
- Motus, Motus. (Mikas Petrauskas).
- SU ORKESTROS AKOMPON.
- E 3190 — Tris berneliai. Vakarinė daina.
- E 3191 — Ant Marių krantelio (Simkus).
- Saulutė tekėjo. (Simkus).
- E 3192 — Giedu dainelė. Gegužinės daina.
- INGRAJINO: ARMONIKA, KLARNETAS IR GITARA.
- E 3183 — Linksmo kraujo. (Polka).

Reikalaujami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

TREJOS DEVYNERIOS

arba

TREJANKA

Reikalingi Agentai
DAUNOROS trejanka yra tikrai lietuviška. Saugokitės padirbimų-imitacijų.
DAUNOROS trejanka, t. y. trejos devynerios, tai ištikimiausias Lietuvių draugas-gydytojas visose negalėse bei ligose.
DAUNOROS trejanką reikalaukit prisiųsdami 35c. Galima siųsti pašto ženkleliais (markėm)
Goros I slygos

Dr. Richterio PAIN EXPELLER su „ANKOR“ nuo Reumatizmo, Skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sarnariuose ir raumenyse.

Tikrasis pasiduoda pakelyje čia nupieštame. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su „ANKOR“ 25 ir 50 cents aptiekose ir tiesiog nuo:

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS

TAI FAKTAS, kad DAUNOROS aptiekoje yra didžiausias sądėlis ir pasirinkimas įvairiausių naminių gyduolių, visokių šaknų, žolių ir t. t.

REIKALAUKIT rasydami, kokių norite nemažiau kaip už 25c. bus jums prisiųsta.

229 BEDFORD AVE.

KAMPAS NORTH 47th GATVĖS

BROOKLYN, NEW YORK

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik roikalinga dėl draugijų. Viso lius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), Šarpus, Vėliavas ir antepaudas. Guzikūčių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vientaūčiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atskanciai. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas:

STREPAS & CO.

123 FERRY STREET,

NEWARK, N. J.

Konjakai Brandes

Geriausio gatunko Originališki Importavoti

H. and H. REINERS
Importers and Distillers

175 to 197 Stagg Str., arti
Graham Av., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

4 balsamuojujas ir laidotuvių Direkorius. Karjeros laidotuviams. veseloms ir krikštytojoms

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame

South Bostone Lietuviškas

„SALIUNAS“

Sveikiasi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvepentis Cigarai.

Puikys užkandžiai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS

(Lietuvis Savininkas)

342-344 W. Broadway,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

„LIETUVA“

Didelis 8 puslapių laikraštis su

paveikslais, einas 24-tus metus.

„LIETUVA“ yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalaukit, adresuodami:

„LIETUVA“

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

// SKAITYKITE

Mūsų išleistą knygą

„JAUNIEJI SKRAUJA“

— Senovės medžioklių apysaka.

Bile kas gali išmokti Barberdaskutystę, Plaukų taisymą (hairdressing), Manieuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsiųskite dėl platesnių informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL

1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.

Neužiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliskų ir pamokymnančių straipsnių.

„DIRVA“ verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK \$1.50c. METAMS.

Ant pažiuos vienas No. Dykai.

„DIRVA“

2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų

savaitinis laikraštis

„DRAUGAS“

„DRAUGAS“ paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura „DRAUGĄ“ į Lietuvą inleidžia

„DRAUGAS“ atsielna mst. \$2, pusel m. \$1:

Užsielnuose metams \$3, pusel metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

IVAIRIOS ŽINIOS.

GYVENTOJŲ SURASAS.

New Yorko valstijoje tuojaus po 5 birželio bus paskelbtas visu gyventojų surašas arba cenzas. Tas valstijos surašas prasidės nuo 15 d. birželio ir tęsis per dvi savaitis. Per tą laiką kiekvienas gyvenantis šioje valstijoje nuo 16 iki 50 metų turės nueiti į tam paskirtas vietas, kad užsiregistruoti. Turės registruotis ne tik tai vyrai, bet ir moteris, piliečiai ir nepiliečiai, visi. Paliuosuoti bus tik vaikai iki 16 metų ir seneliai po 50 metų. Tos registracijos doramos su tikslu, kad žinoti kiek valstija turi savo rąkose dirbančiųjų spēkų.

DELEI ŠAUKIAMO SUVAŽIAVIMO VISOKIŲ KLESŲ AMATNINKŲ.

Newark, N. J. Liet. Amatininkų B-vė atsisaukiame į amatininkų kuopas ir individuales ypatas, paduodami sumanymą ir pagaudami pritarimo, ar reikalinga būtų šaukti amatininkų suvažiavimą. Laiką sprendėm ant 30 d. gegužio. Ligi 16 d. gegužio niekas nei per laikraščius nei per laiškus nepritarė. Tat laikytame susirinkime 16 d. gegužio savo sumanymą atidėjom ant toliau neapribuotam laikui. Tat mes Newarko Amatininkų B-vė pasiūlymą veikti savarankiai. Jei panašų suvažiavimą rengs kitos B-vės, mes pilnai pritarime ir remsieme.

Newarko Amatininkų Bvė Per F. M. Petrulionis 121 Devon St., Kearny, N. J.

CENZURA IR PRAKALBOS.

Prezidentas Wilsonas vėl išnaujo pareikalavo, kad būtų įvesta aštresnė cenzura ir kad būtų uždrausta sakyti prakalbas. Labai galimas daiktas, kad laikraščiai bus labai suvaržyti, o prakalbos visai uždraustos.

DR. ŠLIUPO LAISKAS.

Dr. J. Šliupas mums rašo iš Honolulu, Havajiškiųjų salų. Ikišiol kelionė gerai sekasi. Išlipome iš laivo pasižiūrėti. Ragina darbuotis del Lietuvos.

Vietinės Žinios

TMD. Susirinkimas atsibuvo pereitą pėtnyčią. Susirinko gana daug kuopos narių. Tarp kito koki likosi nartata surengti išvažiavimą, kuriame būtų ir fėrai. Tas išvažiavimas turės įvykti pabaigoje rugpjūčio.

Po susirinkimo P. Norkus skaitė paskaitą temoje „Motėrų padėjimas pas senovės kultūriškas tautas.“

Sužeistas. — Tulas J. Vanavas ant 2 Av., ir 4 gatvės New Yorke išlipęs iš gatvekario bėgo pro jo užpakalį, bet ėia pagavo automobilus. Sunkiai sužeistą nuvežė ligoninėn.

Lietuviai bukite atsargūs. Visuomet išlipant iš gatvekario ir einant pro jo užpakalį, pirmiausiai pažiūrėkite į visas šalis, ar neateina kitas gatvekaris ar automobilius. R. K.

Piknikas. — Atsibuvo labai gražus piknikas „Lietuvių Nepriugulmingo Klubo“, birželio 2 d. Washington Parke.

Lietuviškos siuvėjos. — Gerai žinoma p-ne K. Petrikienė ir p-lė P. Stakauskiūtė užsidėjo siuvyklą moteriškų drabužių po No. 214 Grand Str. Siuva ant orde-

rių ir taip pat parduoda gatavus moterims ir merginoms drabužius. Patartina, vietoje pas svetimtaučius, eiti prie savųjų, kuriuos padaro geriau ir prieinamiau.

Šią vasarą nebus autingų. — Pereitą savaitę miesto komisyonieriai išleido uždraudimą, kad nebus leista rengti „dolarinių“ išvažiavimų. Pamatuoja tuomi, kad žmonės prisigėria ir padaro daug triukšmo. V. Šibanauskas.

Gavo leidimą vesti: — Juozas Gaudešius su Petronėle Jonaitiene, 107 Gold Str.

Jurgis Sabolis su Jugasia Tubelute, 18 Evans Str.

Kazys Višneviskis, 264 Metropolitan Ave., su Prane Petrikiute 365 So. 4th Str.

Petras Malinauskas, 42 Hudson Ave. su Juze Šilinskiute, 45 Little Str.

Juozas Markunas, 68 N. 3rd Str., su Mare Simniškiute 57 So. 1st Str.

Jonas Vasikauskas, 558 Driggs Ave., su Anele Zubriute, 201 No. 6th Str.

Antony Francis Miccio, 934 Atlantic Ave., su Domicile Rimkiute, iš ten-pat.

REIKALINGA MERGINŲ

Geras ir čyastas ir lengvas darbas. Geras užmokestis. Atsišaukt pas Goodman Collar Co., 80 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Tik ką išėjo iš spaudos

VISOS LIETUVOS ŽEMLAPIS

Sutaisė i rišleido M. Šalčius žemlapis parodė sienas, kokios turi būti laisvos Lietuvos.

Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški riškaitoma.

Kaina 1 žemlapio 60 centų. Užsiskant 2 ir daugiau po 50c. kiekvienas. Agentams kainos pagal sutarties. Pinigus siųskite money orderiais M. Šalčiaus vardu: R. 703

31 W. 110th Str., New York City (26)

KUO YRA GYVENIMAS?

Du tukstančiai metų atgal geriausias atsakymas į šią paklausimą buvo duotas romėnų, kurie sakė: „Gyvenimu yra ne tik gyvenimas, bet ir geros sveikatos turėjimas.“ (Non est vivere, sed valere vita). Be gero virškinimo sveikatos nėra. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikširas pagelbsti virškinimui, išvalo vidurius ir sustiprina visą sistemą. Ve delko Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikširas yra geriausia vaistu nuo nevirškinimo, vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, protinio slėgsmio apskrito nusilpnėjimo, nervišku- mo ir tt. Visuomet klausk Trineiro Amerikoniško Kartaus Vyno Elikširo, nevertok tokių su-trumpinimų, kaip „Kartusis Vynas,“ nes jis nėra gėralu, jis yra vaistu ir šito reikia laikytis, ypatinai negeviuose valstijoje. Kaina \$1.00. Aptiekose.

Trinerio Linimentas suteikia greitas ir tikras pasekmes nuo ramatų, neuralgijos, susižeidus ir tt. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, 35 ir 60c. krasa. Jos. Triner, išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA. Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirsius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Parnsmdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams. Viršui minėtals reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti. 144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall. Dvi DIDELES SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU. PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas. 121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Alex Shrupski. KADA TIK NUEISI, VISADA SVETELIU PILNA PAS ALEX SHRUPSKI. SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI. Alex Shrupski, Savininkas. 61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT Tautiško Namo, Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliaims, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė. A. RAZUTIS. 101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS. e, k visada pirkti pas Simaną Pociuną. Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W.L. DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik. S. POCIUNAS. 127 Grand St., kamps Berry St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura. PARDOUDU LAIVAKORTEN ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdinai. SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaučijs \$30.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidēt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieno draugiškai ir maloniai visados pavaišina. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA (Bell Phone 8-R)

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas Jokuba Kancieriu. Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškīt šios puikios vietos. 253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 5311 Greenpoint.

\$200 Bus Duodama kaipo dovana del Jaunamarčių. PRISIDĖKIT PRIE ŠIO JAUNA VEDŽIŲ KONKURSO Kuris yra vedamas STRAUSS PHOTO ART STUDIO. 301 GRAND STREET BROOKLYN, N. J. kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro Ateikīt ir pamatykit šliubų paveikslius ir tuom tarpu pasiteirausite apie ši didelį konkursą. Nepadarykit klaidos, nes mes tik vieną fotografijų studio turime ant Grand Str. Prekės eina nuo \$2.00 už tuziną ir brangiau.

THE LACKAWANNA. Parankiausei geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškiųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja багаžą ir perveža pasażierius. The Road of Anthracite. (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Strit. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Man. 90 West Street, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutiniška čienia G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Dr. Ignotas Stankus. 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Robertas Gabrecht's CAFE. KSADIEN. Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba. Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likieriai, Kvepianti Cigarai. Visoki užkandžiai dovanai. 355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.